

Kürdistan’da önderliksel gelişme
ve uluslararası komplo

Basım tarihi: Ekim 1999

Weşanên Serxwebûn 97

İçindekiler

Giriş.....	7
İnsanlığın gelişiminde önderliğin rolü.....	11
Ulusal gelişme ve ulusal önderlik.....	15
Tarihte Kürtler ve önderlik sorunu	18
PKK biçiminde önderliksel doğuşun Kürt insanı ve ulusu açısından tarihi rolü ve önemi	23
Önderliksel gelişim mücadelesi ve düşman saldırıları	29
12 Eylül rejimine karşı önderlik kurumlaşması ve Önderliğe karşı saldırıların uluslararası alana taşması.....	42
Neden uluslararası komplo	51
Komplonun amacı ve hedefleri	55
Uluslararası komplonun gelişimi	58
Uluslararası komplonun daha da derinleştirilmesi	71
Komploda çeşitli devletler ve güçlerin rolü	79
Uluslararası komployla karşılaşmak kaçınılmaz mıydı?.....	89
Komploya karşı mücadele ve görevlerimiz	98
Ek: Uluslararası komplo üzerine görüşler	103

Giriş

Parti Önderliğimize ve Onun şahsında, partimize ve ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik geliştirilen uluslararası 9 Ekim komplosu birinci yılını dolduruyor. Bir yıldan beri çok yönlü ve çok şiddetli yaşadığımız mücadele sonucunda, komplo hâlâ devam ediyor. Bir yıllık bir mücadele sürdürebilmek de önemlidir. Çünkü komplo partimizi ve mücadelemizi yok etmeye yönelik, onu amaçlayan ve kısa sürede gerçekleştirme hedefinde olan bir saldırıydı. Bunu bir yıllık bir süreye yayabilmek, hâlâ değişik biçimlerde olsa da onunla mücadele edebilme konumunda bulunmak, bizim açımızdan küçümsenmemesi gereken önemli bir durumdur. Fakat kuşkusuz öyle çok rahat karşılanacak, olumlanacak ve mücadelenin şiddetli geçtiği görünmeyecek bir durum değildir ve tehlike devam etmektedir. Öyle yaklaşırsak yanlış olur, çokça söylendiği gibi gaflet olur. Hem süren mücadeleyi; bu mücadelenin günümüze kadar ulaşmasının büyük anlamını görmemiz, hem de mücadelenin nasıl sürdürüldüğünü, ne tür tehlikelerle yüzyüze olduğumuzu; bunları bertaraf etmek için neleri nasıl yapmamız gerektiğini iyi bilmemiz gerekir.

Bir yıldan beri bu komploya ilişkin ulusal düzeyde, Türkiye düzleminde, yine uluslararası alanda birçok şey yazılıp çizildi. Bazı hususlar söylendi. Değişik çevreler kendi açılarından olayı değerlendirmeye çalıştılar; hâlâ bunu yapıyorlar ve yıldönümü vesilesiyle bunu daha da fazla yapacaklar. Bu değerlendirmelerde kısmi bir açıklık sağlandı. Fakat komplonun çok fazla açıklandığı söylenemez; ne tür ilişkiler içerisinde, kimlerin ne tür katılımıyla gerçekleştiği de çok fazla açığa çıkartılmadı. Kuşkusuz herkes biraz da kendi politik çıkarları açısından yaklaşıyor, o nedenle politik çıkarlarına hizmet ettiği kadar değerlendirme yapıyor, söz söylüyor. Çıkarlar açısından zararlı gördüğü hususları gizli, saklı tutuyor. Bu doğal bir durumdur. Öyle görünüyor ki, bu mücadele böyle devam ettikçe, olay üzerine söz söylemede temkinli olmak, çıkarlarına hizmet ettiği kadar bazı kısımlarını söylemek, diğer hususları saklı tutmak devam edecektir.

Benzer bir tutum bizim açımızdan da geçerli. Komployu en kapsamlı ve ayrıntılarıyla doğru bir biçimde izah edebilecek tek güç Parti Önderliğimiz

oluyor. Böyle bir izahı geliştirmesi, komployu çözümlemesi ve duyurması imkanları, Parti Önderliğimizin elinde şimdilik yoktur. Bu nedenle komployu en doğru bir tarzda izah edilebilecek bir gücün çalışmasından uzak kalıyor. Parti Önderliği şimdiye kadar sınırlı bazı ifadelerle komplonun değişik yönlerine ilişkin belirlemeler yapabildi. Fırsat olduğu zaman olayları bütün ayrıntılarıyla kamuoyuna duyurabileceğini de belirtmiş bulunuyor. Bunun dışında çok değişik güçlerin, devletlerin, istihbarat örgütlerinin kendi içlerinde kapsamlı değerlendirmeleri var, biriktirdikleri bilgiler var. Bunların çok az kesimini dışarıya sızdırıyorlar. Önemli kısmı ellerinde saklı kalıyor. Bu açıdan o bilgiler, çok çeşitli devlet ve istihbarat güçlerinin ellerinde ve henüz açıklanmış değildir.

Parti olarak biz de belli bilgi biriktirme çalışması yürüttük, fakat esas bilgi kaynağı olan bu iki alanın derinlikli bilgilerinden yoksunuz. Sadece sınırlı olarak basına yansıyan bilgiler ve kendi örgütümüzün bilgilerini belli ölçüde biriktirmiş durumdayız. Bunlardan kısa bir değerlendirmeyi, parti kadrolarının komploya ilişkin ilk bilgilenmelerini sağlamak amacıyla Temmuz'daki Genişletilmiş Merkez Komite Toplantımızda ortaya çıkardık. Fakat kuşkusuz oldukça dar, temel bazı bilgileri içeren, neler yapılması gerektiğini ve tehlikelerin nereden geldiğini ortaya koyan bir değerlendirmeydi. Bu değerlendirmeyi açmak, bir yılını tamamlarken komployu çok daha geniş ve çok yönlü değerlendirmeye tabi tutmak, en çok da bu komplonun partimiz açısından, yine Kürt halkı ve ulusal gelişimi açısından, Türkiye devleti ve toplumu açısından, bölge ve dünya güçleri açısından ne anlama geldiğini derinliğine anlamak büyük önem taşıyor. Çünkü herkes şu veya bu biçimde komplonun içinde ve komploya bağlıdır. Bizim bundan sonraki mücadeleyi yürütebilmemiz, bu komployu doğru çözümlememiz ve ondan doğru ders çıkarmamızla bağlantılıdır. Bunu ne kadar derinlikli yapabilirsek, ne kadar iyi kavrar ve gereken dersleri derinliğine ve yeterince çıkarabilirsek, bundan sonraki mücadelemizi o düzeyde başarıyla yürütürüz.

Bunu yapmak için sınırlı da olsa veriler var. Kuşkusuz şimdi mevcut verilerle bütün ayrıntılarına kadar, yine bütün siyasi çerçevesiyle komployu çözümlemeye tabi tutmak, değerlendirmek mümkün değil. Bilgiler arttıkça, siyasi gelişmeler yaşandıkça, komplonun değerlendirmeye tabi tutulması, farklı yönlerinin açığa çıkması ve değerlendirilmesi, bu anlamda komplonun genişliğine çözümlenmesi devam edecek. Şimdiki bilgi düzeyimizle her şeyi ortaya koymamız mümkün değil. Fakat var olan bilgilerle de önemli bir düzeyde değerlendirme yapmak ve anlamak, bizim en başta gelen görevimizdir. Çünkü ortada bir yıllık mücadele pratiği var, içinde bizim için çok büyük dersler taşıyor. Açığa çıkmış önemli gerçeklikler var. Komplonun mücadele içinde tartışılır kılınma durumu var. Yani başarıya gitmiş, zafer kazanmış, dönüp sonrasında bitmiş tükenmiş bir olayın değerlendirilmesi gibi bir durum yok. Mevcut pozisyon hala komplonun başarısını önlemeyen, onunla çok yönlü bir mücadeleyi ifade eden, böylece mücadele içinde komplonun tartışılmasına ve birçok yönünün açığa çıkartılmasına vesile yaratan bir mücadele durumu yaşanıyor.

Böyle bir mücadele içerisinde birçok gerçeklik ortaya çıktı. Kimin ne olduğu, siyasetin ne olduğu, kompolada kimin ne tür işler gördüğü belli ölçüde aydınlandı. Yine Kürdistan'ın, Kürt ulusal gerçekliğinin, bu dünyada yerinin ne olduğunu; Türkiye ve bölge içerisinde Kürt halk mücadelesinin, halk yaşamının nasıl yürüdüğü gerçeğini daha derinlikli gördük. Geçmişte de dünyayı ve bölgeyi

tanımaya çalışıyorduk. Ama bu bir yıl içinde dünyanın nasıl bir dünya olduğunu, dünya siyasetinin nasıl bir siyaset olduğunu, siyasi mücadelenin ne anlama geldiğini her zamankinden daha derinlikli olarak gördük, anladık veya anlamaya çalıştık. İnsani olanla vahşi olanı, basit çıkarlar uğruna yaşayanla yüksek değerleri esas alanı, entrikacılığı, ikiyüzlülüğü, zayıflığı, gafleti herşeyi bu bir yıllık mücadele içerisinde daha yakından tanıdık. Eğer bu yılı iyi çözümler ve iyi değerlendirirsek, bütün bu bakımlardan bir halk için, yine bir parti için gerekli olacak bütün sonuçları bu açılardan çıkartmak mümkündür. Bir yılın pratiği bu kadar zengin derslerle doludur.

Bunu kuşkusuz çok değişik güçler kendi çıkarları açısından yaparlar. Komploya muhatap olan, hedef olan güç olarak, komplonun ezmek istediği güç olarak, herkesten fazla böyle bir değerlendirmeyi bizim yapmamız, bundan gereken sonuçları bizim çıkartmamız lazım. Bu nedenle bu yıldönümü sürecinde her alanda varılan bilgilerimizi biriktirmek, o bilgilerden yola çıkarak yaşadıklarımızı derin ve kapsamlı bir çözümlemeye tabi tutup bilinç düzeyimizi derinliğine geliştirmek, partimizi ve halkımızı böyle bir bilinçle donatmak büyük önem taşıyor. Parti olarak bizim bütün gücümüzü ortaya koyarak böyle bir çalışmayı yapmamız gerekiyor.

Neden böyle bir komplo ile karşı karşıya geldik? Neden uluslararası bir komplo oldu? Komplo neden Önderlik gerçeğini hedefledi? Önderlik gerçeği nasıl bir mücadele gerçeği içinde şekillendi? Kürdistan açısından Önderlik ne anlama geliyor? Genelde insanlığın gelişiminde Önderliksel gelişimin, varlığın rolü ne oluyor? Bu ve benzer soruları her zamankinden daha fazla şimdi sormamız, bunlara yanıt aramamız, bu temelde kendi bilincimizi, parti ve halk bilincimizi geliştirmemiz büyük öneme sahiptir.

İnsanlık gelişiminde

önderliğin rolü

Her şeyden önce önderlik gerçeğini burada doğru tanımlamak ve anlamak lazım. Geçen bir yıl içinde biz şunu gördük: En çok partimiz içerisinde önderlik tartışması yaparken, önderlik gerçeğini anlamaya çalışırken, bu gerçeği anlamada sınırlı ve zayıf kaldığımız, sonuçta yanlış anladığımız gerçekliği ortaya çıktı. Bu durum bizi yanlış duygulara, düşüncelere, psikolojik etkilenmelere, hatalı davranışlara kadar götürebildi. Bu psikolojik, düşünsel, davranışsal hatalar ve eksiklikler ancak büyük bir çabayla düzeltilebilmiştir. O açıdan önderlik olayını, önderlik gerçeğini, insanlığın ve toplumunların gelişimi açısından önderliğin ne anlam ifade ettiğini böyle bir komplo karşısında değerlendirmek ve daha derinliğine anlamaya çalışmak hem gerekli hem de mümkündür. Çünkü daha derinlikli, daha fazla kavrama imkanı veriyor.

Dönüp insanlık tarihine baktığımızda, şöyle bir değerlendirme, genelleme yapmak yanlış değil: İnsanlık gelişimi bir yerde önderliksel çıkışlar ve önderliksel gelişmelerin tarihi oluyor. İster idealist açıdan, ister materyalist açıdan bakılsın; insanlık gelişiminin, diğer canlılardan ayrılmış olarak insan türünün gelişiminin bu temelde olduğunu esasta bütün düşünceler, bütün bakış açıları kabul ediyor. Çünkü insan diğer canlılardan üretim yapabilme kabiliyetiyle ayrılıyor. Üretim yapma yetisini de düşünce veriyor. Düşünme gücüyle insan diğer canlılardan ayrılıyor. Bu şu anlama geliyor: İnsanlık gelişimi, düşünsel gelişme, insanlığı diğer canlılardan ayıran temel özellik düşünce gücüne sahip olabilmesi, oradan üretim yapabilmesi, kendi yaşamını bilinçli olarak örgütleyebilmesi, birbiriyle ilişkilerini bir bilinç ve düşünce sistemine dayandırması anlamına geliyor. Bu oldukça önemlidir. Demek ki, insanlığı, toplumları düşünce geliştiriyor. İnsanlığın belli bir dönemde yaşadığı düzeyi ifade eden, çözümleyen, onlar için daha iyi bir yaşam geleceği vaadeden düşünce çıkışları, toplumun ve insan topluluklarını, genelde insanlığı belli bir şeye sevkeden, yönlendiren güçler oluyor. Bunu yapan, düşünce üreten, toplumun düşünsel gelişimini derinleştirerek ve sistemleştirerek yönlendiren güçler, insanlığa, insan toplumuna ruh ve duygu veren, düşünce veren, pratik olarak onların yaşamını yönlendiren kuvvetler oluyorlar.

İdeolojik önderlik düşünce önderliği anlamına geliyor ki, böyle büyük düşünceler, bu büyük düşünceleri ortaya çıkaran önderlikler tarihte ve günümüze kadar da insanlığı, esas olarak bunlar yönlendirmişlerdir. Bunlar çeşitli düşünürler olarak ortaya çıkıyorlar. Daha öncesinde peygamberler olarak ortaya çıkıyorlar. İçinde bulunan durumu en iyi kavrayan, çözümleyen, insanların yaşamı için daha iyi şeyler vaadeden ve bunu insanlığa maletmeye yönelik kişilikler kurtuluşçu ve kurtarıcı olarak görülüyorlar. Genelde peygamber deniliyor. Uzun bir süre insanın gelişimini, yönlendirimini peygamberler yapıyorlar. Daha sonra bilim, felsefe geliyor. Filizoflar, düşünce adamları ortaya çıkıyor. Bunlara ideolog deniliyor ve bütün bunlar var oldukları alanlarda, tabii bir kısmı da evrensel olarak bütün insanlığı içine almak üzere, insan yaşamı için daha iyi, daha mutluluk getiren, daha adil, eşitlikçi ve hakkaniyetli gördükleri düşünceleri ortaya çıkarıp topluma maletmeye, onları yönlendirmeye çalışıyorlar.

Şimdiye kadar böyle bir insanlık gelişimi, bir toplumsal gelişim var. Onun çağdaş dünyada bu öncülüğü felsefik açıdan tabii filozoflarca yapıldı. Yine düşünce adamları, ideologlar tarafından bu düşünce sistemlerinin geliştirilmeye çalışıldığını, bunun topluma maledilmesinin de çeşitli örgütlenmelerle, günümüzde en fazla partisel örgütlenmelerle yapıldığını biliyoruz. Geçmişte peygamberlerin öyle bir rol oynadıklarını, görevlerini yerine getirdiklerini; tarihte en çok etkisi olan peygamberlerin de bu düşünceleri yazılı hale getirerek, düşüncelerini yazarak ve kitaplaştırarak kalıcı kılanların günümüze kadar etkilerini halen sürdürdüklerini görüyoruz. Bu önemlidir.

Demek ki, insan düşüncesiz gelişemez, yeni düşünceler üretmeden ilerleyemez. İnsanın var olması, insan olarak var olması düşünce ile birlikte oluyor. Gelişimi yine düşüncenin gelişimi ile birlikte yürüyor. Düşünce geliştiren, insanlık için yeni şeyler düşünebilen kişilikler ise, toplumları yönlendiren ve kendilerini toplumlara maleden kişilikler oluyorlar. Bunlara önder, peygamber, rehber deniliyor. Yani insanlık için iyi gelecek vaadeden, düşünce üreten, onları geleceğe yönlendiren güç, kuvvet anlamına geliyor. Onlar için iyi bir geleceği müjdeleyen, ifadelendiren, onlara daha mutlu ve daha adil yaşamı ve kurtuluşu gösteren kuvvetler anlamına geliyor. Şimdi bu olmadan bir insan gelişimi mümkün değildir. Tarihten çıkardığımız en temel ders budur. Bu açıdan insanlık için her zaman düşünen, düşünce üreten, daha iyi yaşam yolunu gösteren güçlere, kuvvetlere ihtiyaç var. İnsanlık bunsuz yaşayamaz. Dolayısıyla insanlık düşüncesiz, düşünce yaratıcısız, önderliksiz yaşayamaz. Rehbersiz, öncüsüz var olamaz.

Düşüncesiz insanın var olacağını iddia etmek, insanı özünden boşaltmak, insanlıktan çıkartmayı vaadetmek anlamına gelir. Günümüzde bazı çevreler kendi çıkarları açısından bu tür sözler söylüyorlar, kandırmaya çalışıyorlar. Yoksulları, emekçileri ve zayıf olanları kendilerine hizmet ettirebilmek için bunu yapıyorlar. Bu tür sözler tabii hiç itibar edilmeyecek kadar geçersiz, yanlış olan sözlerdir. Aynı zamanda da emekçiler açısından, emekçi halklar açısından tehlike arzeden düşüncelerdir. Çünkü onun arkasında kurnazlık ve kendi çıkarı için başkalarını çalıştırmak üzere aldatma çabaları var. Bu açıdan aldanmamak, tarihi iyi anlamak, insan gerçeğini iyi anlamak, insanın ne üzerinde geliştiğini iyi anlamak ve bütün bu gelişim içerisinde de düşüncenin, düşünce üreticisinin, öncünün, önderin rolünü, işlevini görmek çok çok önemlidir.

Toplumlar bu tür önderliklerin arkasında toplanıp yaşamışlar, insanlığın toplum olarak gelişimi bu biçimde olmuştur. Bir peygamber çıkmış, bir alanda onun peşinden gidilmiş, diğer bir peygamber daha farklı, içinde bulunulan koşullara göre daha iyi düşünceler üretmiş, onun peşinden gidilmiş; büyük dinler ortaya çıkmış –Yahudilik, Hristiyanlık ve Müslümanlık gibi– bunlar değişik alanlarda, değişik toplumlarda etkili olmuşlar ve bütün insanlığı sürüklemişlerdir. Günümüze kadar da insan yaşamını örgütleyen, düzenleyen ve yönlendiren düşünce sistemleri olarak rol oynuyorlar.

Ulusal gelişme ve ulusal önderlik

Şu ortaya çıkıyor: Önderliksiz insan yaşamı, gelişimi olmuyor. O zaman önder ve rehberin insan ve toplum açısından ne anlama geldiğini buradan daha iyi anlıyoruz, anlamamız gerekiyor. Şimdi tarih boyunca değişik önderlikler kendi düşünceleri doğrultusunda değişik toplulukları, toplumları yönlendiriyorlar, sürüklüyorlar, yürütüyorlar; etkileri yüzyıllar boyunca sürüyor. Gelişim içerisinde çeşitli siyasi güçleri ortaya çıkarıyorlar. Devletler yıkılıyor, yeni devletler oluşuyor. Bu gelişme yine çok değişik toplulukların ortaya çıkmasına, şekillenmesine birçoğunun birleşip paylaşımıyla yeni halkların ortaya çıkmasına yol açıyor. Modern kapitalist çağın en önemli bir unsuru olarak, bu halk topluluklarının ulusal çerçevede gelişimi oluyor. Ulusal ideoloji, ulus ideolojisi, milliyetçilik ideolojisi, yani bir ulustan olan, başkalarından farklı duygu, düşünce, ruh hali ve yaşam biçimini taşıyan, insan topluluğunun birbiriyle bağlanmasını ifade eden bir toplum düzeyi, ulus ve bunu ifadelendiren ulusal ideoloji, milliyetçilik ortaya çıkıyor, şekilleniyor.

Şimdi devletlerin gelişiminde de önderliklerin rolü var. Onların etrafında, peşinde öyle gelişmeler oluyor. Halk topluluklarını böyle bir ideoloji ve siyasi gelişme şekillendiriyor. Önemli ölçüde onlara biçim veriyor. Bunlarla birlikte ulusal gelişmede de öncülüğün, önderliğin, ulusal ideolojiyi oluşturan, şekillendiren gücün belirleyici rolü oluyor. Bütün uluslar böyle bir gelişme ile kendisini diğerlerinden ayıran ideolojinin şekillenmesiyle var oluyorlar. Başka topluluklardan kendi ayrılıklarını ortaya koyamayan topluluklar kendilerini ifadeye kavuşturamıyor, örgütleyemiyor ve başka toplumların içinde eriyorlar, onlara bağlanıyorlar veya onların egemenliği altında kalıyorlar, sömürgesi oluyorlar, onlara hizmet ediyorlar. Başka topluluklardan farklılıklarını ortaya koyan, ifadelendiren ve onu örgüte kavuşturan topluluklarsa ayrı bir halk, ulus olarak ortaya çıkıyorlar. Şimdi bu da farklılığı ortaya koyma, yani ulusun kendi ideolojisini geliştirmesi, ulusal düşünceyi ortaya çıkartması anlamına geliyor. Bunu yapan güce, kuvvete ulusal önderlik, liderlik, ulusun yaratıcılığı deniliyor.

Bu, tabii bütün ulusal gelişmeler açısından aynı biçimde olmasa da, özü itibarıyla gelişme böyledir. Başkalarından var olan farklılığını ortaya koyamayan bir ulusal gelişme, ulusal güç bu dünyada yoktur. Demek ki, insanlık gelişimi açısından, toplum oluşumu ve gelişimi açısından düşünce nasıl rol oynuyorsa, bu insanlığın belli toplumlar haline gelmesinde, halklaşmasında ve uluslaşmasında da ideolojisini geliştirmesi, ulusal düşünceyi ortaya çıkartması anlamına geliyor. Bunu yapan güce, kuvvete “ulusal önderlik, liderlik, ulusun yaratıcılığı” deniliyor.

Tabii bu, ulusal gelişmeler açısından aynı biçimde olmasa da, özü itibarıyla gelişme böyledir. Başkalarından var olan farklılığını ortaya koyamayan bir ulusal gelişme, ulusal güç bu dünyada yoktur. Demek ki, insanlık gelişimi açısından, toplum oluşumu ve gelişimi açısından düşünce nasıl rol oynuyorsa, bu insanlığın belli toplumlar haline gelmesinde, halklaşmasında ve uluslaşmasında da ideolojik gelişme, ulusal ideoloji benzer bir biçimde rol oynuyor ve bu, ulusal önderlik anlamına geliyor. Ulusal önderlik düzeyine geliyor. Kendi ulusal ideolojisini yaratamayan veya başkalarından ayrılıklarını ifade edemeyen, düşüncesini yaratamayan, ayrılıklarını ortaya koyamayan, bunu ifadeye ve örgüte kavuşturamayan topluluklar siliniyor, yok oluyorlar. Halk olmak, ulus olmak başkalarından ayrılığını görmekle, onu ifadelendirmekle, örgütlemekle oluyor.

Ulusal gelişmede önderlik; ulusal ideolojinin şekillenmesi, onun örgütlenmesi ve yaşama geçirilmesinde büyük rol oynuyor. Örneğin bir Osmanlı önderliği, aslında Türk kavimlerinin yok olmamasını yaratan temel kuvvettir. Bir Osmanlı önderliği olmasa, belki de Ortadoğu’da, Anadolu’da Türk kavmi diye bir şey olmayacaktı. Kavimleri ayakta tutuyor, bir halklaşma sürecini ortaya çıkarıyor. Başkalarının içinde eriyen Türk boyları değil de, başkalarını eriterek kendisini halklaştıran bir topluluk yaratıyor. Bu tamamen kendini bir önderlik olarak örgütleyen ve geliştiren Osmanlı çıkışına bağlıdır. Başka toplumları da etkisi altına alıyor. Yüzyıllar boyunca etkinlik sürdürüyor. Ama Türk halklaşması açısından öyle bir rolü var.

Arkasından gelen Kemalist önderlik, Türk uluslaşması ve ulusal öcülüğünün esası oluyor. Osmanlının erimesini önlediği, ayakta tuttuğu, geliştirdiği topluluğu ulus biliciyle donatıyor ve ulusal örgütlenmeye, şekillenmeye ulaştırıyor. En yakından tanıyabildiğimiz Türkiye böyle var oluyor.

Benzer şey Araplar ve Farslar açısından da geçerlidir. Farsların 2500 yıl önce ortaya çıkardıkları başkalarından farklılık bilinci, yani kendi topluluklarını ifadelendirme, tanımlama, örgütlenme ve ondan olma anlamında yarattıkları bilinç düzeyi, çok değişik siyasi süreçlerden geçilmesine rağmen, toplumu ayakta tutan, bu kadar güçlü bir toplum olarak ayakta kalmasını sağlayan temel bilinç oluyor.

Hem insanlığın, hem de toplumlar ve ulusların gelişiminde önderliğin, düşüncenin ve düşünce önderliğinin rolünü böyle kısaca belirterek, aslında Kürtler açısından önderliğin ne anlama geldiğini ve Kürt toplumunda önderliksel gelişmenin durumunun ne olduğunu görmek istiyoruz. Bu bizim için çok daha önemlidir. Bir defa Kürt halk gerçekliği nasıl varoldu, ayakta kaldı ve bir gelişmeyi yaşadı? Geçen 25-30 yıllık mücadele tarihimiz içerisinde, parti olarak, biz bu hususu çok tartışmaya değerlendirmeye ve çözümlemeye çalıştık. Parti

Önderliğimiz en çok yoğunlaştığı ve çözümleme geliştirdiği alanlardan bir tanesi bu oluyor.

Tarihte Kürtler ve
önderlik sorunu

Kürt halkı tarihin en eski halklarından birisidir. Aslında Kürt halkına bugüne kadar varlığını sürdürten şey bu eksikliktir. Yani tarihin başlangıcında ya da belli dönemlerinde bir sıçrayış yapmış, buna Med sıçrayışı deniliyor. Yine düşünce anlamında Zerdüşlüğün gelişimi var ki, hem dinsel gelişmede, hem de düşünce gelişiminde önemli yeri olan, fakat çok değişik biçimlerde de üstü kapatılmaya ve yok edilmeye çalışılan bir düşünce sistemidir. Böyle bir düşünsel gelişmedir. Tarihe önemli ve büyük bir giriş oluyor. Fakat daha başlangıç düzeyinde bir giriştir. Bu önemli, fakat devamı gelmeyen bir başlangıç olduğunu görüyoruz. Sonrası aynı biçimde gelmiyor, gelişmiyor. Kürdistan üzerinde sürekli yabancı işgal, istila egemenlik ve çatışma bu tarihsel sürecin temel özellikleri oluyor.

Bu anlamda tarihe düşünsel ve siyasal olarak doğuş adımını atan topluluk, Kürt halklaşması, gelişimini sürdüremiyor. Hatta tarihin o ilk çağ dönemindeki gelişme adımlarını da kaybediyor, parçalanıyor, geriliyor ve bazı temel özellikleri zayıflıyor. Böylece aşiretçilik ve beylik, daha ileriki dönemlerde ise feodal derebeylik sistemleri, topluluğun içinde parçalandığı, birliğini kaybettiği, yine geri yaşam içerisinde sınırlandırılmış bir yapı olarak ortaya çıkıyor ve uzun yıllar, hatta yüzyıllarca toplumun temel yaşam biçimi oluyor. Böylece halkın gelişimi, toplumsallaşma, ondan ileriye ulusal gelişme düzeyine geçme engelleniyor, önleniyor, onun imkanı kalmıyor. Dış işgal ve egemenlik, yine onunla bağlı olarak o egemenliğin içte yarattığı aşiretçi, bölgeci, feodal bölünme ve parçalanma toplumun ve halkın gelişimini dumura uğrattıyor. Dolayısıyla bir ulusal gelişmenin ortaya çıkmadığını biliyoruz.

20. yüzyıla girerken, dünyanın diğer alanlarındaki gelişmelerin de etkisiyle bölgede ulusal bilinç, ulusal örgütlenme ve eylem gelişirken, oldukça parçalanmış olan Kürtler içerisinde bu oldukça zayıf kalıyor. Bu dönemde ulusal düşünceyi geliştirme yönünde böyle bazı çok zayıf ve tutarsız yönelimler olsa da, bunlar ulusal ideolojiyi ve dolayısıyla ulusal önderliği, öncülüğü ortaya çıkaramıyor. Dünyanın yeniden paylaşılması temelinde gelişen emperyalist savaşla Kürdistan'ın paylaşılması ve parçalanması ortaya çıkıyor ki, zaten kendi içinde parçalanmış toplum bu gelişmeyle o zaman temel güç kaynaklarını büyük ölçüde kaybediyor.

Daha sonraki süreçte bu parçalanmışlık üzerinde dünya ölçüsünde bir ulusal yok oluş sürecinin geliştirildiği bilinen bir gerçeklik. Bugün bunu hiç kimse inkar edemiyor, reddedemiyor.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin inkar ve imha politikasının, Kürdistan üzerinde tam bir soykırım biçiminde ulusal yok oluşu çok ileri düzeyde geliştirdiği bilinen bir gerçekliktir. Buna karşılık Güney'de ve Doğu'da cılız aşiretçi-feodal değer yargıları ve örgütlülüğü çerçevesinde bir direnç var. Fakat bilindiği gibi bu da çok fazla bir güç haline gelemiyor. Çünkü bir ulusal ideoloji ortaya çıkmıyor. Gerçek bir milliyetçilik, ulusal farklılığı ve özellikleri ifade eden, ulusal bütünlüğü içeren ve ulusal gelişmeyi öngören bir milliyetçilik haline gelmiyor.

Parti olarak, biz bu düşünceyi ilkel milliyetçilik olarak tanımladık. Aşiretçi-feodal değer yargılarının bir milliyete ait kılınmasını içeriyor. Ondan öteye bir milli duygu, bilinç, milli örgütlülük ve gelecek içermiyor. Bu cılız direnç ilkel milliyetçi çizgi ve düşünce zayıf bir biçimde kendisini örgütlese ve yürütmeye çalışsa da, koşullar elverdiğinde ve elverişli olduğunda sınırlı bazı gelişmeleri yaşasa da, koşullar biraz farklılaştığında ezilmekten kendini kurtaramıyor. Toplumun sosyal ve ulusal gelişimi açısından çok büyük bir değer, bir gelecek yaratacak güç olma özelliği taşıyor.

Şimdi Kürt toplumu neden böyle bir duruma geldi sorusuna verebileceğimiz en önemli yanıt, önderliksel gelişimi yaşaratomaması olmalıdır. Neden başlangıçta tarihe böyle önemli bir giriş yapıp tarihin en eski halkı olma özelliğine ve önderliğine sahip olmasına rağmen Kürt toplumu, Kürt halkı bu duruma geldi? Bunun tek bir yanıtı var. O da, daha sonraki süreçlerde halkın kendisine has özelliklerini ifade eden, ona göre toplumları örgütleyen, yönlendiren bir önderliksel gelişmenin yaşanmamasından, düşünce ve siyasi düzeyde böyle bir gelişme olamamasındandır.

Yabancı egemenlik burada rol oynuyor. Kürdistan tarih boyunca hep işgal, istila ve savaş alanı olmuştur derken, bunu anlamak gerekiyor. Yani bu öyle boş bir ifade değil. Onun toplum açısından, orada yaşayan halk açısından büyük anlamı var. Eğer Kürdistan tarihi hep yabancı işgal, istila ve hakimiyet tarihi ise, yabancılar egemen olmuşsa; o zaman ordaki toplum kendi toplum olma özelliklerini ve gücünü kaybetmiş, yıkılmış demektir. Bu, halk kendi gelişimini durdurmuş, kendi gelişim gücünü kaybetmiş anlamına geliyor. Neden böyle kaybetti, işgale ve istilaya karşı direnemedi, karşı koyamadı? Karşı koyacak bir önderliksel gelişmeyi, yabancı işgal ve istilayı durduracak bir öncülüğü yaratamadığı, öyle bir önderliğe sahip olamadığı için böyle olmuştur. Zaman zaman öncülük olma yönünde böyle adım atmak isteyen çıkışlar ve gelişmelerin

olduğunu biliyoruz. Bunların çok ileriye gidememesi ve başarılı olmaması bu olumsuz gelişmeye yolaçıyor. Başlangıçta önemli güç kaynakları, değerler ve özellikler oluşturan bir toplumun, bu gücünü bir ideolojik-politik çizgide ve öncülükte örgütlülüğe ve pratiğe dönüştürememesinden oluyor. Kürtlerin en büyük derdi olarak bunu görüyoruz.

16. ve 17. yüzyılda Ehmedê Xanê, Mem û Zin adlı eserinde ulusal çerçeveyi ve Kürt toplumunun içinde bulunduğu durumu ortaya koyuyor; dünyada ulusal bilinç ve uluslaşmanın gelişmeye başladığı bir dönemde– ki Batı Avrupa bönü öncelek ediyor– Kürt toplumunun en büyük derdi olarak bir ulusal bilinç ve düşüncenin olmaması ve böyle bir düşünceyi örgütleyip toplumu ilerletecek bir öncülük ve önderliğin ortaya çıkmaması olarak tanımlıyor. Bunu yürütecek bir öncülük istiyor. Egemen güce, Osmanlıya bakıyor. Tabii Osmanlılar böyle bir öncülük anlamına geliyor. Öyle bir aile ki, kendi yaşamını ve varlığını bir bütün olarak öncülük sistemine adanmış, bağlamış durumda. Öyle bir kanun ve kural oluşturmuş ki, dünyada benzeri az bulunur; büyük bir disiplinle her türlü acımasızlığı yaşama ve onu kabul ettirme temelinde kendini böyle bir öncülük çizgisine kaptırmış. İşte bir Türk varlığı, daha sonraki Türk gelişimi böyle bir öncülüğün varlığıyla sıkı sıkıya bağlantılıdır.

Kürtlerde var olmayan, ortaya çıkmayan şey işte bu oluyor. Onun için de tabii yabancı işgal hakim oluyor. Ona karşı direniş başarıya gitmiyor. Onun için de dünya, dış güçler, dünyayı egemenlik altına almak isteyen ve o düzeyde gelişme sağlayan her güç Kürdistan üzerinde safere çıkıyor; Kürdistan'ı egemenlik altına almak istiyor, rahatlıkla alabileceğini hesap ediyor ve bunlar pratikte gerçekleşiyor. Kendi iç dinamiğini, öncülüğünü ve örgütlülüğünü geliştiremeyen güç, dıştan gelen saldırılara karşı da direnemiyor, onları bertaraf edemiyor. Tam tersine onu kabulleniyor ve onların hakimiyetine göre kendisine özellik, şekil veriyor. Aşiretçi-feodal beylikler, dış güçlerle işbirliği, ittifak ve onlara hizmet etme temelinde şekilleniyor. En önemli özellikleri dış güce bağlanma, kendi içinde birbirine karşı çatışma, bunun siyasetini yapma, kendini bu biçimde yaşatmayı esas alma oluyor. Bu da toplumun bölünmesi, parçalanması ve güçten düşürülmesi anlamına geliyor.

Tabii 19. yüzyıldan itibaren böyle bir iç gücün varlığını bile ortadan kaldırmak üzere sistemli bir dış saldırının yürütüldüğünü, Osmanlı imparatorluğu'nun kendini yeniden şekillendirme ve düzenleme döneminde bu yenilenmenin bir yolunun Kürdistan üzerindeki hakimiyetini artırmakta gördüğünü, bu anlamda Kürdistan'daki aşiretçi-feodal beylik güçlerini de parça parça ezdiğini ve tükettiğini biliyoruz. 19. ve 20. yüzyıllar hep böyle bir bastırma, ezme, eritme ve Kürt gücünü yoketme yüzyılları oldu. Bu temelde Kürdistan için bir çatışma süreci başladı. Bütün bu çatışmalarla varılan nokta: ulusal yok oluş, tükeniş, başkalaşım, erime ve yok olmadır.

Şimdi '70'lere gelindiğinde Kürdistan'ın, Kürt toplumunun durumu budur.

PKK biçiminde önderliksel doğuşun

Kürt insanı ve ulusu açısından tarihi rolü ve önemi

Önderlik ve Kürtler diye bir değerlendirme yaptığımızda, tabii bu süreçte PKK önderliği ortaya çıktı, gelişti. PKK önderliğinin Kürdistan ve Kürtler açısından böyle bir rolü ve önemi var. Bu, Medlerden sonra yüzyıllar boyunca daha Kürt toplumunun oluşamadığı, kavuşamadığı bir güce kavuşması oluyor. Ozanların, Kürtlerin temel derdi olarak belirlediği derde derman bulmak anlamına geliyor. Dayatılan ulusal yok oluş ve tüketiliş sürecine karşı ulusal gelişme yoluna girmesi, ortak bir ulusal ruh, düşünce, bilinç ve duygunun ortaya çıkması, buradan da giderek ulusal örgütlülük ve eylem oluşturmaya başlanması anlamına geliyor. Eğer bugün bu Kürt varlığı ve ulusal gelişiminden, Kürt ulusal özelliklerinden bahsedeceksek, bu tamamen böyle bir önderliksel gelişmeyle bağlıdır. Bu değerlerin varlığı, tamamen önderliksel gelişmenin varlığıdır.

Bu açıdan PKK önderliği, bir parti olarak PKK'nin önderliksel gelişimi, Kürt toplumu açısından böyle tarihsel olumsuzluğa doğru gidişin durdurulması ve bunun tersine çevrilmesi, ona karşı direnme gücünün oluşumu, bu anlamda ulusal bilincin, düşüncenin, çizginin, bir ulusal idoloji ve politikanın, stratejinin ortaya çıkarılması, ulusal örgütlülüğün, eylemin bu biçimde önünün açılması ve başlatılması, ulusal değerlerin toplanması, biriktirilmesi ve geliştirilmesi anlamına geliyor. Buna ulusal diriliş de denildi. Çünkü sömürgecilik ulusal yok oluşu başardığını ve mezara gömdüğünü, böyle bir halkın varlığını betonladığını iddia ediyordu. Kürt toplumu üzerinde uygulanan sömürgeciliğin temel iddiası buydu.

Buna karşı önderliksel gelişmenin, bu temelde var olan ulusal gelişmenin anlamı da elbette diriliş oluyor; yeniden doğuş, yeniden dünyaya gelme, kendisine biçilen ölüm fermanını yırtma, onun yerine çok zayıf da olsa küçük değerlere tutunarak kendisine yaşam gücü yaratma, bunu örgütleme, büyütme ve bu dünyada kendisine bir yaşam yeri arama mücadelesi oluyor.

Tarihte halkların ulusal gelişimi içerisinde doğal bir ekonomik ve toplumsal gelişme seyriyle böyle bir oluşmayı yaşayan topluluklar, bu tür zorlukları

yaşamıyorlar. Bu açıdan da ulusal ideoloji ve örgütlenme, uzun bir süreç içerisinde evrimsel gelişmeler diyebileceğimiz gelişmelerle ortaya çıkıyor, şekilleniyor. Mesela Batı Avrupa uluslarının bir kısmı böyledir; İngilizler ve Fransızların durumu budur. Bunlar giderek devrimsel gelişme de yaşıyorlar.

Yine diğer bazı topluluklar daha çok böyle bir gelişme seyri içerisinde şekillendiler. Doğu Avrupa ve yine Asya toplumları böyle evrimsel bir süreçle ulusal gelişme imkanı bulamayınca, ulusal gelişmelerin bir savaş içerisinde, ulusal kurtuluş örgütlemeleri ve savaşları sürecinde sağladılar. Bu anlamda ulusal örgütlenmeler, öncülükler onlarda daha belirgindir. 20. yüzyılın sonlarına doğru gelirken 20. yüzyılın ilk yarısında böyle bir ulusal gelişme yaşamayan topluluklar ise, bir bütün olarak ulusal var olma, uluslaşma, uluslaşmaya adım atma sürecini bile bir öncülükle, önderlikle, ulusal örgütlenmeyle yaşayabildiler. Afrika'da, Asya'da böyle çeşitli topluluklar var, halen mücadele eden topluluklar da var. Türkiye bile neredeyse buna öncülük ediyor veya benzer bir özellik arz ediyor.

Kürdistan, Kürt toplumu açısından bu çok daha fazla böyledir. Kürdistan ne Batı Avrupa'daki gibi evrimsel bir ulusal gelişme yaşabilmiş, ne de Doğu Asya ve Afrika toplumlarındaki gibi uzun bir ulusal kurtuluş mücadelesi sürecinden geçebilmiştir. Çeşitli ulusal kurtuluş aşamalarından geçmiş, her ikisini de yaşayamamış, topluma ulusal yok oluş dayatılmış ve bu önemli bir noktaya getirilmiştir. Neredeyse ulus ve ulusun bireyleri kendi kimliklerini unuttur, reddeder, kabul etmez ve benimsemez duruma getirilmiştir. Ulusal yok oluşun neredeyse hakim olduğu bir noktada bunu tersine çevirme, ulusal dirilişi ve ulusal kurtuluşu var etme gerçekleşiyor ki, burada bu gerçekliği görme, ulusun içinde bulunduğu durumu hissetme, kimliğin bile kendince reddedildiği yerden o kimliği benimseme, ona sahip çıkma, onu ifadelendirme, onun uğrunda örgüte ve eyleme dönüşme tamamen bilinçli bir eylem, önderliksel bir eylemdir. Bu anlamda da bu bilinci yaratan, bu örgütlenmeyi geliştiren öncülük, kuşkusuz daha başında bir ulusal öncülük, bir toplum öncülüğü olarak şekilleniyor. Ulus bir öncülük olarak çıkıyor, önderlik olarak çıkıyor.

Kürt toplumunun böyle bir ayrışımı da var. Parti Önderliği bir röportajında, "Barzanilerin de Kürdü var; eğer dört bin yıllık Kürt dersek, ona fosilleşmiş Kürt dememiz gerekiyor. Bir de Apo Kürdü var; bizim Kürt yeni bir Kürt, Kürdün yeni bir ruh, bilinç ve duygu kazanması, yeni bir kimlik kazanmasıdır. Kürttür, ama diğerine benzemez. Diğer ölümüştü. Biz yeniden diriliyoruz. Yani bir canlılıktan, bir evreden bir başka evreye geçmiyoruz, ölüm anından bir dirilişi yakalıyoruz böyle yetişiyoruz" diyordu. Şimdi Kürt ulusal, halk gerçekliğinin '70'lerde geldiği noktaya buna PKK'nin, PKK Önderliğinin verdiği cevabın uluslaşma anlamında, ulusal önderlik anlamında, ulusal gelişme anlamında rolü budur.

Böyle olmasaydı, ne olurdu? Tabii Kürt toplumu, Kürdistan gerçekliği tümüyle tarih olurdu. Hiç tereddüt etmeden bunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Başka topluluklar için, onların yaşadığı gelişmeler için belki bunlar söylenmiyor, söylenemiyor; ama Kürtler için, Kürdistan için söylemek gerekiyor.

Şu hep yanlış oluyor: Güney'de bazı mücadeleler var veya bazı güçlerin çabaları var, bu da bir ulusal gelişme değil mi deniliyor. Bu kesinlikle yanlış. Bu bir tarihsel suçu hafifletme girimişinden başka bir anlam taşıyor. Öyle bir şey

yoktu. Yani bu Güney’de Barzanicilik ve KDP’lilikle bir ulusal çizgi, ulusal ideoloji ve ulusal örgütlenmenin oluşmasından öteye, onlar aslında bu ulusun yok edilmesinin tuzu biberi oluyorlar, ondan öteye kesinlikle hiçbir değer ifade etmiyorlardı. Bunun böyle olduğunu şimdi daha iyi görüyoruz. Bu büyük bir yanılgıydı. Bunlar aslında Kürtler yok edilirken, çok fazla ses çıkartmasınlar diye, böyle o yokedilmekte kullanılan bir araçtan başka bir şey değillerdi. Bu bir gerçekliktir. Bunun aksini iddia etmek kadar yanlış bir şey yok ve bu iddialar aslında Kürt toplumu için en büyük yanılgı, onu en büyük aldatma oluyor. Başka herhangi bir yerden ulusal gelişmenin yaşanması, işte Güney’de bu güçlerin ulusal örgüt kurmaları, ulusal mücadele vermeleri ve ulusal sorunu çözmeleri büyük bir aldatmacadır; aslında ulusal yok oluşu gölgeleme hareketinden başka bir şey anlamına gelmiyor. Bu nedenle yanılmamak gerekiyor.

Şöyle bir yanılgı topluma hep empoze ediliyor ve üzerinde de etkili olduğu görülüyor: İşte doğal bir durumdu; tamam, PKK biraz mücadele geliştirdi, ama yine de mücadele ediliyordu, yine de bir ulusal hareket, gelişme ve mücadele vardı! Bu büyük bir yanılgıdır ve kesinlik doğru değil. PKK olmasaydı, ’70’lerde gelinen noktadan itibaren yaşanacak tek şey vardı: Yok olup gitmek. Kuşkusuz şurada burada Kürt aşiretleri, başkalarına hizmet etme biçiminde var olacaktı. Ama halk, artık bir halk olarak örgütlenme, ulusal gelişme sürecine girme dinamizmini kesinlikle kaybedecekti. Kurulan sistem Kürdistan’ın bölünmesini, parçalanmasını ve sömürgeleştirilmesini öngörüyordu; Kürdistan üzerindeki sömürgeciliğin temel özelliği olarak, Kemalist sömürgecilik bunu öngörüyor ve kesinlikle yok oluşu ifade ediyordu. Onun dışında herhangi bir gelecek imkanı ve fırsatını Kürtlere vermiyordu. Bu anlamda yanılmamak gerekiyor. O tür yanıltıcı düşüncelere karşı net olmak gerekiyor. Eğer bu mücadelede şimdiye kadar önemli sonuçlar alınmadıysa, büyük gelişmelere rağmen kalıcı sonuçlara ulaşamadıysa, aslında böyle yanıltıcı, ortamı bunalıtıcı ve dış güçlerin aleti olan yapıların varlığındandır. Bunlar o zaman sömürgeciliğin halkı yok etmesini gölgeleyip, maskeliyor ve hafifletiyorlardı. Hem Kürtleri hem de dünyadaki ilerici, Kürtlerden yana söz söyleyebilecek insanları aldatıyorlardı.

Bunlar şimdi de yirmişbeş yıllık mücadelenin arkasından kalıcı sonuçlara ulaşmayı engelleyen, yine hem Kürt toplumunu yanıltan, hem de dış dünyanın, çeşitli güçlerin aleti olarak ulusal kurtuluşta kalıcı sonuçlara ulaşmayı önleyen, engelleyen ve ulusal birliği parçalayan güçler oluyorlar. Bunlardan ulusal gelişme, ulusu temsil, bir ulusal kuvvet olma durumu beklenebilir mi? Öyle bir anlam yüklenebilir mi? Asla! Kesinlikle öyle değil.

Bu anlamda PKK ve PKK Önderliği, Önderlik gerçeği Kürtler açısından yaşama yeniden doğuş, kendi kimliğini yendine tanıma, insan olarak, halk ve toplum olarak kendini yeniden tanımlama, bulma ve tanıma, kendine değer biçme, kendi gücünü ortaya çıkarma, değer yargılarını ve kendi özelliklerini geliştirme, kendini örgütleme ve eyleme geçirme, bu dünyada kendini yaşama, yaşatma ve kendini yaşatacağı bir yer arama hareketidir. Yani PKK Önderliği sadece ulusal gelişmeye, ulusal kurtuluşa yön vermiş, askeri öncülük veya ulusal kurtuluş örgütü yaratmış bir önderlik olmaktan öteye; ulusun bütün değer yargıları ve değerlerinin yeniden tanımlanması, öldürülmek istenen bütün değerlerin yeniden diriltilmesi, yeni bir ulusun bu biçimde dirilmesi doğuşu, tanımlaması ve ifadelendirilmesi anlamına geliyor. Bu düzeyde bir ulusal doğuş, ulusal yok oluş

sürecine karşı ulusal var olma süreci, ulusal dirilme süreci, giderek bir ulusal önderlik olarak gelişme sürecidir. Daha başında önderliksel çıkış, tek kişi olarak Parti Önderliği'nin çıkışından itibaren ulus açısından öyle bir anlam ifade ediyor. Bunun ruhunu, duygusunu, bilincini ve psikolojisini yaratma, yaşam özelliklerini ortaya çıkarma, örgütünü ve eylemini yaratma hareketi; bu anlamda da demin belirttiğimiz gibi baş aşağıya gidişin tersine çevrilmesi, yok oluşu ve tarihten silinmeyi ifade eden temel derde derman bulma hareketidir. Çoklarının söylediği gibi kötü talihin yenilmesi, yepyeni bir başlangıcın, yeni bir ruhun, bilincin ve yaşamın doğuşu hareketidir. Bu düzeyde bir ulusal hareket, bu düzeyde bir öncülük, bir ulusal önderliktir.

Bu Önderlik bütün insanlık değerlerini kendinde topluyor, esas alıyor, bütün ulusal gelişmelerden ders çıkarıyor. Kürt toplumunun temel bütün değer yargılarını ve ölçülerini yeniden canlandırıyor. İçinde bulunduğumuz dünyanın özelliklerine göre bütün bunlardan bir önderlik yaratıyor. Parti Önderliği, ulus önderliği, halk önderliği, -ki, bu emekçi sınıf önderliği olarak da ortaya çıkıyor- bir devrimci önderlik olarak kendisini geliştiriyor.

Böyle bir doğuş şu anlama geliyor: Kürtleri yok etme ve Kürdistan'ı egemenlik altına alma biçiminde kurulmuş dünya sistemine karşı durma, o sistemi reddetme, onu parçalama, ona karşı yeni bir sistem geliştirme, onun kendisi için öngördüklerine karşı çıkma, bu temelde Kürdistan'da yaratmak istediklerini tersine çevirme hareketi; bu anlamda da daha başından itibaren sadece Kürdistan'daki var olan duruma karşı çıkma ve onu tersine çevirme hareketi değil, onunla bağlı olarak oluşmuş dünya sistemine karşı çıkma, Kürtleri ve Kürdistan'ı yok etmek isteyen dünyayla çelişme, çatışmaya girme ve o dünyayı tersine çevirme hareketi. PKK Önderlik gerçeği işte budur. Bu anlamda sadece Kürdistan'daki geriliklerle çelişen ve çatışan değil, yine sadece Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliklerle çelişen ve çatışan değil, onlarla birlikte mevcut dünyayla da çelişen ve çatışan bir önderlik olarak ortaya çıkıyor. Çünkü Kürdistan'daki mevcut bölünmeyi, parçalanmayı, sömürgeleşmeyi ve yokoluşu yaratan ve yürüten güç mevcut dünya sistemi oluyor. Kürt gericiliği ve sömürgeciliğin bu mevcut sistem içinde bir yeri var. Mevcut dünya sistemi ile bir bağlantısı var ve bu sistem Kürtlerin, Kürdistan'ın yok oluşu ve tarihten silinmesi üzerine kurulmuş oluyor.

Tabii bu biçimde olan, böyle gelişen bir önderliğin ne kadar çetin bir mücadele ile oluşacağı, anlamı bu olan bir önderliğin ne kadar şiddetli bir mücadeleyle gelişme yaratabileceği açık bir gerçektir. Zaten PKK tarihi, PKK'nin önderliksel gelişim tarihi de tamamen böyle şiddetli bir mücadelenin tarihidir.

Önderliksel gelişim mücadelesi

ve düşmanın saldırıları

PKK önderlik gerçeği, önderliksel gelişmenin temel özellikleri üzerine Parti Önderliğimizin yaptığı çok kapsamlı çözümler ve değerlendirmeler var. “Önderlik Gerçeği ve PKK Deneyimi” adlı kitapta da bunun bir bölümü toplandı. Benzer değerlendirmeler değişik çözümler de var. Burada biz onları çok fazla tartışmayacağız, irdelemeyeceğiz, bu, biraz ayrı bir konu. Var olan önderliksel gelişmenin değişik dönemlerde taşıdığı anlam, yarattığı düzey ve ona karşı mücadelenin kapsamı üzerinde duracağız. Bunun anlaşılması, daha sonraki uluslararası komplonun anlaşılması açısından önem taşıyor. Çünkü Önderliğe karşı mücadele, sadece 9 Ekim’de başlayan ve bu komplo ile olan bir mücadele değil.

PKK bir önderliksel hareket, önderliksel çıkış, önderliksel gelişmedir; PKK önderliğinin doğuşu ve gelişimi de daha ilk andan itibaren şiddetli bir mücadeledir. Tabii böyle bir güce karşı da karşıtlarının çok yoğun bir mücadele etme durumu söz konusu. Kürt kimliği ve varlığının reddedildiği, Kürtlüğün yok edilmek istendiği, Kürtlüğün ve Kürt kimliğinin ifade edilmesinin en büyük suç sayıldığı bir ortamda, bu esas üzerinde mücadele etmek, bu kimliği esas almak, diriltmek ve ifadeye kavuşturmak; kuşkusuz bunu suç sayan sisteme karşı çok yoğun bir mücadele etmeyi, o sistemin yasaklayıcı, engelleyici ve ezici özelliklerini aşmayı gerektiriyordu. PKK’nin önderlik şekillenmesi, önderlik mücadelesinin sistemi, yöntemi, tarzı, temposu ve üslubu tamen böyle bir ortamda oluştu.

Biliyoruz, Parti Önderliği “hiç kimsenin sahip çıkmadığı, cesaret etmediği sorunu omuzladım” diyor. Bu hiç kimsenin sahip çıkmadığını söylediği Kürtlük, gerçekten ne Kürtler ne de başkaları tarafından artık sahip çıkılacak bir değer olarak görülüyordu. Artık ölmüş, bitmiş, tükenmiş; dirilmeyecek, gelişme vaatetmiyor, hiçbir yaşam emaresi göstermiyor. Böyle bir değere sahip çıkmak, buradan çıkış sağlamak, gelişme yaratmayı umut etmek fazla değer görmüyor ve anlam bulmuyor. En iyimserler “olsa iyi de, olmaz, bu mümkün değil, artık geçmiştir, üzerinde çalışılacak bir değer değildir” kanısındaydı. Hem ulusal hem de uluslararası düzeyde Kürt halkı, Kürt toplumu ve Kürtlük hakkındaki yargı buydu. Bunun için kimsenin kabul etmediği, istemediği ve sahiplenmediği bir güç ve değer oluyor. Çünkü hiç kimse gelecek görmüyor, buraya çaba ve emek vermenin kendisine bir şey kazandırmayacağına inanıyor. Gelişme emaresi görmüyordu.

Diğer yandan böyle bir değere sahip çıkma cesareti meselesi ise, tabii Türkiye sistemi bu açıdan şimdi de böyle gözlenebilir. Fakat temel ölçüleri ve özellikleri çok büyük bir ölçüde kırılmıştır. Geçmişte elbette böyle değildi. Bir defa Türkiye ortamı çok yabancıydı. Kürtlük; böyle bastırılmış, arkasından da Türkiye ortamına unutturulmuş bir gerçeklikti. Devlet sisteminin ise tek hassasiyetiydi. İslamiyet, komünizm ve Kürtlükle devletin karşı karşıya olduğu ve mücadele ettiği üç temel alan olarak görülüyor deniliyor. Doğru, ama bu üç temel alanı birleştiren ana etken Kürtlüktü. Kürdistan adına, Kürt halkı adına, Kürtlük adına herhangi bir söz ve eylemin geliştirilmesi, devlet açısından en büyük tehdit olarak, tehlike olarak görülüyordu. Devlet için bir fobi gibi aslında, öyle demek gerekli. Fakat çok bilinçli, çok sistemli ve çok örgütlü olarak karşı çıktığı Kürt halk gelişimine, Kürtlük adına olacak gelişime karşı, onu bastırmak üzere kendisini şekillendirdiği bir durum ve gerçeklik vardı.

Herşey suçtu da, Kürtlüğün suçu farklıydı. Parti Önderliği de bir çok kez ifade etti: Analar, babalar tarafından herşeyle uğraşmaya izin vardı aslında; fakat Kürtlükle uğraşmak çok tehlikeli görülüyordu. Ne yaparsan yap, ama Kürtlükle uğraşma! Ailelerimiz de böyle yaklaştı. Yani solculuğa da karşıtlık vardı. Ama bir yere gelince, adımız solcu olmuştu, ama işin içine Kürtlük ve Kürdistan'a gidiş çıkınca, artık bizimle konuşmayı bıraktılar, konuşulmayacak kadar tehlikeli gördüler, konuşmayı bile tehlikeli ahdettiler. O gün bugündür bu böyle gidiyor.

Türkiye İşçi Partisi bir yazısında veya bir konuşmasında Kürtlerden söz etmişti. 12 Mart hareketi partiyi en birinci planda bu alanda suçladı. Kürtlükten söz etmek, Kürtten söz etmek, böylece bölücülük yapmak suçlaması en ağır suçlama oldu ve cezayı buradan aldılar. Diğer bütün siyasi hareketlerin karşı karşıya oldukları durum da buydu. O açıdan böyle bazı düşünceleri olsa bile, hiç kimse açıktan ifade edemiyordu, ifadeyi değiştiriyorlardı. Bir de mümkün olduğu kadar sistemle çelişmeyecek, hatta sisteme hizmet eden bir yaklaşımı esas alıyorlardı. Öyle ki, herhangi bir suçlama ortaya çıktığında, sistemden yana olduğunu veya sistem için çalışıldığını, kendi yaklaşımlarının sistemi daha da güçlendirici bir özellik taşıdığını savunuyorlardı. Yine geçmiş isyanlar vardı, bastırma ve ezme hareketleri vardı. Bir de devletin bu biçimde şekillenmesi, bilinçli ve örgütlü bir politikayı, asimilasyon ve yok etme politikasını Kürdistan üzerinde uygulaması gerçeği vardı ki, böyle bir ortamda bu kadar zayıf düşmüş ve bu kadar tehlike arzeden, bastırılmak istenen bir harekete, bir değere sahip çıkıp onu yeniden yaşama kavuşturma ve örgütleme mücadelesi, kuşkusuz bu gerçekleri görmeyi ve esas almayı gerektiriyordu.

Önderliksel çıkış, önderlik şekillenmesi, PKK Önderliği'nin temel özellikleri, çalışma tarzı ve gelişme yasaları temelini buradan alıyor. Kaynağı buradadır, şekillenmesi bu temel üzerinde olmuştur. Buna göre zayıfı güçlendirme, hazırla iş yapmama, sıfırdan başlayarak değer üretme, en küçük bir yaşam emaresini ve gelişme imkanını büyük bir değermiş gibi ele alıp ona sarılma ve ondan büyük değerler yaratma, küçük veya büyük ayrımı yapmadan her imkanı değerlendirme ve heder etmeme, hiçbir şeyi hor görmeme PKK önderliksel çalışmasının temel ölçüleri, temel esaslarıdır. Hep kendi emeğine ve gücüne dayanmak, her şeyi çalışmayla ve çabayla yaratmak, bütün bunları da büyük bir örgütlülük, disiplin, hassasiyet ve gizlilik içerisinde yapmak da yine öyledir.

Mücadeleyi ve örgütlenmeyi bir yana bırakın, bir değer ortaya çıkartmayı ifadelendirmek bile imhayı yaşamak, imhayla karşı karşıya gelmek için yetiyor. O zaman daha ilk başta bir ifadelendirmeye adım atarken bile karşıdaki sistemi görmek, onu bilerek hareket etmek, onun imhacı saldırılarını boşa çıkartacak tarzı ve yöntemi esas alıp çalışmaları yürütmek bir zorunluluktur. PKK'nin önderlik çalışması, önderlik tarzı ve sistemi aslında böyle oluştu. Daha ilk günden itibaren elbette yürüteceği çalışmayı kendini savunma, böyle hazır bir şeyi beklemeden büyük bir çaba ve çalışmayla her türlü değeri yaratma, bu gelişmenin temel tarzı oldu.

Parti Önderliği; "Biz bu görüşleri dışarıda duyulmasın diye kapıları arka arkaya kapatarak, iki kelimeyi bile çok sessiz söyleyerek yürüttük" derken, aslında bu ortamı, bu durumu kastediyor, bunu anlatmaya çalışıyor. Böyle olmasaydı, daha ilk andan itibaren bir çıkış, bir önderlik çıkış olamazdı. Darbe yer ve ezilirdi. Kendisini bir çıkış haline bile getiremezdi.

Böyle bir ortamda hiç çıkış yapmamalı mıydı? Bu kadar ortam olumsuzsa, bu kadar tehlike ve zayıflık varsa, hiç çıkış yapmamak mı gerekli? Bir çoğu bunu tercih etti. Fakat dürüst kişilik, namuslu kişilik, sorumlu kişilik, insanlık tarihi ve halk karşısında sorumluluk duygusuna sahip olan bir kişilik; bu gerçeği gördükçe, zayıflığı ve tehlikeyi gördükçe tümünden kaçıyordu. Bazıları her türlü maskeleyi yaratarak, sözde kaçmıyormuş gibi görünüyor, ama gerçekte kaçıyor, bozuyor ve çarpıtıyor. Bozma ve çarpıtma ile kaçıyordu. Önderlik gerçeği bütün bunları aşan bir gerçekliktir.

Yine bazıları ise kaçmıyor, ama kaçmamayı ortamın özelliklerine uygun olarak yürütmeyerek, işi geliştirmekten ve başarıya götürmekten uzak bir tarzı ifade ediyordu. Onlar da çıkış yapamadılar. O tür girişimler çok sınırlı oldu. Fakat o sınırlılığa bile ezildiler, imha oldular; bir varlık gösteremediler. Önderlik gerçeği öyle maceracı, Donkişot'ça mücadeleyi esas alan bir gerçeklik olmadı. Gerçi kaçanlar ilk günden itibaren PKK gerçeğini, PKK'nin önderlik gerçeğini hep maceracı olmak ve halkı tehlikeye atmakla suçladılar. Bunlar böyle bir zayıflık ve tehlike ortamında bu gerçeğe sahip çıkıp, onu geliştirmek istemeyi maceracılık olarak görüyorlardı. Bu, onların kaçış içerisinde olmalarından kaynaklanıyordu. Bu, kendi kaçışlarını maskeleye çabası anlamına geliyordu.

Gerçekten durum öyle değildi. Önderlik gerçeği kaçanlar için macera, fakat tarih ve halk karşısında sorumluluk duyanlar içinse maceracılığı aşan, koşulları çok iyi irdelemeyi esas alan, koşullara göre en disiplinli ve en çok çaba harcayan bir tarzla işleri yürüten; böylece işleri oluruna veya koşullara asla bırakmayan, her türlü olumsuzluğu, kişisel çabayı ve çalışmayı örgütlenme tarzıyla yenmeyi ve kişiyi çare yapmayı esas alan bir yöntemle aşmayı bilen bir şekillenmedir. PKK önderliği, belki bu değerlerin hepsini bitmiş sayanlar için bir maceracılıktı; ama gerçekte ise en bilinçli, duyarlı, disiplinli, maceraya hiç yer vermeyen, koşulları bütün objektifliğiyle değerlendiren, Kürt gerçeğinin ve sömürgeci gerçekliğin ne olduğunu iliklerine kadar hissedilen ve onun gereklerine göre hareket etmesini bilen bir gerçeklikti. Bu ortam nasıl hareket etmeyi gerektiriyorsa, nasıl çalışmayı ve savaşmayı gerektiriyorsa ona göre hareket eden, herhangi bir zorluğu, insana yük gelen zorluğu kendine mesele yapmayan, her türlü zorluğu ve imkansızlığı göğüslemeyi, bu konuda önüne çıkacak her türlü engeli aşmayı

esas alan bir gerçeklikti. PKK sistemi, önderlik sistemi böyle oldu. Temel gelişmeyi de böyle yarattı.

Böyle olmayacağını, olamayacağını, insanın bunları yapamayacağını düşünenler; kuşkusuz PKK böyle söylese de, Önderlik bu tür bir düşünceyle ortaya çıkıyor olsa da, bunun fazla bir gelişme yaratamayacağını sanıyorlardı. PKK gelişimi, Önderlik gelişimi daha sonra bunlar açısından şaşırtıcı oldu. İnanmadılar, inanamadılar; gelişmeleri şaşkınlıkla karşıladılar. Onlara göre böyle bir gelişmenin olmaması gerekiyordu. Önderlik gerçeğinin çalışma tarzı, örgütlenme ve yaşam tarzı üzerindeki yanılgıları onları şaşırttı. Kendilerine göre böyle bir çalışma olamazdı. İnsan bu kadar güçlü, bu kadar yaratıcı, bu kadar derinlikli olamazdı. O nedenle birçoğu, PKK'nin insanı aşırı zorladığını, insanı çok fazla zora soktuğunu, bu nedenle zarar verdiğini söylüyorlardı; halen de söylüyorlar. Bununla PKK'yi suçlamaya çalıştılar. Mahkemelerde yaptılar, basınla yaptılar, halen yapmaya çalışıyorlar.

Onların söylediklerinin de bir anlamı olabilir, ama Kürdistan'da bir değeri olmaz. Kendilerinin yarattığı gerçeklik böyle. Bu gerçekliğe cevap olmak için de PKK ve PKK Önderliği kendisini çare halini getiriyor. İnsanı çare haline getiriyor. "Neden çare oluyorsun" diye soruyorlar. Bu ne anlama geliyor? "Bizim egemenliğimizi niye bu biçimde sarsıyorsun? Biz bunu yaratarak kendi egemenliğimizi güvence altına almıştık. Sistemimizi yenilmez bir sistem olarak kurmuştuk. Neden bizim çıkar sistemimizi, egemen sistemimizi böyle bir çareyle tehlikeye sokuyorsun?" diye suçluyorlar. Parti Önderliği'ne yöneltilen temel suçlama hâlâ budur. Olmaması gereken bir şeyi yapmak; onu yapacak insanı, insan yaşamını, çalışmasını ve insan gerçeğini ortaya çıkartmak oluyor. Önderlik tarzı ve sistemi bunun esasları üzerinde doğup gelişti ve bunlarla sömürgeciliğin imhacı, yok edici ve inkarcı gerçeğini ve sistemini aşmayı bildi. Bir ideoloji olarak, düşünce olarak; PKK Önderliği, bu sistemi esas alarak çıkış yaptı, şekillendi, ortaya çıktı.

Bunun ilk görüldüğü, ilk fark edildiğinden itibaren, böyle bir çıkışa karşı, içinde bulunulan koşullara uygun olarak sömürgeciliğin de saldırıları gelişti. Parti Önderliği'ne karşı '72'deki tutuklama çok özgün, böyle bir özellik taşıyan bir tutuklanma olarak değerlendirilemez. O genel mücadele içerisinde, genel mücadeleye bağlı yürütülen çalışmalar içerisinde ortaya çıkan bir saldırdır. Daha sonra bir sistem olarak, tarz olarak önderliksel çıkış zaten gelişiyor. Teorik çalışmalar, ideolojik mücadele, grupsal şekillenme, bunun Kürdistan'a yayılması, Kürdistan'da kentlerde ve kasabalarda gençliğin bu düşünceye kazanılması, ulusal kurtuluş çizgisinin ana hatlarıyla şekillenmesi ve bu çizginin gençlik gruplarına, kadro adaylarına kavratılması, hem düşünce hem de örgüt çizgisinin ana hatlarıyla şekillenmesi ve bu çizginin kadro adaylarına ve gençlik gruplarına kavratılması hem düşünce, hem de örgüt olarak çekirdek düzeyinde bir öncü gelişmenin ortaya çıkmasından itibaren başladı. Bu, doğal bir durumdu. Ondan önce daha özgün olarak Önderliğe yönelik bir saldırının olması anlamlı değildi, mümkün de değildi. Önderlik bir ideoloji olarak, bir grup olarak şekillendiği andan itibaren saldırıya muhatap olabilirdi ve öyle de oldu.

Biliyoruz, parti tarihinde bu '77'nin başlarına dayanıyor. O zamana kadar ki çalışmalarla hem düşünce düzeyinde ve teorik olarak çizgi gelişimi yaşanmış, hem de Kürdistan'ın temel alanlarında gençlik grupları oluşturulmuştur. '77'nin

başında Kürdistan'ın değişik alanlarındaki toplantılarla bu grupların daha örgütlü hale getirilmesi ideolojik çizgi ile grupsal gelişmenin toplantılarda bütünleştirilmesi; böylece değişik alanlardaki grupların hem düşünce ile bütünleştirilerek, hem de birbirlerine bağlanarak, genelde Kürdistan için öncülük anlamına gelecek bir grubun oluşması yaşandı. Bu bir düşünsel gelişimdi, örgütsel gelişimdi, ulusal kurtuluşa ilişkin bir maddileşmeydi; sömürgeciliğe karşı Kürt kimliğinin, Kürt ulusal gerçekliğinin dirilmeye başlangıç adımıydı; bu dirilişe öncülük edecek bir önderlik gerçekliğinin doğuş ve şekillenme süreciydi. Bunun maddileştiği bu dönemden itibaren, Parti Önderliği'ne yönelik sömürgeciler tarafından planlı ve örgütlü saldırılar geliştirildi.

Bunlardan biri '77 baharında Kürdistan'da yapılan toplantıların ardından geliştirilen saldırdır. 18 Mayıs'ta Haki Karer yoldaş katledildi. Tuzluca'yır'da bazı arkadaşlar tutuklandılar. Önderlik de bazı sınırlı tedbirlerle tutuklanmaktan kurtuldu. Böyle bir dar öncülüğü hedef alan bir saldırıyla aslında Önderliğin doğuşu engellenmek, henüz resmiyet kazanmamış bir çıkışı bu düzeyde tutmak ve o düzeydeyken imha edilmek istendi. Bu anlaşılır bir saldırdı. Kuşkusuz saldırının hedefi ve yöntemi o zamanki mücadelenin koşullarına göre şekilleniyordu. Önderliği suçlayabilmek, çalışamaz kılmak, siyaset yapma ve mücadele etme imkanlarını ortadan kaldırmak amacına yönelikti. Suçlayabilecekleri ve ceza verebilecekleri bir pozisyonla, silah vb. şeylerle tutuklayarak, aslında önderliksele doğuşu önlemek istemişlerdi.

Bir de bu saldırı Türkiye'de sivil faşist bir darbeye birlikte yürütölmek istenmişti. MHP'ye, -Türkiye için 12 Eylül faşist darbesinden daha farklı, ondan çok daha önce- sivil-militarist güçlere dayalı, tabii ordu içerisinde de destekçileri olan bir ekibin darbe yaparak, Türkiye'de iktidarı ele almasıyla birlikte yürütölmeye çalışıldı. Böylece Türkiye'de sivil faşist diktatörlüğün egemen kılınmasına çalışıldı; bunu egemen kılmada saldırı hedefi olarak Kürdistan alındı; Kürdistan'da yaratılma sürecinde olan ideolojik çalışmanın grupsal gelişmesi hedef yapılarak, yani Kürt sorunu ve Kürt sorunundaki gelişmeler saldırı hedefi haline getirilerek, faşizmi Türkiye'ye oturtma bir plan dahilinde yürütölmek istendi. Bu darbe girişimi boşa çıktı. Bu darbenin temel dayanağı olarak, Önderliğe yönelik saldırı boşa çıkartıldı. Böyle bazı kayıplarla, fakat temel amacına ulaşmadan, sömürgeciliğin önderliksele gelişmeye yönelik bu ilk saldırısı boşa çıkartılmış oldu.

Tabii o dönemin önderliğe yönelik saldırısı bununla sınırlı kalmadı. Artık bu da boşa çıkınca, Önderlik doğuşu giderek resmiyet ve sistem kazanma yönünde ilerliyordu. Türk sömürgeciliği buna karşı mücadele etmekten, hatta çok yönlü, çok planlı mücadele etmekten kesinlikle bir an bile duramazdı. Nitekim Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin istihbarat, çok çeşitli güçleri devreye koyma, yine ideolojik-politik akımları kullanma düzeyinde, hem Kürdistan'da hem de Türkiye'de değişik akımları -örneğin sosyal-şovenizm ile ilkel ve reformist milliyetçiliği- kullanma anlamında çok yönlü saldırıları oldu. Biz parti ve mücadele tarihini incelerken bunları bu tarihten ortaya çıkarıyoruz. Türkiye cephesinden birçok akım, Kürdistan'daki ulusal kurtuluşçu gelişmelere karşı çok yoğun ideolojik saldırı ile birlikte, bir yığın silahlı saldırıda da bulundu. Belli bir süre çatışmalı bir ortam yaşandı. Yine Kürdistan'daki ilkel-reformist-milliyetçi

çevreler, UDG örneğinde görüldüğü gibi, sadece bu devrimci ulusal kurtuluşçu çizginin gelişimini önlemek üzere birlikler oluşturup saldırı yürüttüler. Bu saldırılarda çok sayıda devrimci yurtsever şehit düştü. Bu saldırılar ağırlık olarak '80 başlarında yaşandı. Bunları çok iyi biliyoruz.

Bununla birlikte istihbarat olarak geliştirilen birçok saldırı var; denetim yolları, tutuklanmalar var. '79 Mayıs'ında Elazığ'dan başlatılan, hareketi cezaevine koymak üzere tutuklama saldırıları geliştirildi ki, bunlar herşeyden önce Önderliği hedefliyordu. Fakat Parti Önderliği'nin de değerlendirdiği gibi aslında bir yanılgı oldu. Merkezi olarak partiye, Parti Önderliği'ne karşı yürütülen mücadele Önderliği denetim altında tutmak ve durumu anlamak biçiminde sürerken, Elazığ polisi bundan ayrı olarak fiili bir tutuklamaya yöneldi. Onlar açısından bu bir zaafı; tabii yerel bir hareket merkezi mücadeleyle çelişti. Devletin istihbarat çevreleri merkezi ve yerel olarak Parti Önderliği'ne karşı mücadelelerini birleştirmek istediler ve Elazığ tutuklamalarıyla bunu Önderliğe yönelik saldırı haline dönüştürme çabası içerisine girdiler. Fakat bu saldırı da başarılı olmadı. Çünkü ilk işaret alınmıştı.

Elazığ'da yapılan tutuklamaların ne anlama geldiğini Parti Önderliği çok iyi, çok doğru bir biçimde değerlendirdi. Buna karşı düşman saldırılarını, devlet saldırılarını boşa çıkartacak ve etkisiz kılacak tedbirler geliştirildi. Bu tedbir parti ilanıydı, Parti Önderliği'nin yurt dışına çıkışıydı. Böylece bu saldırılar boşa çıkartıldı. Bu dönemde merkezi olarak denetleme, devlet denetimi, Tuzluca'yır ve Antep saldırılarının boşa çıkmasından sonra, aslında iç denetleme olarak gelişti.

Buradan şöyle bir sonucu çıkartabiliriz: Devletin Önderliğe yönelik mücadelesinin hangi açılardan, hangi alanlarda ve ne tür yöntemlerle olduğunu incelememiz gerekiyor. Bir tanesi katliamdır; Antep'te yapıldı ve Haki Karer yoldaş katledildi. Bir diğeri zindana koymadır; Tuzluca'yır'da yapılamak istendi, bazı arkadaşlar tutuklandılar, Önderlik tutuklanmak istendi. Elazığ tutuklamalarıyla da öyle. Bir başkası ise denetim, yani kontrol altına almaktır; çalışmaları kontrol etmek, bu kontrole de çalışmaları bilgi dahilinde tutmak, çarpıtmak ve değişik yönlere kanallize etmektir.

Değişik yöne kanallize etmenin de iki amacı vardı: Bir, hareketi devrimci rotasından saptırmak; iki, devrimci çizgi dışında bazı girişimlere yönelterek, fiili olarak hareket üzerine saldırı yapmanın koşullarını yaratmak. Bu dönemde devlet bu taktiği de Pilot denen kişiyle yürüttü. Tabii bir de Fatma vardı. Her ikisi de aslında devlet için bir denetleme, içten kontrol gücü oldular. Dıştan imha veya tutuklama biçiminde etkisiz hale getirmeyi içeren mücadele ile birilikte, devlet içten de Önderliğe karşı mücadele yürüttü. Pilot'un bu dönemde hareketi ve Önderlik çalışmalarını kontrol etme, devleti bilgilendirme ve devlet adına kontrolde tutma yönünde yoğun çabaları vardı, fonksiyonu da vardı. Yani öyle işlevsiz de değildi. Örneğin Parti Önderliği'ni reformist çizgiye doğru kanallize etmek için yönlendirme çabaları vardı. "Gazete çıkartalım, dergi çıkartalım, işte Ankara'dan yürütülen bir mücadele haline getirelim" diyordu. Yani reformist bir mücadele çizgisini o dönemin koşullarına uymayan ve devletin rahatlıkla kontrol edip, denetim altında tutacağı bir mücadele çizgisini harekete egemen kılma çabası içindeydi. Bunun karşısında yine zamansız, hazırlıksız eylemlere yönelme çabaları vardı. "İşte şurayı soyalım, şurayı vuralım, şunu kıralım" diyerek,

hareketi erkenden devlet ve sistem karşısında suçlu kılma, hareketin üzerine saldırı yürütme çabası sergiliyordu.

Buna karşılık Önderlik gerçeğinin bunları doğru bir çizgi yaklaşımı ve çizgiyi doğru pratikleştirmeye, ne sağa ne sola sapmadan, çizgiye uygun olmayan çalışmalara girmeden; fakat bu tür denetim çabalarını da böyle boşa çıkartırken, tümünden dışılamadan yürüttüğü bir pratik mücadele vardı. Bu da önderliksel gelişmenin önemli bir özelliğidir. Başlağıçta o koşullara göre nasıl bir sistem, bir tarz kazanıyor ve çalışma tarzını esas alıyorsa, şimdi bu şekillenme, gelişme döneminde de karşı saldırılara karşı böyle bir savunma sistemini ve tarzını esas alıyor. Önderliğin çizgiyi savunması, çizgiyi geliştirmesi ve koruması; sağa-sola saptırmadan, hertürlü saptırıcı girişimlere karşı duyarlı davranıp onları uygun yöntemlerle etkisiz kılarak çizgiyi pratikleştirmesi ve hareket geliştirmesi gerçeği vardır.

Tabii bu noktada Pilot'un çabaları nihayetinde esas olarak boşa çıkartılıyor. Hareketi ve Önderlik gerçeğini denetlemek isteyen devlet Pilot'a, yine Fatma ve Fatma'nın yarattığı ilişkilerle öyle bir denetimi yürütmek ve sağlamak isterken, buna karşı Önderlik gerçeği de bunları hareketin ilk şekillenmesini, resmi bir örgüt düzeyinde gelişmesini sağlamak üzere kullanmak istiyordu. Önderlik gerçeği, bu tarzda böyle şekillenen bir gerçekliktir. Her şeyi reddeden, tümünden her şeyden uzak duran ve mücadeleden kaçınan bir değil, çoğunlukla bazen böyle anlaşıyor. İşte mücadeleler olaylar ve sorunlar içeresine girmekten çekiniliyor deniliyor, Önderlik gerçeği öyle bir gerçeklik değil. Tam tersine her türlü sorunları açan, açığa çıkartan, ama kendisini oldukça örgütlü, bilinçli ve duyarlı kılan, sorunlara öyle duyarsız ve ölçsüz bir biçimde giren değil de, çok duyarlı ve ölçülü bir tarzda sorunu iyi kavrayarak, açığa çıkartarak uygun yöntemlerle çözmeyi esas alan bir temelde sorunların içine girme durumu var. Sorunlara yaklaşımı böyle. Onlardan uzak durmuyor, kaçınmıyor; fakat örgütsüz, sistemsiz ve rastgele de değil. Hem iç mücadelede ve örgüt içi politikalar oluşturmada böyle, hem dışta sömürgeciliğe ve sömürgeciliğin etkisinde olan çeşitli politik çevrelere karşı mücadelesinde de böyledir.

Bu tarz önemlidir. Bu tarz, Önderliği kendisine yönelen saldırılar karşısında koruyan, o saldırıları boşa çıkartmasını sağlayan, önderliksel gelişmeyi sürekli kılan, süreklileştiren bir tarz oluyor. Öyle ki, Parti Önderliği zaten bu tarzla bir önderlik olarak gelişim kazandı, şekillendi ve Ulusal Önderlik düzeyine geldi. Bu durumları bazı çevrelerce çarpıtılmaya çalışılıyor ve değişik etkenlere bağlanmak isteniyor veya anlaşılacak istenmiyor. Uzun süredir PKK Önderliği'nin nasıl geliştiği, devleti nasıl aştığı, neyle aştığı, hatanın nerede yapıldığı tartışılıyor. Özellikle Türkiye ortamında bu çok tartışıldı, hâlâ da tartışılıyor. İleriki süreç bu tartışmaların yeniden gündeme geleceği bir süreç olabilir. Bunu anlamamanın yolu, işte bu tarzı anlamaktan geçiyor.

Bu saldırılar neyle boşa çıkarıldı? Önderlik gerçeği bütün saldırı ve komploları işte böyle bir tarzla boşa çıkardı. Baştan itibaren Kürt ve Kürdistan gerçeğini, buna bağlı olarak Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliği ve dünya gerçeğini çok iyi anlamaya çalıştı. Onu çözümlmek için var gücüyle çaba harcadı ve maddi gerçekliği sonuna kadar ciddiye aldı. Asla basit yaklaşmadı. Bir an bile duyarsız yaklaşmadı. Zayıflığı, tehlikeyi ve riski anı anına bütün ağırlığıyla gördü. Tarzını,

tedbirlerini ve çalışma sistemini bu durumlara göre kurdu; bu riski, tehlikeyi ve zayıflığı görerek kurdu. Zayıflığı aşma ve riski aza indirme temelinde, tehlikeyi bertaraf edecek tedbirler oluşturma temelinde kurdu. Bu neyi gerektiriyorsa onu yaptı. Bu noktada başardı. Kendisini bütün bu noktalarda, zayıflığı ve riski tehlikeyi aşacak, giderecek ve gelişmeyi yaratacak bir şekilde örgütledi, düzenledi. Yaşama ve çalışmaya sevk etti.

Parti yaşamı, önderliksel yaşam böyle olur. Biz buna PKK yaşamı, parti yaşamı diyoruz. Bu, Önderlik yaşamı demektir. Önderlik yaşamı buna göre oluştu. Önderlik, “Ben de mevziye giriyorum, siz de giriyorsunuz; benim mevziye girişim başka, sizlerin girişi başkadır” diyordu. Parti Önderliği “Kürdistan sömürgeci ve bir ulusal kurutuluş mücadelesi gerekli” dediği andan itibaren mevzidedir. Hareket tarzı, yaşam tarzı, ilişki tarzı vb. bütün bu alanlardaki disiplini bununla oluştu; örgütlülüğü buna göre oluştu. Ne kadar hareket etmek gerekiyorsa o kadar hareket, ne kadar gizlilik, ne kadar açıklık gerekiyorsa o kadar açıklık, nerede konuşmak gerekiyorsa o kadar konuşmak, nerede hiç görünmemek gerekiyorsa orada görünmemek büyük bir disiplinle sağlandı. Bu anlamda Önderlik tarzı, yani Önderliğin yaşam tarzı, hareket ve ilişki tarzı bütün bu karşı saldırıları boşa çıkartmada en temel güç kaynağı ve dayanağı oldu. Bunları kendi tarzıyla boşa çıkarttı. Yaşam tarzıyla boşa çıkardı, ilişki tarzıyla boşa çıkardı, hareket tarzıyla boşa çıkardı. Çoğunun böyle anlayamayacağı, kavrayamayacağı, yapılmasını imkansız olarak gördüğü şeyleri yaparak boşa çıkartmayı bildi.

Bunu bu biçimde anlamakta, böyle değerlendirmekte kesin yarar var. Çünkü Önderlik gerçeği bir mücadele gerçeği bir savaşım gerçeğidir. Günün yirmidört saati boyunca, bir an bile bundan uzak kalınsanız yürütülen bir mücadele gerçeğidir. Doğuşundan günümüze kadar böyledir. Tabii kendisine karşı savaşılan bir gerçeklik de oluyor. Kürt gerçekliği, sömürgecilik ve uluslararası sistem kendisine karşı savaşıyor; imha etmek ve denetim altına almak isteyerek, bozmak isteyerek savaşıyor. Dıştan saldırıyor, içten saldırıyor, örgüt içinden, örgüt dışından saldırıyor. Silahla saldırıyor, ideolojisi ve siyasetle saldırıyor, yaşamla saldırıyor. Saldırı her biçimle, her yöntemle geliyor. Şimdi bütün bunları boşa çıkartabilmek ve gelişme sağlayabilmek için de bu saldırıları boşa çıkartabilecek ve hareketi geliştirecek bir tarzı ortaya çıkartmak, hakim kılmak ve yürütmek gerekli. Önderlik gerçeği böyle bir tarzı, böyle bir sistemdi. Böyle bir sistem olarak şekillendi ve bu ilk oluşum dönemindeki düşman saldırılarını böyle boşa çıkartmasını bildi.

12 Eylül rejimine karşı önderlik kurumlaşması ve
ona karşı saldırıların uluslararası alana taşması

Daha sonraki süreç, yurtdışı süreci de, aslında belli ölçüde gelişmiş bir tarza ve sisteme kavuşmuş Önderlik gerçeğinin kendisini yurtdışında şekillendirmesi ve bir çalışma düzenine kavuşturmasıdır. Yurtdışında da bir mücadele, çok çeşitli güçlerle kıyasıya bir savaşım yaşandı. Biliniyor, bu 12 Eylül darbesi ile sürdü. 12 Eylül askeri darbesi Türkiye’de; ama NATO çerçevesinde gerçekleşen, NATO’nun onay verdiği bir darbeydi. Bu anlamda uluslararası bağlantıları var. Uluslararası kapitalist-emperyalist sistemin Ortadoğu politikalarıyla bağlı, o çıkarlara hizmet etmeyi esas almış, onların bilgisi ve onayı dahilinde gerçekleşmiş bir darbeydi. Önderliğin yurtdışı çalışmaları, yurtdışı mücadelesi, artık başlangıçtan itibaren biraz da bu böyle bir düzey kazanmıştı. Karşı-devrimin saldırısına karşı, mücadele olarak baştan şekillenip yürütüldü.

12 Eylül darbesi her türlü devrimci demokratik ve Kürdistan ulusal kurutuluşçuluğu ile ilgili bütün eğilim ve hareketi, yani düşünceyi ve eylemi ezmek, ortadan kaldırmak için gerçekleşen bir saldırı hareketiydi. Temel amacı, işlevi buydu. Bu amaç doğrultusunda Türkiye’de Kürdistan’da ve yurtdışında saldırılar yürüttü, ilişkiler ve ittifaklar kurdu, siyasi mücadele yürüttü, istihbarat mücadelesi yürüttü; yine fiili operasyonlara bile girişti. Örneğin ’80’lerin başında ASALA Ermeni hareketinin öncüleri Türk kontrgerillası tarafından katledilerek, tasfiye edildi. Politik olarak bir yığın güçle ilişkiler kuruldu. Böyle zorlandı. İttifaklar kurularak saldırılar yürütüldü. Örneğin İsrail ile ilişkiler Türkiye ve Kürdistan’ın çeşitli devrimci örgütlerine karşı saldırıda kullanıldı.

Bir de Papa ve arkasından Palme suikastı var. Uluslararası alanda terörü dayatarak, birçok gücü Türkiye’nin ve Kürdistan’ın devrimci demokratik hareketlerine karşı çıkartma, onlara karşı bir uluslararası ittifak oluşturma söz konusu. Bunlar en azından kendi müttefiklerini, NATO sistemini; bu tür hareketlerle ilişkiden uzak duran, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini ve Türkiye’deki devrimci-demokratik hareketlere karşı çıkartan, onlara karşı ortak mücadelede birleşmeyi esas alan terör saldırılarıydı. Tehlikeyi ve tehdidi göstererek, bizzat kendisi yapmasına rağmen, başkasından geliyormuş gibi terörün çok yüksek bir düzeyde tehlike olduğu savını ileri sürerek, böyle bir uluslararası ittifak oluşturup bu hareketlere karşı ortak mücadele geliştirmeyi hedefleyen saldırılardı. En azından bu hareketlerin uluslararası planda ilişki ve müttefik bulmasını, meşruiyet kazanmasını önleme hareketleriydi.

Böyle bir ortamda Parti Önderliği yurtdışında da bir önderliksel çalışma yürüttü, bir önderliksel gelişmeyi yaşattı, sağladı. Türkiye’de oluşturulan ve Kürdistan’da

bir sistem haline getirilen önderliksel çıkış Parti Önderliği'ni, yurtdışında –ve yine sıfırdan başlamak üzere– gerçek bir ulusal kurtuluş önderliği, Ulusal Önderlik haline getirdi. Tarz olarak sistem olarak daha önceki süreçte Kürdistan'da yarattığı ve oluşturduğu özelliklerini yurtdışı koşullarına uyarlayarak, Önderlik gerçeği yurtdışında da kendisini bir çalışma tarzı ve sistemi, bir örgütsel sistem haline getirdi. Bütün bu alanlarda çok değişik yönlerden gelen ulusal ve uluslararası düzeydeki saldırılara muhatap oldu. Daha başlangıç döneminde böyle bir saldırıyla karşılaştı. Bütün bu saldırıları etkisiz kılarak, boşa çıkartarak ve hareketi ilerletme yönünde sistemli bir çalışma yürüterek mücadeleyi geliştirmesini bildi. Hareket öyle kendiliğinden, durağan veya çok değişik çevrelerin çalışmalarıyla gelişmedi. Ülkede doğuş döneminde olduğu gibi, yurtdışında da temel bir önderliksel çalışma olarak, hareket gelişti.

Biliniyor, 12 Eylül saldırıları karşısındaki mücadelesinde bir defa kadroyu 12 Eylül'e karşı hazırlama, eğitime bunun için uygun bir taktik yaklaşım gösterme ve yoğun bir eğitim faaliyeti yürütme, hareketimiz için dönemin temel çalışması oldu. Yine her türlü terör saldırılarına karşı, onu teşhir eden ve boşa çıkartan bir çalışma yürütüldü. İsrail vb. güçlerle ilişki içerisinde harekete darbe vurma girişimleri, Önderlik bazında boşa çıkartıldı. Bu mücadele önemli bir mücadele oldu. Partimiz böyle bir mücadelede şehitler verdi. Fakat bu, Önderlik çalışmalarıyla önderliksel gelişmeyi zorlayan, bu gelişmeyi önleyen ve darbeleyen değil, tam tersine onun güçlenmesine yol açan bir konuma getirildi.

Tabii yine böyle bir süreçte düşmanın fiili saldırıları içten ve dıştan oldu. Tıpkı ilk ideolojik grup oluşurken, Antep ve Tuzluca'yı'dan başlayan saldırılar gibi, yine Pilot ve Fatma'nın içten denetim altına alma ve kontrol etme çabaları gibi; '80'lerin başında, '80'ler sürecinde yine içten ve dıştan benzer saldırılar oldu. Birinci Konferans, konferans ardından hareketin toparlanma, kendini yeniden şekillendirme ve kongreye doğru giderek, kongreden aldığı güçle mücadeleye yönelme ve ülke mücadelesine girme sürecinde olduğu, bunu yapacağının kesinleştiği ortamda; yurtdışında bir saldırı, bir suikast girişimi oldu. Bu, kongre hazırlıkları sürecindeydi. Biliniyor, İkinci Kongre biraz dalgalıydı. Semir provakasyonunun kendini hakim kılmak istediği, Avrupa'dan geliştirilmek istenen bir çizginin partiye dayatıldığı, açıktan olmasa da, içten ve gizliden çaba yürüttüğü bir süreçti ve orayla bağlantılıydı. Aslında böyle bir ortamda hem devrimci yönelimleri önlemek için bir tehdit sayılabilecek ve tabii gerçekleşebilirse provakasyona çıkış zemini sunabilecek bir girişim boşa çıktı.

Benzer şeyleri çeşitli istihbarat örgütleriyle de ilişki içerisinde Türk istihbaratının yaptığı söyleniyor. Özellikle o dönemde Papa suikastı var. Ermenilere karşı saldırılar çok yoğun yürütüldü. Bu dönem, Türk kongerillasının yurtdışında saldırı yürüttüğü bir dönemdi. Parti Önderliği'ne yönelik olarak da böyle çokca saldırılar planlandı. Parti Önderliği bunların hepsini yaşam ve hareket tarzıyla boşa çıkardı. Türk kontrgerillası başka yerlerde, örneğin ASALA'ya karşı büyük başarılar kazanırken, yaşam ve hareket tarzındaki disiplini, duyarlılığı ve tedbirleri nedeniyle, Parti Önderliği'ne karşı savaşımında boşa çıktı, başarı kazanamadı.

Arkasından içten gelişen saldırılar hareketi bozma biçiminde sürdürüldü. En büyük provakasyon girişimi böyle bir dönemde gerçekleşti. Semir'in geliştirmeye

çalıştığı provakasyon, –ki bu bir çizgi dayatmasıydı– ulusal kurutuluş savaşı çizgisinden, –birçok harekette olduğu gibi– hareketin Avrupaya çekilme ve tasfiye olma çizgisine yöneltme çabasıydı. Kadroyu ve parti yaşamını bu biçimde bozma, kadroyu mücadele alanından başka alana, mülteciliğe yöneltme ve böylece bitirme yaklaşımı bu provakasyonun özüdür. Bu provakasyon büyük bir iddiayla ortaya çıktı. İsveç gizli polisi SAPO’nun da açıkladığı gibi bu, Avrupa polis örgütleriyle birlikte yürütülen bir çalışmaydı. Alman ve İsveç polisi bu işi bizzat yürüttüler. Hareketi Kürdistan’a ve devrimci savaşıma yönelmekten caydırabilmek, yönünü saptırabilmek ve mülteciliğe çekebilmek için yoğun çaba harcadılar.

Bunda bazı örgütlerde kullanıldı. Örneğin FKBDC’ye girerken, Dev-Yol’un temel eğilimi buydu. Cephe çalışmaları bir yerde, ’82 sonlarında yol ayırımına geldi. Ayırışma cephenin nerede pratikleşeceği konusunda yaşandı. Parti Kürdistan’a savaşa yönelirken, Taner Akçan da tüm Dev-Yol gücünü aldı, Avrupa’ya yöneltti. Türk Solu, Türkiye devrimciliği bu biçimde tasfiye edildi. Aslında sol o zaman büyük bir kuvvetti. Aslında onlar da, Tamer Akçan da Alman ve diğer Avrupa istihbaratlarıyla birlikte çalışan, onlar tarafından yönlendirilen bir eğilimdi, bir hareketti. Bu kesindir, Avrupa çalışmaları içinde Semir’in de bunlarla yakından ilişkisi ve ittifakı vardı. Parti ülkeye yöneldikçe bunlar saldırılarını açığa çıkardılar. Açıktan karşıt bir cephe olarak kendilerin ilan ettiler. Cepheden saldırıya geçtiler, komplolar geliştirdiler. Daha sonra Palme suikastı gibi hareketi tümünden töhmet altında bırakıp bütün Avrupa’nın PKK’ye saldırmalarını sağlayacak bir provakasyona giriştiler. Bu temelde yurtdışı çalışmalarına karşı büyük bir uluslararası saldırı bu güçlerin eliyle yürütüldü.

Önderliğin yurtdışı mücadelesi demek, aslında bütün bunlara karşı mücadele demektir. Parti Önderliği ’70’li yıllarda Türkiye ve Kürdistan’da olduğu gibi 1980’li yıllarda içten ve dıştan gelen uluslararası bir özellik taşıyan, fakat daha çok kendisini örgüt içindeki bazı güçlerle maskeleyen bir saldırıya karşı büyük bir direniş, bir mücadele yürüttü. PKK’nin gelişimi aslında bu mücadeleden sağlanan başarıyla oldu. Kürdistan’da savaşın, gerillanın gelişimi de yine yurtdışında yürütülen bu mücadelede sağlanan başarıyla oldu. Yoksa başarı kendiliğinden olmadı veya öyle bir başarı kazanmasaydı, Kürdistan’da gerillanın tutunması, gerilla direnişinin ayakta kalması mümkün olamazdı. Unutmayalım ki; yurtdışı çalışmaları olmayan, dış bağlantılarını kaybeden, yurtdışından beslenmeyen ve nefes alamayan bir hareketin, bir gerillanın Kürdistan’da kalması mümkün değildi. Türk ordusu bütün gücüyle saldırıyordu. Bu saldırılar karşısında gerillaya nefes veren temel çalışma yurtdışı çalışmasıydı.

Türk ordusunun gerillaya saldırısı kadar uluslararası polis güçlerinden ve siyasetten destek alarak, parti içinde partiye ve Önderlik çalışmasına karşı yurtdışında bir saldırı yürütüldü. Provakasyona karşı mücadele bu dönemde aslında böyle bir saldırıya karşı mücadeledir. Provakasyon bu anlama geliyordu. Provakasyonun gücü ve çerçevesi böyleydi. Bu öncülük ’80’lerin ortalarına kadar Semir eliyle yürütüldü, etrafında başkaları da vardı. ’80’lerin ortalarından sonuna kadar Fatma, Hüseyin Yıldırım ve bunlara benzer çevreler tarafından yürütüldü. Bunlar birbirinin devamı olarak geliştirildi. Semirin ki Kürdistan’a dönüşü ve silahlı mücadeleye başlamayı boşa çıkartma ve önleme çabasıydı. Fatma ve Hüseyin Yıldırım’ın çabaları ise; gerillanın gelişimini sabote etmek,

gerillasal gelişmeyi önlemek ve gerillayı bozmaktı. Bu anlamda işbirlikçi çete eğilimi ile gerillada ortaya çıkan asi-avare çetecilikle, feodal komploculukla da ortaklığı ve bağı vardı. Böylece Önderlik çizgisinin doğru bir pratikleşmesini önlemek, doğru bir savaşa dönüşmesini ve gerillalaşmasını önlemek, boşa çıkartmak ve sabote etmek amacındaydı.

Bu anlamda gerillanın düzeltilmesi, yine bu güçlerin yurtdışındaki saldırılarına karşı direniş ve bunların boşa çıkartılması; bildiğiniz büyük devrimci gelişmeyi, yeni bir devrimci yükselişi, '90'ların başından halk eylemini ve hareketini, yani serhıldanları ortaya çıkardı. Parti Önderliği pratikte şekillendi, sınıandı; en çetin savaşımardan geçerek bir halk önderliği haline geldi. Ülkede ilk doğuşu başaran, onu önlemeye yönelik saldırıları boşa çıkartan ve bir ideolojik politik çizgi önderliği olarak şekillenen güç, bu dönemde yurtdışı çalışmalarıyla, yurtdışından geliştirdiği çalışmalarla ülkede gerilla oldu, silahlı savaşıma dönüştü, bir taktik gelişme yaşandı. Taktiği ile birlikte ideolojik, politik, örgütsel gerçekliğini bütünleştiren bir parti haline geldi. Pratik mücadelede sınıanıp denenen, saldırıları boşa çıkartan ve kendisini ilerleten hareket bunda kanıtlanınca, artık kitleler tarafından güven duyulan, kitleleri kendine çeken ve eylemlere seferber eden bir hareket düzeyine ulaştı. Bu da serhıldanları yarattı, '90 başındaki büyük devrimsel gelişmeye ve yükselişe yol açtı.

Eğer '90'lardaki bu devrimsel yükseliş yaşandıysa ve bunu PKK yarattıysa; bu 70'ler ve 80'lerde sürdürülen ideolojik, politik, örgütsel ve akseri mücadeleye bağlıdır, öncünün yürüttüğü mücadeleye bağlıdır. Öncü bu mücadele içinde şekillendi, güç kazandı ve ortaya çıktı. Önderlik burada gerçekleşti. İdeolojik doğuş, ideolojik-politik çizgi önderliği, arkasından resmi bir parti olmaya adım atmak, silahlı savaşıma yönelmek, gerillalaşmak, belli bir savaş pratiğinden sınıanarak, yenilmeyen bir savaş gücünü ortaya çıkartmak; PKK Önderlik şekillenmesi, Önderliğin ideolojik, politik, örgütsel ve taktik çizgi olarak kendini şekillendirmesi oldu. Bu bildiğimiz büyük devrimci yükselişe, halkın büyük eylemliliğine yolaçtı. Bu eylemliliği geliştirdi. Böyle bir öncü mücadele, Önderlik mücadelesi, Önderlik duruşu ve çalışması olmasaydı; kuşkusuz Kürdistan'da böyle bir halk hareketi, serhıldan, halk mücadelesi ortaya çıkmazdı.

Bazı çevreler serhıldanlara bakarak, o dönemde halkın ne kadar eylemci olduğunu, ayaklanmanın ortaya çıktığını, bunun bir ulusal gelişme olduğunu ve bunda böyle kimsenin fazla bir payının bulunmadığını iddia etmeye çalıştılar. Ama bunların hapsi yanlıştı. Her yerde halk hareketi olabilir de Kuzey Batı Kürdistan'da olmazdı; ulusal çerçevede bir halk hareketi ortaya çıkamazdı. Çünkü 1925-40 yılları arasında ulusal dinamizm ve isyan hareketleri öyle ezilmişti ki devletin de ifade ettiği gibi bir daha öyle bir hareketin doğmasının maddi zemini ortadan kaldırılmıştı. Gerçekten doğamazdı da. Ancak PKK gibi bir hareket, PKK Önderliği gibi bir önderliksel gelişme; '70'lerin başından başlayıp, '90'lara kadar yirmi yıllık büyük bir ideolojik, politik örgütsel ve askeri savaşımından geçerek böyle bir halk hareketini, halk eylemliliğini doğurabilirdi. Öncünün yirmi yıllık çalışmasının arkasından Kürt halkı ulusal bilinç kazanma, ulusal demokratik devrime yönelme ve bu devrimi yaşama sürecine girdi. Büyük bir ayaklanmayı, sömürgecilikten kopuşu kendi kimliğine sahip çıkmayı ve her türlü gericiliğe karşı mücadele etmeyi esas aldı, göze aldı ve böyle bir sürece yöneldi. Bunu parça parça kentlerde kasabalarda, köylerde yaşadı.

Bu dönemde düşman böyle bir halk hareketini, gerilla ile halkın buluşması sürecini boşa çıkartmak istedi. Bu çerçevede süren bir gelişme dönemi var. Önderlik gerçeği 1991-92 yükselişi ile zafere gitmek istedi. Bunları biz daha önce de değerlendirdik. Çizginin kendi taktik yaklaşımı ile zafere gitme süreci böyle bir süreçti. Bu başarıya ulaşmadı. Yeniden '95'te Güney'i de dahil etmek üzere stratejik bir sonuç almaya yöneldi. Bu başarılı olmadı. İşbirlikçi çete eğilimi, böyle bir süreçte, sonuç alamama ortamında kendisini içten dayattı.

Önderlik gerçeğine yönelik bir komplosal gelişme bu dönemde yaşandı. Bunu unutmamalıyız. '96 başlarında ortaya çıkan şey, tıpkı '90'ların başında olduğu gibi bir olguydu. Bunlar Önderlik gerçeğinin kendi çizgisi dahilinde sonuç alma girişimlerini boşa çıkartmak ve Onu sabote etmek üzere, dıştan yürütülen saldırılara bağlı olarak içten de işbirlikçi çete eğiliminin dayatılmasıyla sonuç alınması girişimleriydi. 96 Mayıs'ındaki komplo, suikast girişimi Parti Merkez Okuluna ve Önderlik gerçeğine yönelikti. Bununla işbirlikçi çete çizgisinin-eğiliminin partiye hakimiyeti sağlanacak Önderlik çizgisi tasfiye edilecek, hareket üzerinde denetim kurulacaktı.

Bunun boşa çıkartıldığı biliniyor. Zaten o zaman ateşkes ilan edilmişti. Yine gelişen süreç izlenerek, bu suikast girişiminin boşa çıkartılması, arkasından işbirlikçi çete çizgisinin parti içerisinde açığa çıkarılması, onun etkisiz kılınıp boşa çıkartılması doğrultusunda yürütülen yoğun bir mücadele, aslında Önderliğe yönelik Genelkurmay merkezli saldırıyı boşa çıkardı. Bu hareketin kendi çizgisinde ayakta durmasını, uluslararası hareket imkanı bulmasını, gerilla direnişinin devam etmesini, bölgede gerillanın güç bulmasını sağladı. Böylece ABD-İsrail-Türkiye ittifakıyla Genelkurmay bazında planlanan ve yürütülen saldırılarla Önderlik gerçeğinin alt edilemeyeceği açığa çıktı.

Daha sonraki süreç ve uluslararası 9 Ekim komplosu, aslında buradan sonuç alamamanın arkasından, artık nihai bir sonuca varmak üzere, karşı devrimci savaşı yürüten güçlerin planlaması ve yürütmesi, diğer birçok gücün de bu işin içerisine katılıp kullanılması temelinde geliştirildi. Uluslararası komploya böyle gelindi.

Bu gelişte Önderlik gerçeğinin yürüttüğü mücadeleyle karşıt çabaları boşa çıkartması söz konusu. Fakat böyle birşeye geliş de bu düzeyde bir komplonun ortaya çıkarılmasına yol açan nedenler var. Yani komplo 9 Ekim'de ortaya çıkmadı. Uluslararası komplo bir yıldan beri yaşanan bir olgu değil. Baştan beri ifade etmeye çalıştığımız mücadelenin, Önderlik mücadelesinin geldiği bir düzey; yine ulusal kurtuluşa karşı sömürgeci ve uluslararası karşı devrim ittifakının Önderlik gerçeğine karşı yürüttüğü saldırıların ulaştığı bir düzeydi. Kesinlikle bunlardan kopuk değil, onların ulaştığı daha ileri bir aşamadır. Hem Önderlik mücadelesi, hem uluslararası komplo ve Önderliğe karşı yürütülen mücadele bakımından bu böyledir. Daha önceki mücadele süreci anlaşılmadan, 9 Ekim'den itibaren başlayan uluslararası komployu yalnız başına anlamak mümkün değildir.

Tabii bununla birlikte komplonun kendine has özellikleri de var. 9 Ekim komplosu bu bakımdan Önderliğe karşı yürütülen diğer bütün mücadelelerin toplamından daha üst bir düzeyi ifade ediyor, onların toplamını içeriyor. Hepsinden çıkan plan ve dersler temelinde, Önderliğe karşı yürütülen bütün

m¼cadelelerden ¼ıkartılan sonuçları esas alarak yapılan bir planlama ve y¼r¼t¼len bir saldırı oluyor. B¼yle bir i¼erięi, ¼zellięi var. B¼t¼n bunları g¼rmek ve değerlendirmek ¼nemlidir.

Neden uluslararası komplo

Şimdi 9 Ekim komplosu neden uluslararası komplo? Bu komplo hangi d¼zeyde oldu? Nasıl planlanıp y¼r¼t¼ld¼? Neden b¼yle bir komplo uluslararası oldu da, ge¼mişteki gibi ulusal d¼zeyde y¼r¼t¼lmedi? Bu sorulara yanıt vermek, komployu bunlar çerçevesinde irdelemek, bir yıldır bu komplo çerçevesinde s¼rd¼r¼len saldırılardan bu d¼zeyde sonuçlar ortaya ¼ıkarmak ve geldiğimiz d¼zeyi g¼rmek gerekiyor.

9 Ekim Komplosu neden bu d¼zeyde bir uluslararası komplo oldu sorusunun ¼nemli bir yanıtı, 9 Ekim'e kadar yaşanan ¼nderliksel gelişme, K¼rdistan ulusal kurtuluş m¼cadelesinin gelişimi, onun y¼r¼tt¼ę¼ m¼cadele ve b¼yle bir gelişmeye karşı y¼r¼t¼len saldırıların niteliğinden anlaşıyor. ¼yle birdenbire ortaya ¼ıkan bir komplo ve saldırı yok. Uzun bir ge¼mişi var ve değişik aşamalardan ge¼iyor. K¼çük bir i¼ polisiye hareket ve istihbarat saldırısından, ¼eşitli değişik istihbarat ¼rg¼tlerinin yine uluslararası çevrelerin siyasi m¼cadelesine, oradan da geniş bir d¼nya g¼c¼n¼n mutabık olduğu, en azından ses ¼ıkartmadıęı ve katılım g¼sterdięi bir uluslararası saldırı d¼zeyine ulaşıyor. 9 Ekim s¼reci, b¼yle bir komplonun pratiğe ge¼me s¼reci bu d¼zeydedir.

Daha ¼nceden de değişik ittifaklar d¼zeyinde ¼eşitli uluslararası g¼çlerin katıldığı komplolar ve saldırılar var. '80'lerin başından itibaren uluslararası alanda yoğun bir m¼cadele s¼rd¼r¼lm¼şt¼r.

Neden PKK ¼nderlięi b¼yle bir uluslararası komployla y¼z y¼ze geldi, sorusunun ¼nemli bir yanı şudur: İlk defa K¼rdistan'da ulusal bir ¼nderlik PKK

Önderliği ile ortaya çıktı ve gerçekleşti. PKK'nin yürüttüğü mücadele, PKK'de yaşanan önderliksel gelişme, en azından '90'ların başından itibaren uluslararası alanı etkileme düzeyinde bir ulusal önderlik konumuna ulaştı. Kürdistan'da ulusal önderlik konumuna ulaşmak dar, mahalli bir alana özgü bir hareket olmaktan, yine bir parçaya özgü hareket olmaktan çıkmak; ülke ve halk bütünlüğüne ulaşmak anlamına geliyor.

Kuşkusuz çeşitli hareketler tarih içerisinde böyle bir düzeye gelmek için çaba harcadılar. Ama son ikiyüz yıllık isyanlara baktığımızda, böyle bir nitelik ve düzey kazanan, bu kapsama ulaşan bir hareket olmadığını görürüz. En büyükleri bir bölge hareketi, bir bölgesel isyan olmayı aşamamıştır. Dersim'de gelişen isyan, daha sonra Güney'deki isyan hareketi öyledir. KDP sonra bölündü. Zaten Behdinan-Soran bölgelerinin isyanları, hareketleri durumuna geldi. Bunlar hep bölgesel düzeyde kaldılar. Onun için KDP'nin önünü almak ve isyanı bastırmak üzere İran ile Irak'ın anlaşması yetti. İki güç, dış güçlere de bağlı olarak kendi aralarında anlaştıkları zaman, KDP'nin yürüttüğü mücadelenin devam etmesi imkanları tükendi. Onun için çok geniş bir çevrenin, değişik güçlerin bir araya gelmesi, ittifak oluşturması ve uluslararası bir konsensüse ulaşması gerekmiyordu. Buna ihtiyaç yoktu.

Fakat PKK Önderliği, PKK'nin yürüttüğü ulusal önderlik, ulusal kurtuluş mücadelesi bunları aşan bir mücadeledir. Bütün ülkeyi ve ulusu kapsayan bir mücadele, gerçek ulusal önderlik, bu temelde ortaya çıkan kapsamlı bir ulusal örgütlenme ve eylem var. Ortada bir ulusal kurtuluş eylemi var. Böyle bir ulusal düzey kazanmak, Kürt ulusal sorununu dünya siyasetine, uluslararası siyasete dayatmak anlamına geliyor. Bir de Kürdistan'nın değişik uluslar arasında bölünmüşlüğü ve parçalanmışlığı dikkate alınır, böyle bir mücadele birçok ülkeyi, örneğin Ortadoğu bölgesini doğrudan etkiliyor. Bir bölgesel mücadele olma özelliğini doğalında barındırıyor.

Fakat işin özü farklıdır. Önderliğin gelişimi, ulusal düzey kazanması, yine fiilen mücadele anlamında ortaya çıkardığı politik gerçeklik bakımından bütün dünyayı etkileyen, etkisi altına alan dünya politikasına bazı gerçekler ve değişiklikleri dayatan bir gelişme oluyor. Bu nedenle bütün uluslararası güçler etkilendiler; şu veya bu biçimde ortaya çıkan gelişmenin etkisi altına girdiler. Ona göre politikalar oluşturmak ve tutum belirlemek durumunda kaldılar. Bu giderek böyle bir komploda mutabakat sağlamaya kadar vardı. Bu anlamda Kürt ulusal gelişimi ve ulusal sorunun çözümü uluslararasılaştı. Bu siyasi ve ulusal gelişme bütün dünyayı etkiledi. Dünyanın öyle Kürt gerçekliğinden uzak olmadığı ortaya çıktı.

Biz hep kimsenin Kürt politikası yok dedik. Oysa durum öyle değil. Bütün dünya aslında Kürtlerin yokluğu üzerinde oluşturulan siyasete katılım sağlamış; Kürt ulusal gelişimini kendi çıkarları doğrultusunda değerlendiriyor ve ona göre bir yaklaşım gösteriyor. Fakat bunu stratejik bir düzeye, siyasete vartırmıyor. Yani dünya siyasetinde yeri olan veya dünya sistemi denen bu siyasal sistemde, Kürt yaşamına, Kürt ulusal yaşamına yer yoktur. Stratejik olarak hiçbir güç kendi siyasal yaklaşımında yer vermiyor. Bütün yaklaşımlar taktik yaklaşımlardır. Taktik yaklaşımda kendi stratejik yaklaşımları ve çıkarları doğrultusunda Kürt ulusal mücadelesini kullanmak, değerlendirmek ve ondan yararlanmak anlamına

geliyor. Bütün güçlerin böyle bir yaklaşımı var. Bu taktik ulusal kurtuluşçu gelişme karşısında bildiğimiz 9 Ekim komplosu mutabakatına ulaşmış oldu.

Tabi bundan da öteye, PKK Önderliği'nin sadece ulusal önderlik olarak dünya siyasetini zorlamaktan öteye, bir de evrensel karakteri var. İdeolojik muhtevası gereği bu böyledir. Bu sosyalist bir Önderliktir. Bir sınıf önderliği, yine toplumsal çelişkileri özgürlük, eşitlik ve adalet yönünde çözümü, ezilenlerden ve emekçilerden yana çözme önderliğidir. Bu temelde bütün dünyaya dayattığı ve dünyayı etkilemeye çalıştığı bir ideolojik sistemi var. Bu halkları etkiliyor, hareketleri etkiliyor, dünyada çok çeşitli çevreler üzerinde etkili oluyor. Bir de Kürdistan'daki ulusal kurtuluşçu pratikle birleşince, bu ideolojik etkilenme elbette dünyada halklar ve hareketler içerisinde etkileyici bir konum kazanıyor. Bu da varolan dünya egemenlik sistemini zorluyor, tehdit ediyor. Mevcut kalıplara göre, ABD ve Avrupa'nın yürüttüğü yaşam kalıplarına ve sisteme göre, bu etkileme ve gelişme ters oluyor, onu zorluyor. Karşıt bir yaşam sistemi, onları aşan bir yaşam sistemi, anlamına geliyor. Demokratik çerçevede bu böyledir.

Bu nedenle böyle bir gelişme karşısında mevcut sistemin zorlanması var. Bunu uzun süre ABD ve Avrupa'daki çeşitli çevreler tartıştılar. PKK önderliksel gelişimini kendi sistemleri açısından tehlikeli gördüler. Böyle bir tehlikeyi frenlemek, sınırlandırmak, kendilerini ve kendi sistemlerini daha fazla zorlamasını önleme noktasında, yine 9 Ekim uluslararası konmplo mutabakatı oluştu. Komplonun bu düzeyde gücü içine alması, onların mutabakatına dayanması bu nedenle ortaya çıkıyor.

Bütün bu açılardan '90'ların başından -'93'lerden- itibaren PKK'ye karşı mücadele, PKK'nin yürüttüğü önderliksel gelişmeye karşı mücadele artık bir uluslararası mücadeledir.

Bu durum aslında 15 Ağustos'tan sonra böyle bir özellik kazanmaya başladı. '88'de bütün hareketi tafsiriye etmek üzere NATO düzeyinde bir uluslararası saldırının ortaya çıkıp geliştiğini biliyoruz. '90'lardan itibaren ise; bu çok daha kapsamlı, çok daha geniş güçleri içine alan, geniş güçlerin ittifakına dayanan ve daha aktifleşmiş bir saldırı haline geldi.

Komplonun amacı ve hedefleri

Şimdi böyle bir komplonun amacı, bu kapsamda ortaya çıkıyor. Bir defa PKK Önderliği'nin geliştirdiği ideolojik düzeyin önü alınmak ve var olan dünya sistemini zorlamasının önüne geçilmek isteniyor. Yine böyle bir Önderlik ile gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin dünya siyasetini zorlama ve kendi çizgisi doğrultusunda çözüm arama durumunun önlenmesi ve tasfiye edilmesi amaçlanıyor.

Bütün bunları yapabilmek için tabii saptırma girişimleri var. En önemli husus olarak da Önderliğin sınırlandırılması, denetim altına alınması, yani önderliksel gelişmenin etkisizleştirilmesi; bu temelde partinin ve hareketin tasfiye edilmesinin gerçekleştirilmesi hedefleniyor. Böyle bir ideolojik ve siyasi gelişmeyi, bunun mevcut sistemi zorlamasını önlemek için, tabii kendilerince hareketin tasfiye edilmesi gerekir. Ulusal kurtuluş hareketinin tasfiye edilmesi için de ta Önderlik gerçeğinden başlamak gerekli görülüyor. Bu, Önderlik ile Parti, Önderlik ile Ulusal kurtuluş hareketi, Önderlik ile halk arasındaki ilişkinin ve bağın incelenip çözümlenmesinden ortaya çıkıyor. Böylece Önderliği etkisizleştirmek, dolayısıyla parti ve Önderliği birbirinden koparmak, mümkünse partiyi veya parti içinde çeşitli çevreleri Önderliğe karşı çıkartmak, partiyi içten bölüp parçalamak, ulusal kurtuluş mücadelesini yürütemez hale getirmek, böylece hareketi tasfiye etmek hedefleniyor.

Hareketi tasfiye etmek, PKK ile başlayan ulusal diriliş ve ulusal kurtuluş sürecinin tasfiye edilmesi, onun ortadan kaldırılması anlamına geliyor. PKK'nin başlattığı diriliş ve kurtuluş sürecinin ortadan kaldırılması demek, ulusal imha sürecinin, yani soykırım sürecinin işlemesi demektir. Bu anlamda böyle bir uluslararası komplo aslında yeni bir soykırımın, halk üzerinde yeni bir katliamın gündeme getirilmesi, böyle bir yöntemle dayatılması amacını güdüyor.

Bu neden önemli? Çünkü gerçeği gizlemeye ve bulandırmaya çalışan çevreler var. Yani ortada çok değişik biçimlerde fakat aldatıcı yaklaşımlarla gerçeğin böyle olmadığını, amacın çok farklı olduğunu ve durumun böyle olmayacağını gösterme çabaları var. İşte bu ayırımın gayet doğal olduğunu, PKK'siz Kürt ulusal sorunun çözümlenebileceğini, hatta Kürt ulusal gelişmesinin PKK'siz de var olduğunu başka Kürt liderleri ve örgütlerinin de bulunduğu, onlarla da sorunun rahatlıkla çözümlenebileceğini söyleyenler var. Önderliksel gelişmeyle, PKK Önderliği ile PKK'nin ayrı olabileceğini, Önderliğin ayrı partinin ayrı konumda olabileceğini ve partinin işlerini rahatlıkla yürütebileceğini, Önderlik olmasa da olabileceğini böyle ifadelendirenler, hatta bizim içimizde bile bunu kabul ettirmek isteyenler, fırsat bulursa zehir gibi bu tür düşünceleri içimize sokma çabası içerisinde olanlar var.

Böyle maskeli bir biçimde ileri sürüyorlar. Çoğu zaman demokrasi diyorlar, yorulmuşluk diyorlar, hareket gelişmiştir, rahatlıkla yürütebilir diyorlar. Hatta

bazıları “Önderlik yorulmuştur, çok fazla zorlanmasın, başkaları da bu işi yürütebilir” diyorlar. Yani sözümona bu tür şeylerle o düşünceleri kabul edilebilir kılmaya çalışıyorlar. Bunu çok iyi görmemiz ve anlamamız gerekiyor.

Bunların hepsi maskelenmiş düşüncelerdir. Hepsi komployu ifade eden, ulusal kurtuluş hareketinin tasfiyesiyle birlikte; ulusal soykırımı gerçekleştirmeyi amaçlayan yaklaşımların fiilen ve pratik olarak gideceği yer orası olacaktır. Başka türlü izah etmek ve anlamak kesinlikle doğru değil, mümkün de değil. Bunun dışındaki yaklaşımların hepsi uluslararası komploya bağlanmış olan Kürt ulusal gerçekliği ile, parti gerçekliğimizle önderlik gerçekliğimizle çelişen, bizi kandırmayı, aldatmayı ve yanıltmayı amaçlayan, ters yüz etmek isteyen yaklaşımlardır. Bunları iyi anlamamız, iyi görmemiz, bu gerçeğe karşı iyi donanımlı olmamız gerekiyor. Çünkü bu komplonun temel amaçlarından bir tanesidir.

İşte İngiliz Strateji Enstitüsü’nün bir belgesi vardır. Bunların zaman zaman değişik düzeylerde çeşitli basın organlarına da yansıyorlar. Partiyi inceliyorlar, toplumun durumunu inceliyorlar, kadroyu ve Önderliği inceliyorlar. “Bu Önderlik etkisizleştirildiği zaman bu parti yürümez, örgüt birarada kalamaz. Çünkü iyi partileşmiş değiller, her biri parça parçadır; kuvvete, güce bağlanmış bir köylü topluluğudur. Bu da Önderlik gerçeği olarak şekillenip somutlaşmış; bu gerçeklik ortadan kalktığı zaman, kimse kimseyi dinlemez, güç olamayınca kendinde güç kuramaz, göremez; zayıflığıyla parçalanır ve dağılır.” diyorlar. Onun için hareketi en kolayca tasfiye etme ve dolayısıyla soykırımı dayatma yolu Önderliğe saldırıdır. Çünkü bütün bu gelişmeleri ayakta tutan ve yürüten kuvvet olarak Önderliği görüyorlar.

Bu nedenle çeşitli çevreler saldırı yalnız başına Parti Önderliği’ne yönelikmiş, yani böyle kişiselleştirilen bir saldırıymış gibi de yansıtmaya çalışıyorlar. Bunlar aldatıcı görüşler ve düşüncelerdir. Halk ve parti bunu çok iyi anladı; bir önderliksel gelişmenin ne demek olduğunu kendisi açısından iyi gördü. Önderlik gerçeğinin, PKK Önderlik gerçeğinin bir parti ve ulusal şekillenme olduğunu iyi ortaya koydu ve herkese gösterdi. Eksiklikleri varsa, bu eksiklikleri gidermek gerekiyor. Zayıflıkları aşmak gerekiyor. Fakat işin özü budur, büyük gerçeklik budur ve bu ortaya konmuştur. Bunu çok daha fazla koymak, partiyi halkı ve ulusu bir bütün olarak Önderlik gerçeğinin özellikleriyle donatmak, yani öyle bir gerçekleşme olarak içinde bulunduğumuz sürece katmak, süreci böyle bir yaklaşımla götürmek en doğru olandır. Uluslararası komplo, amacı böyle olan bir komplodur.

Uluslararası komplonun gelişimi

Bu komplo pratik olarak nasıl gelişti?

Biraz gelişme sürecini de ifadelendirme anlamında, çok fazla ayrıntıya girmeden şunlar söylenebilir: Demin de belirtildi, bir defa Önderlik gerçeğine yönelik ulusal düzeyde yürütülen yoğun bir mücadele yaşandı. Bu '70'li yıllarda oldu. '80'li yılların ortalarından itibaren, bu mücadele uluslararası düzey kazanmaya başladı. '88'de NATO düzeyinde ilk planlı saldırı gerçekleştirildi. Bu çok önemliydi. Aslında Olağanüstü Hal denilen rejimin örgütlenmesiyle birlikte ve ona paralel yürütülen bir saldırıydı. Gerillayı ezmeyi, hareketin dış bağlantılarını tasfiye etmeyi ve böylece Önderlik gerçekliğini pratikleştiremez kılıp, daraltarak tasfiyeyle yüzyüze getirmeyi amaçlıyordu. Yani 9 Ekim komplosuyla amacı bir, fakat yöntemi farklıydı. 9 Ekim komplosu Önderliğe saldırı olarak gelişerek, Önderliği etkisizleştirme ve hareketi tasfiye etmeyi hedeflerken; '88 komplosu, daha önceki süreç ve Önderliğe yönelik mücadeleler, Önderliğin pratikleşme kollarını yani çeşitli örgütleri, gerillayı ve yurtdışı örgütlerini tasfiye ederek ve onlarla mücadele yürüterek, Önderliği pratikleşemez kılıp böylece tasfiye etmeyi amaçlıyordu.

'80'li yıllarda zindanlarda bazı itirafçıları katılımlıyla Türkiye istihbarat ve kontrgerillası, yani özel savaş merkezi bu konuda önemli tartışmalar yaptı. Başlangıçta Önderlik gerçeğine karşı mücadele stratejileri, Önderliğin pratikleşme kollarını tasfiye edip kırarak, Önderliği çalışamaz hale getirerek tasfiyeye götürmekti. '88'de bunun en son örneği denendi; NATO düzeyinde, uluslararası düzeyde denendi. Türkiye'ye büyük askeri güçte verildi. Yurtdışında NATO ve Avrupa ülkeleri, Türkiye'nin gerillaya yönelik saldırılarına paralel olarak, Önderliğin ve partinin yurtdışı çalışmalarına karşı saldırılar yürüttüler. Belli bazı darbeler vurulsa da, bu strateji başarıya gitmedi. Önderlik gerçeğinin çalışmalarını önleyip durduramadı, gelişmeleri frenleyemedi. Tam tersine bunlar boşa çıkarılarak, Önderliksel gelişme sürdü. '90'lardan itibaren, bu büyük bir halk hareketi haline geldi.

Aslında 9 Ekim komplosunun başlangıcı diyebileceğimiz veya o düzeyde büyük bir komplo '92'de gerçekleştirildi. Bu komployu anlamak açısından, '92 sürecini anlamamız çok çok önemlidir. İşbirlikçi ihanet ve Kürt işbirlikçiliği de dahil sömürgeciliğin ve emperyalist güçlerin en geniş uluslararası karşı devrim ittifakı '92'de gerçekleşti ve '92 Güney savaşında pratikleşti. Harekete, gerillaya karşı bir saldırı yürüttü ve kendine göre bazı sonuçlara ulaştı. Ulusal kurtuluş gelişimine karşı, Ulusal Önderliğin gelişimine karşı, bu temelde ulusal sorunun çözümüne

karşı esas uluslararası komplo '92'de oluşan ve '92 Güney savaşıyla pratikleşen komplodur. Başaramayan gerilla, Parti Önderliği'nin yetersiz yoldaşlık dediği gerçeklik de o zaman ortaya çıktı.

Doğal gelişimi içerisinde gerillanın askeri zafer kazanma süreci başarıya gitmedi. Böyle bir uluslararası saldırıyla gerillanın başarıya gitmesinin önü alındı. İşbirlikçi ihanet de, komplodaki Kürt ihaneti denilen ihanet de o zaman ortaya çıktı. İşbirlikçi güçler ulusal kurtuluş gelişimine karşı, sömürgecilikle ve uluslararası güçlerle ortak bir cephede birleşip saldırı yürüttüler. Bölgedeki etkisizlik yine o dönemde görüldü. Bölge güçlerinin böyle bir süreçte çok fazla etkili olmayacağı bu dönemde açığa çıktı. Yine uluslararası karşı devrim ittifakının Kürdistan'daki ulusal kurtuluş hareketine karşı oluşumu ve mutabakatı bu dönemde gerçekleşti. Stratejik pratikleşen ittifaklar böyle ortaya çıktı.

Aslında böyle bir ittifaka göz yuman ve destek olan, fakat kendisini değişik biçimde gösteren, Parti Önderliği'nin sahte dostluklar diye tanımladığı güçler de 92 uluslararası karşı devrim ittifakında kendisini gösterdi, açığa çıkardı. Ondan sonraki süreçte böyle bir yaklaşımda herekete karşı etkili oldu. 9 Ekim komplosu, aslında o zamana kadarki süreç içerisinde kısmi değişim yaşasa da, bütün bu gelişmelerin daha somut ve ayrıntılı bir biçimde açığa çıkmasıdır. Geçen bir yıllık süre içerisinde yaşananlara baktığımızda, bunu daha rahat görebiliriz.

Parti Önderliği'nin böyle bir komployu boşa çıkarmak için '92 Güney savaşı'ndan sonra geliştirdiği yaklaşımlar ve mücadele var. Bunu biliyoruz. '93'ten itibaren ateşkes girişimi, demokratik-siyasi yönelimle ulusal sorunu çözüme götürme anlayışı, yeni bir anlayış olarak, gerillanın stratejik başarı sağlayamadığı ortamda devreye konulmak istenen bir anlayış olarak gündeme getirildi ve pratikleştirilmek istendi.

Bir yandan böyle bir çözüm arayışı, diğer yandan gerillanın geliştirilmesi, direnişin devamı ve gerillanın yenilmezliğinin kanıtlanması, demokratik siyasi çözüme işlerlik kazandıracak bir gerilla direnişinin sergilenmesi, mümkünse gerillanın daha ileri stratejik duruş yaratarak çözümü imkan dahilinde kılması, Parti Önderliğimizin yaklaşımı ve arayışı oldu. Parti Önderliği'nin '95'te Güney'i işleterek böyle bir stratejik gelişme yaratmak istediğini biliyoruz. Arkasından ateşkesi yeniden gündemleştirerek, demokratik siyasi diyalogun yolunu açmaya çalıştı. 1995-96 pratiğinden sonuç alamayınca, '97'de yine Kürdistan'nın bütünlüğünü içine alan ya da geniş bir devrimsel yönelimle alan kurtarma çerçevesinde belli bir stratejik dayanak yaratmaya, buna dayalı olarak ulusal sorunun çözümünü dayatmaya çalıştı.

Bütün bunlara karşı sömürgeciliğin hem dış güçlerden, hem yerel işbirlikçi oluşumlardan destek alarak yürüttüğü bir saldırı, bu çabaları ve çalışmaları boşa çıkartması gerçekliği söz konusu. Bu biliniyor. '98'e gelindiğinde, artık bu yeni kararları, kesinlikle 93'ten itibaren geliştirilmeye çalışılan çözüm yollarını ve daha yeni stratejik yaklaşımları gündemleştirmenin gereğini ortaya çıkardı. Önderlik gerçeği bu konuda kesin bir kararlılığa ulaştı. Geçen süreci değerlendirdi. Yürüttüğü mücadeleyi, savaşın ve siyasal gelişmelerin durumunu, düşmanın ve dost olanların durumunu, partinin ve gerillanın durumunu

değerlendirerek, yeniden bir ateşkes ve o temelde siyasi demokratik çözüm yolunu açma sürecini gündeme getirdi.

1 Eylül süreci dediğimiz süreç; ateşkes ve ateşkes temelinde Kürt sorunun demokratik siyasi yöntemlerle, diyalog yöntemiyle çözülmesi girişimi, buna çözüm arama girişimi bu biçimde ve böyle bir gelişmenin arkasından gündeme getirildi. Artık savaşı esas alan stratejik arayıştan, siyaseti esas alan ve siyasi mücadele yanı ağır basan bir stratejiye geçiş, bunun demokratik diyalog ve görüşme yöntemiyle çözümlenmesi, bunu sağlayacak bir siyasi ve askeri ortamın yaratılması 1 Eylül süreciyle başlatılmak istendi.

Kuşkusuz çeşitli çevreler böyle bir gelişmeye önceden istekli görünüyorlardı. Siyasi ortamın böyle bir süreci kaldıracabileceğini ve ilerletebileceğini, böyle bir stratejik yaklaşıma işlerlik kazandırabileceğini ileri sürüyorlardı. Hatta güvence verenler de oluyordu. Kürt sorunuyla ilgilenen çeşitli çevreler, aslında savaşın siyasi gelişmeler ve yine diyalog önünde temel engel oluşturduğunu, savaşı veya savaşın durdurulduğu bir ortamda bu tür gelişmelerin önünün açılabileceğini ifade ediyorlardı. Bir siyasi yaklaşım olarak, özellikle Avrupa'da geliştirilmek istenen, görünüşte ve sözle geliştirilmek istenen yaklaşım buydu.

15 Şubat'ın arkasından 15 Şubat olayını değerlendirirken şöyle söylediler: ABD entrikacılığı, Avrupa ikiyüzlülüğü ve Kürt ihanetinin birleşiminden bu sonuç ortaya çıktı! Aslında bu doğru bir yaklaşım; koşullara uygun yeni bir saldırı döneminin gelişmesine işaret ediyor. Bu daha çok Jitem faaliyetleri olarak tanımlandı ve açığa çıktı. O zamana kadarki iç saldırılar daha çok istihbarat çerçevesinde Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) onunla birlikte kontrgerillanın işbirliği çerçevesinde geliştirilen saldırılardır denilebilir. Daha çok MİT'in yürüttüğü, istihbarat yönü ağır basan faaliyetlerdi. Gerillanın yenilmezliği ve kendini sürekli kılması artık kesinleşince, askeri olarak cepheden gerillaya karşı yürütülen saldırılar sonuç alamayınca, Önderlik gerçeğine yönelik içten saldırılar geliştirilmeye çalışıldı.

Biliniyor daha önceki provakasyonların bir devamı olarak Şener provakasyonu ve saldırısı var. Bu tamamen öyle bir dönemde gerillayı temel güç olarak tasfiye etmeyi amaçlayan, Önderlik gerçeğinin tasfiyesini hedefleyen, böylece hareketi sahte bir önderlikle denetim altına almayı amaç edinen bir saldırdır. Jandarma istihbaratıyla yürütülen bu saldırının bir parçası içten, bir kısma da dıştan yürütülüyor, ajanlar kullanılıyor. Bunlar açıklandı, bu konuda kitaplar yayınlandı. Hatta Jitem ajanları Parti Önderliği'ni katletmek için sadece emir bekler düzeye geldiklerini söylediler. Daha sonraki süreçte bunlardan bazıları başarısızlıkları nedeniyle katledildiler.

Böyle bir çalışmaya girip de başarı kazanmamak, Türkiye ölçülerinde idama gitmekle sonuçlanıyor. Bu Jitem'de oldu, cumhurbaşkanlığına kadar yöneldi. Özal'da kendi yaklaşımıyla hareketi tasfiye edeceğini vaaddetmişti. Başaramayınca tasfiye edildi. Jandarma komutanlığı, Jitem faaliyetleriyle Önderlik gerçeğini tasfiye edeceklerini planladı, bu güvenceyi verdi. Onların iddialarına göre kendilerine Parti Önderliği'ni tasfiye etme talimatı verilmedi, emir verilmediği için yapmadılar. Tabii devlete göre ise, görevlerini başarıyla yapamadılar. Öngörülen imhayı sağlayamadılar. Aslında burada bir tereddütün yaşandığı anlaşılıyor. Yoğun bir karşı faaliyet var. Amaç Önderliği imha etmek ve

hareketi işbirlikçiler aracılığıyla denetim altına almak oluyor, öyle görünüyor. Fakat Önderliği imha etmekte yetersiz mi kaldılar, yoksa gerçekten kendi içlerinde karar vermeyi önleyen ve talimatı geliştirmeyen bir şey mi vardır? Çünkü Cumhurbaşkanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı devlet tarafından tasfiye edildi. Herhalde emri pratikleştiren güçler bunlar olacaktı. Muhtemelen emir vermemiş olabilirler.

Onlarsa farklı bir yönden tasfiyeyi geliştirmek istiyorlardı. İlişkiyle, Önderliği farklı bir ilişkiye çekerek hareketi tasfiye edebileceklerini umut ediyorlardı. O dönemde kendi içlerinde öyle bir çelişki yaşandı. Fakat önemli bir süreçti. Her halde daha çok Şener'in çabalarına umut bağlandı, onun sonuç alması beklendi. Şener'in içindeki örgütlenmesine ve Önderliğe karşı komplolar geliştirilmesine bağlandı ki, bu da başarılı olmadı. Buna bulaştırılan birçok çevre de vardı. Bunlar açığa çıkartıldı ve tasfiye edildi. İşte Metin vb. tipler vardı. Onlar bu dönemin bu komploculuğuna bağlıydılar ve bertaraf edildiler. Böylece Jitem'in Şener'le birlikte Önderlik gerçeğini tasfiye etme amacına yönelik girişimleri boşa çıkartılmış oldu.

Tabii bu boşa çıkartma, bu görevi omuzlayanların da tasfiye olmasına götürdü. Jandarma Genel Komutanı ve Cumhurbaşkanı götürüldü; Jitem ajanları teker teker gittiler. Hatta o dönemin MİT müsteşarı olan Hiram Abas da gitti. Yani başarısızlıkla suçlandılar ve Genelkurmay'a bağlı kontrgerilla merkezi tarafından tasfiye edildiler.

Dolayısıyla bu süreç, kontrgerilla merkezinin Önderliğe karşı saldırıları doğrudan yürüttüğü süreç oldu. Jitem çabaları boşa çıkartıldıktan ve başarısız kalanlar tasfiye edildikten sonra, Önderlik gerçeğine karşı doğrudan Genelkurmay'a bağlı, kontrgerilla merkezi tarafından bir saldırı yürütüldü. Bu çeteciliğin saldırı dönemidir, bunu biliyoruz. İçte oldu, dışta oldu, devlete çeteler egemen oldu. Çiller devlet içine sızan çetelerin siyasi komutanı olarak, herşeyi maskeleyemeye çalışıp böyle bir çete saldırısıyla Önderlik gerçeğini tasfiye etmeye çalıştı. İçte buna dayatılan bir işbirlikçi çete eğilimi vardı. Buna işbirlikçi-çete çizgisi dedik. Zekin'nin hareketi tamamen bu temeldeydi ve hepsini de Genelkurmay koordine etti. Doğan Güreş aslında böyle bir saldırının yürütme merkezidir ve böyle bir rol oynadı. Çiller'e ve kendisine göre, devleti, vatani kendileri kurtardılar. Ona göre kendilerine yer verilmesini, değer verilmesini istiyor ve hâlâ bunda diretiyorlar.

Daha dün Doğan Güreş göreve hazır olduğunu açıkladı. Bu cumhurbaşkanlığı görevine hazır olmak anlamına geliyordu. 96'da da başbakan olmak için bütün partileri gezdi, bütün liderle görüştü; fakat kendisine o rol verilmedi. Bu dönemde yürüttükleri mücadele ve saldırılardan dolayı şimdi yine rol istiyor. Fakat devletin bir tarafı da bunları desteklemiyor. Bunlar bir süre kullanıldılar, anlam gördüler. Yürüttükleri mücadeleyle bazı sonuçlara ulaştılar. "Yeter rolünüz tamamlandı, oturun oturduğunuz yerde" deniliyor. Onlar ise oturmak istemiyorlar. Oturmanın kendileri için tehlike yaratabileceğinden korkuyorlar. Bir de haklarının olduğunu ileri sürüyorlar. Yani zor dönemlerde mücadeleyi yürütmüş ve kendilerine göre başarı kazanmış güçler olarak, şu an yönetim içinde kendilerine yer verilmesi gerektiğini ileri sürüyorlar.

Devlet içerisinde hâlâ böyle bir çelişkinin varlığı görülüyor. Geçen yıllarda en ileri düzeydeydi, fakat şimdi en aza indi. Böyle bir gurubun Genelkurmay ve Başbakanlıktan örgüt içinde işbirlikçi-çete eğilimine, Zeki'ye kadar uzanan bir gurubun, bu dönemde, '93 ve '96 döneminde yürüttüğü bir saldırı gerçekliği var. Bazı gazeteler doğrudan dış güçlerin, örneğin İngiliz istihbarat çevrelerinden bazı kesimlerin de böyle bir sürece TC yönetiminin istemi, bir de doğrudan destek vermesi, para karşılığında teşvik etmesi ve yönlendirmesi temelinde bu saldırıya katıldığını yazıyordu.

Önderliğe, Önderlik gerçeğine yönelik olarak, uluslararası alanda bu dönemde geliştirilmiş yaklaşımlar var. Çok değişik saldırılar ve mücadelelere katılımlar da var. Türkiye ile ilişki ve ortaklık da var. Esas olarak mücadeleye yaklaşım itibarıyla öyle bir durum yaşandı. Biliniyor, Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesi daha çok uluslararasılaştı. Türkiye bu mücadeleyi uluslararasılaştırdı. ABD ile daha ileri düzeyde ittifak yaptı. ABD "PKK terör örgütüdür" diyerek doğrudan savaşın bir tarafı oldu. Türkiye ile birlikte partimizin yürüttüğü ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaşan, ortak savaş yürüten bir devlet olarak kendisini açıkça ilan etti.

Yine bölgede İsrail ile böyle bir stratejik ittifak geliştirildi. ABD-İsrail-Türkiye stratejik ittifakı ortaya çıktı. ABD, Kürdistan'da yürütülen savaş, doğrudan çeşitli güçleri yönlendirerek üstlendi. Askeri, ekonomik ve siyasi destek vererek, herşeyiyle Türkiye'yi ayakta tutarak savaşa katıldı. İsrail büyük askeri güç ve teknik desteğiyle bu savaşın temel dayanaklarından biri oldu. Savaşımıza karşı böyle bir karşı cephe oluştu.

Bu, uluslararası düzeyde savaş yürüten bir cephe. Bunların bir de ulusal bağlantıları var. Özellikle Güney'deki güçler böyle bir karşı cephenin uzantısı oldular. Türkiye ile birlikte, 14 Mayıs 1997'de KDP doğrudan saldırıya geçti ve savaşa girdi. 17 Eylül 1998'de ABD'de bir YNK-KDP anlaşması yapıldı. Bu tabi ABD-İsrail-Türkiye ittifakına katılmak anlamına geliyordu. Kürt işbirlikçiliği de böylece değişik biçimlerde bu cepheyle bütünleşti. KDP savaşa doğrudan şiddet düzeyinde katılırken, YNK de siyasi destek temelinde katılım sağladı, güç verdi ve birlikte oldu.

Diğer yandan çeşitli güçler savaşa karşı sözde dostluk yaklaşımı geliştirdiler. Avrupa Topluluğu ve Almanya barışçıl çözüm söylemini dillendirmekle birlikte, savaştan çıkar sağlayan bir yaklaşımla değişik düzeylerde sözde destek veren, en azından ses çıkartmayan bir yaklaşım içinde oldu. Yunanistan ve Rusya birbiriyle ilişkilidir. Sözde dost geçinen öteki çeşitli Avrupa devletleri bu süreçte hareketle ilişki geliştirme veya en azından hareketi idare etme ve savaş içerisinde tutma yönünde bir eğilim gösterdiler. Bunlarla çeşitli Kürt çevrelerinin ilişkileri oldu. Bunlar kendilerini değişik biçimlerde ulusal düzeyde örgütlendirirler. Bir uluslararası eğilim olarak ortaya çıktılar.

Bunlar diğer cepheden biraz uzak durdular; ama sözümona dostluk içerisinde kalarak, bu savaşın şiddetli bir biçimde sürdürülmesini sağlamaya çalıştılar. Kendilerini bu savaştan çıkar sağlayan bir politik yaklaşım içerisinde tuttular. Bu önemlidir. Parti Önderliği bunlara "sahte dostluklar" diyordu. Bunun nasıl bir dostluk olduğunun, ne anlama geldiğinin, ulusal kurtuluş mücadelemiz açısından nasıl bir özellik taşıdığının bilinmesi ve anlaşılması önem taşıyor.

Bu durum komploya katılan güçlerin komploda nasıl bir rol oynadıklarını da çok iyi ortaya koyuyor. Sözkonusu güçler, partinin ve Parti Önderliği'nin ulusal sorunun çözümü konusunda geliştirmek istediği bu demokratik siyasi çözüm yöntemine karşı, kendi çıkarlarını esas alma temelinde, belirtildiği biçimde yaklaşımlar gösterdiler. Böyle bir parti yaklaşımına, Önderliğin yaklaşımına karşı bu 9 Ekim uluslararası komplosu dayatıldı. Pratik olarak Önderliğin çalışma alanlarının güvensiz olduğu, çeşitli çevrelerin Önderliğe yönelik saldırı girişiminde bulunabileceği varsayımları ve duyumları üretildi, yaratıldı ve Önderliğe kadar ulaştırıldı. Aslında mevcut çalışma, ortamına ve Ortadoğu'ya karşı, Parti Önderliği'nin Ortadoğudaki mevzilenme ve çalışma sistemine karşı biraz güvensizlik yaratılmak istenildi.

Yine sorunun çözümünün savaşın durdurulmasına ve ateşkese bağlı olduğu yönünde girişimler ortaya çıkartıldı. Parti Önderliği kuşkusuz bunları değerlendirerek, 1 Eylül ateşkes sürecini ve arkasından mevzi ve sistem değiştirmeyi içeren, partinin yeniden şekillenmesini ve yapılanmasını hedefleyen bir değişim sürecini ve bu sürecin hızlandırılmasını gündemleştirdi.

Kuşkusuz bir defa Önderliğin ulaştığı sonuç çerçevesinde süreci ilerletmek için bu temelde aldığı kararlar, bunu ilerletme ve işletme yaklaşımı var. Partinin yaklaşımlarının böyle olduğunu, Önderliğin gelinen noktada savaştan siyasete geçme, partiyi yenileme ve çözüm sürecini bu biçimde dayatma kararlılığında olduğunu görünce, çeşitli güçlerin bunu değişik biçimlerde etkileme ve süreci kendi lehine çevirme doğrultusunda etkileyici girişimleri var. Örneğin ateşkese çok taraflarmış gibi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin çeşitli askeri çevrelerinin, böyle değişik biçimlerde de olsa, mesajla karşılama durumu var. Okçuoğlu kardeşler de -ki, biri daha sonra Parti Önderliği'nin avukatlığını da üstlendi- buna ortak oldular. Tabi onlar devlet adına yürütmek istediler. Selim Okçuoğlu, Türk ordusu adına arabuluculuk yapan, girişimde bulunan bir kişi olarak ortaya çıktı.

Yine böyle bir ateşkes sürecini ortaya çıkartma ve etkileme anlamında Avrupa'nın yaklaşımları var. Özellikle Önderliği mevcut çalışma sahalarından sökme ve kendi etki sahalarına alma anlamında Almanya'nın girişimleri önemlidir. Burada da Günay Aslan denilen kişi kullanılıyor. Bu, Almanların kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirdiği bir kişiliktir. Önderliği etkileyebilecek bir tarzda; olduğu yerde çeşitli saldırılarla karşılaşabileceğini, bu tür duyumlar alındığını ileten bir yaklaşım gösteriyor ki, bu böyle bir süreçte Önderliği kendi sisteminden çıkarmayı ve dolayısıyla hareket kabiliyetini zayıflatmayı hedefliyor. Daha sonraki pratik süreç zaten böyle gelişti.

Biliniyor, çeşitli çevrelerce de açıklandı. Mısır bu süreçte özellikle Suriye ile Türkiye arasındaki ilişkileri sağlamada belli bir işlev kazandı. Yine ABD'nin hem Mısır hem de Suriye nezdinde girişimleri var. Bunlar Önderliği denetleyebilecekleri bir pozisyon yaratmak üzere, eski mevzilerinden koparmayı hedefleyen girişimlerdi. Bütün bunları dikkate alarak ve gelişen ilişkilere dayanarak, 9 Ekim'de kendisine verilen belli güvenceler çerçevesinde, Parti Önderliği'nin Yunanistan'a gidişi var. Daha sonra Önderlik bu durumu izah etti. Tabii Önderlik Yunanistan'da da kabul görmedi. Kabul görmeme, geri gönderme tehdidi biçiminde olmuştu. Parti Önderliği "Eğer tekrar Ortadoğu'ya dönüş

yapılmak istenseydi veya dönüş yapılsaydı, Türkiyenin füzeleriyle vurulacaktık” diyor. Zaten komplo böyle başlıyor.

Dostluk adına çeşitli Yunan çevrelerini davet ederek, arkasından da Türkiye’nin vurabileceği bir pozisyon yaratarak, aslında Önderliğin katledilmesini daha bu ilk adımda gündemleştirme durumları var. Bu önemlidir. Kuşkusuz Önderliğin katledilmesi, bunun Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından yapılması demek; Kürt sorunun çözümünün çözümsüzlüğe itilmesi, Kürt ve Türk toplumları arasındaki çatışmanın artık bitmez ve sonu gelmez çatışma haline dönüştürülmesi anlamına geliyor. Aslında komplo burada başlıyor. Önderliğin ateşkes yaparak, silahlı mücadeleye başvurmadan, barışçı siyasi yöntemlerle, demokratik yöntemlerle, yani siyasi diyalog yöntemleriyle sorunu çözme yöntemine karşı, aslında sorunu çözümsüz kılmayı amaçlıyor. Komplonun özü budur.

Önderlik gerçeğine karşı komplo, gelişen Ulusal Önderliğin çözümsüz kalmasını, ulusal çözümde başarılı olamamasını, tam tersine var olan çalışma ortamının ilelebet sürgit bir vaziyet almasını hedefliyor. Böyle olmalı ki, bazı çıkar çevreleri hem Türklerden hem de Kürtlerden bu çatışma içerisinde çıkar sağlasın, yararlansın; bazen bir tarafı, bazen diğer tarafı destekleyerek, sözümona destekliyor gibi görünerek, fakat çatışma ortamının sürdürülmesini sağlayarak artık çıkar sağlasın. Çünkü geçen mücadele sürecinde çok çıkar sağlandı. Biliniyor, Türkiye bu savaş içerisinde soyulup soğana çevrildi. Bütün zenginlik değerleri peşkeş çekildi. Bununla böyle bir kirli özel savaş yürütecek maddi değerler yaratma amaçlandı. Bütün bunlar da hep birçok gücün çıkar sağlamasına, ticaret yapmasına, maddi kazanç sağlamasına imkan ve fırsat verdi. Devletler düzeyinde, şirketler düzeyinde Türkiye ile ticaret yapmak, Türkiye’ye askeri araç-gereç satımında bulunmak üzere, uluslararası alanda yıllar boyunca çok yoğun bir mücadele yaşandı. Bunu herkes çok iyi biliyor, birçok çevre böyle bir ticaretle büyük kazançlar sağladı. Bunu sürgit, ilelebet yürütmek istediler.

Aslında Yunanistan’ın özelliği, karakteri ve temel amacı da daha bu ilk adımla ortaya çıkmış oldu. Parti Önderliği geri dönmek yerine değişik ilişkiler yaratarak oradan Rusya’ya geçişi sağladı. Geri dönüşün riskli ve tehlikeli olacağını farkettiler. Bu komployu değerlendirirken, bunu kendisi de açıkça ifade etmiş bulunuyor.

Rusya’da bir süre kalındı. Aslında orada çalışmak istenildi. İltica benzeri yaklaşımla o sahada çalışma yürütecek bir ortam yakalanmaya çalışıldı. Ama bilindiği gibi Rusya öyle bir çalışma düzenini kabul etmedi. Biz, “Hep çeşitli çevreler etkilediler. Özellikle ABD orada kalmaması konusunda baskı yaptı, etkiledi” dedik. Böylece Önderlik Rusya’dan ayrılmak durumunda kaldı. Kuşkusuz bu işin bir yanısırdır. Fakat bütünlüklü yanı bu olmasa gerekir. Rusya’nın da kendine göre bir politikası vardı. Rusya, Parti Önderliği’nin mevcut politik yaklaşımlarını kendi alanlarında kalarak yürütmesine ve Kürt sorununda öyle bir çözüm aramasına katılmadı. Buna karşı çıktı; böyle bir gelişmeyi, Kürt sorununun o biçimde çözümünü kendi çıkarları açısından zararlı gördü. Çeşitli tartışmalar, ilişkiler, hatta benzer anlayışlar varmış gibi çeşitli destek vaatlerine rağmen, Önderliğin o sahada çalışamayacağı durumu ortaya çıkınca Parti Önderliği durumu değerlendirerek, Yunanistan’da başlatılan komplonun devam

ettiğini ve tehlikeli olabileceğini hissederek, komployu boşa çıkarmak üzere İtalya'ya Roma'ya geçti.

Roma süreci dediğimiz süreç böyle başladı. Aslında çeşitli Avrupa güçlerinin verdikleri söz ve gösterdikleri yaklaşım çerçevesinde, Avrupa zaten diyalog yöntemiyle sorunun çözümünde sözde etkili olacaktı. Roma yürüyüşü, Roma'ya geçiş bunu gerçekleştirmek, bu konuda Avrupa'ya imkan sunmak, Avrupa'yı bölgede ve Kürt sorunun çözümünde daha aktif ve inisiyatifli kılmak amacıyla gerçekleştirilen bir yürüyüşü. Çünkü sistemin kendisi oluyor. Türkiye'nin etki altında tuttuğu, Kürt sorunun çözümünde geri dayanak yaptığı güç Avrupa ve NATO'dur. Parti Önderliği böyle bir arka cepheye, yani sömürgeciliğin dayandığı arka cepheye etkiye bulunarak, bu cepheyi işleterek soruna çözüm geliştirmek istedi. Böylece Türkiye'nin yaklaşımlarını zayıflatmak istedi, bunu kabul etmesi, çözüme daha çok yanaşması hedeflendi.

Roma'ya geçiş ve Roma'da çeşitli bir çalışma ortamı bulma, 1 Eylül sürecinin gelişiminde de, uluslararası komplonun gelişiminde de önemli bir süreçtir. Aslında çeşitli engellere ve zorluklara rağmen, Roma süreci 1 Eylül sürecinin geliştirilmesi için uluslararası alanda en fazla çözüm imkanını, fırsatını içeren bir alan oldu, böyle bir süreç de oldu. Yine uluslararası komplonun etkisiz kılınması ve boşa çıkartılmasında önemli bir adımdı. Böyle oldukça da etkili oldu. Biliniyor. Kürt sorunu ve Kürt sorunun çözüm yolları bütün dünyaca kapsamlı tartışılmaya başlandı. Sorun dünya siyasetine dayatıldı. Her alanda yüksek düzeyde ilgi geliştirildi. İtalya Hükümetinin de sorunun çözümünde rol alma istemi doğrultusunda, başlangıçta demokratik çözüm yönünde önemli çalışmalar yapmak üzere arayışlar, yönelimler geliştirilmeye çalışıldı. İtalya ABD'nin baskısından kurtularak, onun için de Avrupa Birliği'nin desteğini alarak, konferanslar ve yine diyalog yollarıyla savaşın durdurulduğu bir ortamda Kürt sorunun çözümlenmesine yol açmak, böylece bir inisiyatif kazanmak istedi. Böyle bir tavır gösterdi. Aslında bu oldukça önemliydi. Bu yönlü İtalyan Hükümetinin çabaları çalışmaları da oldu.

Buna göre partinin, Parti Önderliği'nin, Önderlik gerçeğinin siyasi açılımları da oldu. Parti Önderliği yedi maddelik bir çözüm deklarasyonu yayınladı. Bu, İtalyan Hükümetinin çalışmalarını da kolaylaştırdı. Kürt sorununun böyle bir demokratik çözümü için de imkan sunan bir zemini yarattı. Aslında önemli bir imkan ortaya çıkardı. Öyle ki, demokratik diyalog yöntemiyle sorunun çözülebileceği, aslında böyle bir çözümde eğer kendi prensiplerine ve verdiği sözlere sahip çıkacaksa, Avrupa'nın önemli bir rol oynayabileceği gerçeği ortaya çıktı.

Uluslararası komplonun

daha da derinleştirilmesi

Böyle bir gelişmeye karşı aslında komplo kendisini yeniden örgütledi ve yeniden saldırıya geçti. Roma sürecinin ilk ayı bu biçimdedir. İkinci ayı böyle bir gelişmeyi boşa çıkartmak, tersine çevirmek, bu biçimdeki çözümün önünü tıkatmak ve Önderlik gerçeğini böyle bir demokratik siyasi diyalog yöntemiyle Kürt sorununu çözen güç olmaktan çıkartmak için komplo yeniden düzenlendi, tezgahlandı. Avrupa birliği böyle bir sürece destek vermedi, katılmadı. Almanya böyle bir girişimin başarıya gitmemesi için karşı faaliyette bulundu; Parti Önderliği'nin Roma'dan geliştirmek istediği çözüm sürecine katılmadı. Almanya'nın Önderliğin tutuklanma kararını kaldırması aslında Avrupa'da çözüm sürecini geliştirme imkanlarının ortadan kaldırılması anlamına geliyordu. Bu öyle bir iyilik yapmak ve destek vermek değil, tam tersine Önderliği çözümsüz ve çalışmasız kılmaktı.

Tabii Türkiye böyle bir çözümünden rahatsızdı. Kendi Avrupalı müttefiklerinin dayatması ve zorlamasıyla oldukça güçten düşürüldü. Türkiye aslında böyle bir girişim karşısında kendilerinin ayakta kalamacağı ve sistemin korunamayacağı yolunda tehditte bulundu. Bu da oldukça açıktır. Çünkü işin üzerinde çok yoğun durdu ve dolayısıyla ABD'yi etkiledi. Bu, ABD'nin de çıkarına uygun değildi. ABD, Avrupa'nın Kürt sorununda bu kadar insiyatif kazanmasını ve dolayısıyla bölgede daha etkin hale gelmesini, ayrıca Avrupa'nın böyle bir insiyatifle kendi karşısında daha ileri bir güç konumuna yükselmesini istemedi. Böylece amaçları farklı da olsa, çok değişik güçlerin Parti Önderliği'nin Roma'da geliştirmek istediği çözüm sürecine karşıtlığı, bu çözüm sürecinin boşa çıkartmada ittifakı ve mutabakatı ortaya çıktı. Böyle bir durumu boşa çıkartmak için yoğun bir çabaya da girildi.

Kendilerini ulusal güç sayan çeşitli Kürt hareketleri de aslında böyle bir sürece katılmadılar ve destek vermediler. Özellikle 17 Eylül'de varılan Washington Antlaşması'nın temel amaçlarından birisi, zaten böyle bir komponun PKK'ye ve PKK Önderliği'ne karşı yürütülmesiydi. Bu açıdan KDP bütün gücüyle bu süreci boşa çıkartmaya çalışırken, YNK de sürecin çözüm yönünde gelişme doğrultusunda hiçbir çaba harcamadı; tam tersine uluslararası komponun başarılı olması için onay vermiş oldu ve bunu izledi, bu biçimde destek verdi.

Değişik çevreler, Avrupa'da varolan Kürt çevreleri aslında süreci ilerletecek bir birlik ve etkinlik gösteremediler. Aslında birçok çevre bu gelişmeden rahatsızlık

duydu. Daha sonraki süreçte birçok çevrenin Önderliğin etkisizleştirilmesine istekli yaklaştığını gördük. Bu yönde var olan gelişmelere karşı çıkmak bir yana, onay ve destek veriyor, göz yumuyor, gelişmesini istiyordu.

Bizim örgütümüzde böyle bir siyasi sürecin gelişmesine, geliştirilmesine hazır değildi. Biliniyor, örgütün bir tarafı Kongre sürecindeydi, bu tür gelişmelerin hepsinden kopuktu. Süreç üzerinde tam yoğunlaşmış, gündemi doğru tutturmuş değildi. Avrupa örgütümüz ise, zaten böyle siyasi bir gelişmeyi anlamak, onun içinde taşıdığı tehlikeleri görüp tedbir geliştirmek ve kendini çözüm gücü haline getirmek bir yana; Önderliğin Avrupa'ya gelişiyle oluşan yeni durumdan ne kadar böyle yararlanabilir, kişisel düzeyde ve yeni çalışma düzeyinde örgüt olarak ne kadar fayda sağlayabilir telaşına düştü ve kavgasına girdi. Bir örgüt yaklaşımı gösteremedi. Zaten o zamana kadar var olan örgüt çalışmalarının, özellikle siyasi çalışmalar ve diplomasi çalışmalarının nasıl bir çalışma olduğu, siyasi gerçekliği ne kadar etkilediği daha 9 Ekim'de Atina'ya gidişte açıkça görüldü. Çok abartılmış, siyasi gerçeklikten uzak, ciddi bir ilişkiye dayanmayan ve bizden çok başkalarının siyasetini yürütmeye açık bir çalışmanın var olduğu, bizim bu alan faaliyetlerimizin bu konumda olduğu bu süreçte daha iyi anlaşıldı. Komployu ilerletmesi ve Önderliğin yedi maddelik açıklımla çözüm sürecini geliştirme çabalarının boşa çıkartılması amacıyla karşı faaliyetler yürütülmesi karşısında, bizim örgüt çalışmalarımız hiçbir etkinlik gösteremedi.

Komployu yürütme durumunda olan uluslararası çevreler, devletler ve yine değişik güçler faaliyetlerini artırdılar. Gerici sağ çevreler ve basın yayın organları, karşıt bir konumla İtalya Hükümeti'ni bu süreci yürütemez bir konuma getirmeye çalıştılar. Böyle bir süreçte artık çözüm yerine çözümsüzlük, Önderliğin daha değişik bir biçimde kendisini mevzilendirmesi ve çözüm arayış gündeme getirildi. İlişkileri ve çalışma düzeni daraltıldı. Psikolojik, pratik baskı ortamı oluşturuldu. Basın ve siyasi partiler tarafından İtalya Hükümeti'ni hedefleyen çok yoğun bir iç mücadele geliştirildi. Avrupa Birliği İtalya'dan desteğini çekti. ABD ve Türkiye'nin baskıları arttı.

Böyle bir durumda Önderliğin yer değişikliği için geliştirilen öneriler var. Örneğin Arafat'ın temsilciliği diye bir Filistin heyeti devreye giriyor. Bunun bütünüyle Mısır'a bağlı bir hareket olduğu anlaşılıyor ve Hüsnü Mübarek'in 9 Ekim'de oynadığı role benzer bir rolü oynamak istiyor. Önderliği Doğu Avrupa'da değişik bir alana götürmek istiyorlar. Parti Önderliği bunun Türkiye'ye bağlı bir hareket olduğunu görerek ve böyle değerlendirerek bu girişime karşı çıkıyor.

İtalya'nın süreci kaldırmaması, Önderliğin İtalya'yı terketmesini istemesi süreci sözkonusu. Bu yönlü görüşmeler ortak çalışmalar oldu. Fakat İtalya'da çok fazla güvence vermiyordu. Kendi içinde yer aldığı sistemin baskısı gereği fazla siyaset yapmasa da, Önderliğin güvence içinde kalabileceği yerlere çıkışını sağlamak istiyor. Bu anlamda İtalya'nın misafirperverlik diyebileceğimiz bir yaklaşımı var. Bunu bizim ilişkileri yürüten arkadaşlarımız kavramıyorlar. Neyle karşı karşıya olunduğunu anlamıyorlar. Bir de tabii bizim adımıza işleri yürüten çevreler provake ediyor ve boşa çıkarıyorlar.

Böyle bir sürece yönelirken, Mahir'in devreye girmesi gündeme geliyor. Rusya'da olan Mahir'in kongreye gelmesi gerekirken, sözümona Ermeniler bir Alman temsilciyle İtalya'da görüşmek için bir randevu alıyorlar. Mahir böyle bir bahane

ile kongreye gelme yerine, İtalya'ya gidip böyle bir sürece katılım gösteriyor. Aslında İtalya Hükümetinin çok politik olmasa da, içine girdiği süreci insani açıdan değerlendirdiği söylenebilir. Mahir onun bu yaklaşımını da boşa çıkartıyor. Yine Mecit denen Ermenistan'da kalan bir Kürt var, İnterpol ajanıdır. Bizim bir yığın değerimizi tüketen birisi oluyor. Onunla ortak hareket ederek, tabii Rus istihbaratının yönlendirmesi ve işletmesi temelinde, Parti Önderliği Roma'dan Rusya'ya tekrar gidiş için ikna ediliyor. Yani İtalya'da süreç daralınca, çözüm sürecine karşı girişimler artınca ve İtalya'dan alan değişikliği gündeme gelince, nereye gidileceği konusu tartışılıyor ve Mahir bu biçimde tekrar Rusya'ya gidişi sağlıyor.

Parti Önderliği'nin Roma'dan çıkışı, artık kendi inisiyatifini ve denetimini kaybediştir. Mahir'in ve Rusya'nın ilişkisi, işi yürütmesi kesinlikle bu temeldedir. Zaten İtalya Başbakanı "Nereye gittiğini bilmek bile istemiyorum" biçimindeki yaklaşımıyla, bu gidişin nasıl bir tehlike içerdiğini dolaylı da olsa ifade etmişti. Bir de İtalya'nın bu gidişi kendi inisiyatifıyla ve isteğiyle yaptığı konusunda Parti Önderliği'nden yazılı mektup alma durumu var. Bütün bunlar şu açıdan önemli: İtalya da bu gidişin nasıl bir gidiş olduğunu biliyor. Aslında farklı bir gidişi sağlamak istiyor. Mahir ve Rusya tarafı bunu provoke ediyor, boşa çıkartıyor, ortamı zorluyor ve böyle bir gidişi kabul ettiriyor. İtalya Hükümetinin böyle belge almak istemesi, sorumluluğu kendi üzerinden atma girişimi anlamına geliyor. Yani "Ben görmedim, kendi isteği ile böyle bir yere gidildi" diyerek, komploya katılan güçlerin nasıl bir rol oynadıklarını çok iyi ortaya koyuyor.

Rusya'ya gidişi sonrasında Önderlik'le komplocu güçler arasında artık çok yoğun bir mücadele var. Rusya'ya ulaştıktan iki gün sonra, alanda kalınamayacağı ve yer değiştirilmesi gerektiği söyleniyor, Önderliğin Rusya'dan çıkmasını istiyorlar. Bu çıkış için Ermenistan üzerinden Güney'e ülkeye geçme isteminin kabul edilebileceğini belirterek Önderliği çıkartıyor ve Orta Asya'ya götürüyorlar. Parti Önderliği bu biçimde arkadaşlardan da önemli ölçüde soyutlanıyor. Tabii muhtemelen orada zorluyor, bu biçimde kalmayı kabul etmiyor. Tekrar Avrupa'ya gitmesine izin verilmesini istiyor. Rusya böyle bir süreçte kendisini daha çok Suriye'ye göndermeyi dayatıyor. Yine gidiş için, Yunanistan gidilecek yer olarak belirleniyor. Halbuki Yunanistan 9 Ekim'de kabul etmemiş içeriye almamıştı. Anlaşma oluyor, Yunanistan'dan özel bir uçak gidiyor ve Parti Önderliği'ni Rusya'dan Yunanistan'a getiriyor.

Yunanistan'da gidiş aslında komploda artık Önderliğin etkisizleştirilmesinin nasıl bir yöntemle olacağı mücadelesinin yürütülmesi sürecidir. Burada Önderliğin etkisizleştirilmesi herkesin mutabık olduğu bir husustur. Fakat öyle görülüyor ki, bunun nasıl olması gerektiği konusunda anlaşmazlıklar var. Herkesin, değişik güçlerin, siyasi çevrelerin çıkarları ve yaklaşımları farklı yöndedir. Bu nedenle bir mutabakat yok, bir mücadele var. Rusya'nın Önderliği denetimsiz Suriye'ye veya belki Yunanistan'a gönderme girişimleri, aslında tıpkı 9 Ekim'de Yunanistan'ın Önderliği Atina'dan Suriye'ye göndermek istemesi gibi bir istem anlamına geliyor. Önderliği Türkiye'nin üzerine atma ve Türkiye tarafından katledilmekle yüzyüze bırakma anlamına geliyor. Tabii bu kabul edilmiyor. Yunanistan'a geçiliyor.

Parti Önderliği Yunanistan'dan Batı Avrupa'ya geçmek istiyor. Hollanda'ya götüreceğiz diye uçakla Minsk'e gidiliyor. Hollanda'ya götürececek uçak sözde Minsk'te bekliyor. Ama Minsk'te uçak yok, gidiş olmuyor. Yunan Hükümeti, uçağın pilotundan ve görevlilerden Önderliğin orada indirilip bırakılması ve Yunanistan'a dönülmesi isteniyor. Önderlik uçağı terketmiyor, havaalanına inmiyor. Şimdi insan daha iyi anlıyor. Aslında öyle bir iniş olsa, kaybedecek. Kaybedildiğinde de, kaybeden kuşkusuz düşmanlarımızdır, dostumuz kaybetmez. Kürt halkı öyle bilecek ve komplo başarıya gitmiş olacak. Parti Önderliği inmiyor ve tekrar uçak Yunanistan'a dönüyor.

Yunanistan'da nasıl olunacağı konusunda çok yönlü mücadele var. Fakat Korfu adasına götürülüyor. Götürülürken sözde uçağa jip çarpıyor, yaralama oluyor. Yani Önderliğin düşünme ve direnme sistemi bozulmak isteniyor. Öyle ki, direniş göstermesin, talepte bulunmasın, isteneni kabul etsin.

Tabii bizim ordaki çalışanlarımız böyle bir sürece destek verip katılım göstermiyorlar. Özellikle Rozerin denilen birisi var. Daha önceki süreçte de Önderlikle birlikte 9 Ekim'de Yunanistan'a giderken de, Suriye'ye geliyor ve birlikte gidiliyor. Sözde Yunanistan ilişkilerini hazırlıyor. Tıpkı Mahir'in Rusya tarafından kullanılması gibi, bu da Yunanistan tarafından kullanılan bir kişilik. Dil bilmesi dolayısıyla çalışmalar yapıyor, güvenceler veriyor. Fakat bu güvencelerin hepsi komplonun yürütülmesi anlamına geliyor.

Parti Önderliği'nin Şubat ayı başında bir uçakla Kenya'ya götürülmesi durumu yaşanıyor. 2 Şubat'ta Kenya'ya iniliyor. Uçaktayken Parti Önderliği'ne Kenya'ya gidildiği belirtiliyor. Güya oradan Güney Afrika'ya gidilecek ve Güney Afrika'dan iltica alınacak. Kenya'da Yunanistan Elçiliğine gidiliyor, Elçi'nin evinde kalınıyor. Elçilik Parti Önderliği'ni Kenya Hükümetinin denetiminde olan alanlara götürmek istiyor. Önderlik redediyor. Birlikte olan iki Yunan var. Bunlar daha önce de Önderliği tanıyan kişilerdir. Bunlardan biri Avrupa'ya, diğeri Güney Afrika'ya gidip, Önderliğin Güney Afrika'dan iltica almasını sağlamak istiyorlar.

Öyle bir plan çerçevesinde Kenya'dan çıkarken engelleniyorlar. Parti Önderliği'nin Kenya'da olduğu bunlara belirtiliyor ve aslında o andan itibaren plan geliştiriliyor. Yunan Hükümetinin süreci tamamlamak üzere geliştirmek istediği planlar var, ama işler Yunan Hükümetinin istediği gibi de gitmiyor. Dışişleri bakanı Pangalos, daha Yunanistanda'yken Önderlikle görüşeceklerini belirtiyor, fakat görüşmüyor. 10 Şubat'tan itibaren Önderliğin elçiliği terketmesi isteniliyor. Önderlik Avrupa'ya gitmek üzere terkedeceğini belirtiyor. Onun dışında çıkmayacağını söylüyor.

Basın yazdı, Önderlikle birlikte olan Yunan ajanlar daha sonra Yunanistan'da yargılandı. Onların verdiği bilgilere göre, Yunan Hükümeti Dışişleri Bakanı Pangalos ile birlikte olduğu çevreler, Parti Önderliği'nin Elçilikten zorla çıkartılmasını ve sokağa atılmasını istiyorlar. Bunu oradaki görevliler gerçekleştiriyorlar. Böyle bir tutum karşısında biraz da şaşırıyorlar. Yine basın yazdı, Yunanistan onaylıyor. Fakat Kenya'daki görevliler bunu gerçekleştiriyor. Artık orada Önderliğe ne yapılacak, bilinmiyor. Katledilme ihtimali büyüktür. Komplonun bu biçimde Önderliğin katliamıyla tamamlanması gerçekleşmiş olabilir.

Görevliler bunu gerçekleştirmeyince, Kenya yönetimi ve polisi devreye giriyor ve 15 Şubat'ta Hollanda'ya gideceği güvencesiyle -ki Yunan Dışişleri Bakanı Pangalos bir faks mesajıyla böyle bir güvenceyi veriyor- Parti Önderliği Kenya'daki Yunanistan Elçiliğinden çıkartılıyor ve Kenya polisi kendisini çıkarttıktan sonra denetime alıyor. Türkiye'ye teslim de bu biçimde gerçekleşti.

Olayın sabahı haberlerde belirtiliyordu: Parti Önderliği'nin izlenmesi, denetim altına alınması ve Türkiye'ye götürülmesinde Türk istihbaratıyla tam bir işbirliği içinde çalıştıkları için, Türk yetkilileri Amerikan istihbaratına teşekkür ediyordu. Kenya'nın yürütmesi tamamen Amerika'nın denetimindedir. Amerikan yönlendirmesiyledir. Önderliği bu biçimde özellikle Amerikan istihbaratının çabalarıyla denetim altına alınması ve Türkiye'ye götürülmesi gerçekleşiyor. Bunu böyle tanımlamak kesinlikle doğru. Türk istihbaratı bu olayda çok fazla etkili değil, çok fazla rolü yok. Aslında Önderlik Türkiye'ye teslim ediliyor. Teslim eden kuvvet ise ABD'dir. Hem Kenya'nın hem de Yunanistan'ın yaptıklarının bir kısmı, rahatlıkla ABD yönlendirmesi altında yapılmıştır denebilir.

Fakat Yunanistan'ın çabalarının bütünüyle ABD'nin istemi doğrultusunda olduğunu kabul etmek zor ve doğru da değil. Yunanistan farklı amaçları var. 9 Ekim'deki amacı biliniyor. En son Kenya'daki Elçiliğinden atılmak istenmesi bile Önderliği katledilmesini içeriyor. Yani öyle bir sonuca gitmeye açık bir yaklaşım gerçekleşse, Parti Önderliği katledilebilir. O açıdan Yunanistan'ın yaklaşımında Önderliğin katledilmesi eğilimi çok fazladır.

Komploda çeşitli devletler

ve güçlerin rolü

Şimdi Parti Önderliği bu hususları birkaç cümle halinde ifadelendirdi. Özellikle mahkemedeki şu belirlemesi önemliydi: "Başlangıçta hiçbir şey belirtmek

istemedim ve konuşmamayı kararlaştırdım. Fakat daha sonra konuşmamanın tehlikeli olacağını, çözümün, barış ve demokrasinin gelişimi için konuşmam gerektiğini farkettilim ve bu yaklaşımı geliştirdim.” dedi. Bu önemli tabii. Parti Önderliği’nin konuşmamasının nasıl bir tehlike oluşturacağını belirlemesi, bizim için de üzerinde durulmasını gerektiriyor, komplonun daha doğru ve yeterli anlaşılması açısından önem taşıyor. Çünkü değişik güçlerin farklı amaçları var, değişik yaklaşımları var. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasında ortak davranmış olsalar da bu ortaklık bir noktada ortaklıktır. Oradan bazı sonuçlar alma doğrultusunda çeşitli güçler arasında bir de mücadele var.

Bu açıdan değişik güçlerin yaklaşımın ne olduğunu, değişik devletler ve çevrelerin mevcut komploda değişik nasıl yer aldıklarını ve nasıl bir rol oynadıklarını iyi değerlendirmek, iyi tartışmak önem taşıyor. Hepsini bir kefeye koymak doğru değil. Bu bizim kendi politik yaklaşımlarımızı doğru kavramak açısından, yürüteceğimiz politik mücadeleyi iyi anlamak açısından önemlidir. Kürt ulusal politikasının ne olması gerektiğini, değişik güçlerin Kürt sorununa yaklaşımının nasıl olduğunu anlamamız açısından önem taşıyor. Yoksa bu böyle anlaşılmadan, düz bir yaklaşımla herkesi ortak bir kefeye koymak, ya hepsini komplonun içerisinde sayarak düşmanımızdır diye düz bir yaklaşımla reddetmek veya dost görmek doğru değildir. Dost varsa, nasıl bir dost ve gerçekten nerede dost var? Düşman varsa nasıl bir düşman? Bize karşı nasıl savaşıyor. Bunları anlamamız çok önemli. Çünkü Parti Önderliği dostluk üzerinde çok durdu. Bu sahte dostlardan sözetti. Son dönemlerde özellikle buna vurgu yapıyor. Yine dostumuzun olmadığını, kimsenin Kürtlere dostluk yapmak istemediğini belirtiyor, ima ediyor. Bu konuda daha duyarlı ve gerçekçi olmamız gerektiğini bize öğütlüyor. Bunları kavramak açısından da değişik güçlerin komplodaki rollerini, yani Kürt sorununa yaklaşımlarını değerlendirmek gerekir.

Soykırımı hedefleyen bir komployla karşı karşıyayız. Bu bir gerçektir. Fakat komplo gerçeği bu kadar düz ve dar değil. Kendi içinde çok yönlü, çok farklı özellikleri var. Komploda yer alanların değişik amaçlar güttüğünü, kendi içinde de yoğun bir mücadelenin yaşandığını belirtmek gerekir. Bunu kesinlikle böyle görmek gerekli. Parti Önderliği’nin etkisizleştirilmesinde genel bir mutabakat var. Komplonun birinci planda hedef olarak amaçladığı da budur. Buna bütün güçler katılmışlardır. Fakat Parti Önderliği’ni etkisizleştirmenin yol ve yöntemleri ile sonuçları bakımından, değişik güçlerin istemleri, yaklaşımları ve bu doğrultuda da harcadıkları çaba farklıdır. Bu biraz da herkesin Kürt sorununa nasıl yaklaştığının görülmesi açısından önemlidir.

Türkiye’yi böyle bir komploda değerlendirmek fazla doğru ve gerçekçi değil. Çünkü savaş yürüten bir güçtür, bir taraftır. Savaş içerisinde Ulusal kurtuluş hareketini ve önderliksele gelişmeyi ezmeyi ve yok etmeyi önüne görev koymuştur; bunu savaş düzeyinde yürüten bir güçtür. Bu amacına ulaşmak için de her türlü yöntemle savaştı. Her türlü savaş aracını da kullandı, çok değişik ittifaklar da yaptı. Savaşan bir taraf olarak, Türkiye’nin komplodaki yeri üzerine tartışmak fazla anlam ifade etmiyor.

Türkiye ile birlikte bu savaşı yürüten başka güçler de vardı. Belki resmen ve pratikte fiilen savaşa katılmadılar, ama politik ve pratik olarak savaşın büyük destekçisi oldular. Savaş dışındaki alanlarda Ulusal kurtuluş hareketine ve Ulusal

Önderlik gelişimine karşı mücadele ettiler. Türkiye ile bu anlamda stratejik ittifak yapan güçler var. ABD ve İsrail bu statüyü oluşturuyor. Bu anlamda Türkiye'den sonra Kürdistan ulusal kurtuluş karakterine, ulusal ve önderliksel gelişmeye karşı savaş yürüten güçler oluyorlar. Bunlar savaş düzeyinde tavır alan, karşıt duruş belirten ve bu temelde buna karşı mücadele eden güçlerdir. Onların konumunu da bu biçimde ortaya koymak, değerlendirmek ve anlamak önemli ve gereklidir. Yoksa bunu görmeyen bir yaklaşımla ABD'nin bu olaydaki rolünü değerlendirmeye çalışmak, ona göre anlamlar yüklemek doğru olmaz. ABD'yi sanki mücadele içinde değilmiş, bu savaş içinde değilmiş, savaşın dışındaymış veya sanki Türkiye'nin yanında değilmiş gibi ele almak doğru olmaz. O açıdan onları da savaşın bir tarafı olarak görmek gerekiyor.

TC yanında savaşın bu düzeyde destekleyicisi olarak, ABD'nin böyle bir komplodaki rolü kuşkusuz birinci plandadır ve yönlendiricidir. Şu anda bile komplo düzeyinde işleyen pratik ABD yaklaşımıdır. 15 Şubat gerçekleşmesi, ABD eğilimi ve yaklaşımının pratikleşmesi oluyor. Hakim olan pratik, hali hazırda süreci götüren ABD eğilimidir. Şimdi ABD'nin şöyle bir kararı var: PKK'yi ve PKK Önderliği'ni tasfiye etmek, Kürt ulusal mücadelesinden çıkartmak ve soyutlamaktır; eğer geriye birşey kalırsa, geriye kalan Kürtlerle ilgilenmektir. Bu mevcut durumda halen gündemde olan ABD politikasıdır. Bu politika çerçevesinde de komployu örgütlemiş ve yönetmiştir. Bu kararını Parti Önderliği'ni esir alarak, denetleyerek ve Türkiye'ye götürerek gerçekleştirmiştir. Halen de kendine göre bu çerçevede sonuca gitmeye çalışıyor. Bu kararında her hangi bir değişiklik yoktur.

Fakat ABD'nin yaklaşımda Parti Önderliği'ni katletme gibi bir yaklaşım yoktur. Bunu görmek gerekiyor. Zaten öyle olmasaydı, katliam da gerçekleşirdi. Parti Önderliği'ni katletmek, PKK'yi şiddetle ezmek ABD politikasına uygun düşmüyor. Bu politika ona yarar sağlamıyor. ABD politikası bölgede dolayısıyla Kürdistan'da hakimiyet arayan bir politikadır; sistem kurmak isteyen, düzen kurmak isteyen bir politikadır. ABD, sistem ve düzen kurmak için de çatışmayı değil, istikrarı öngören, giderek çatışma ortamını mümkün olduğu oranda ortadan kaldıran bir yaklaşımı esas alıyor. Yoksa katliama karşı olduğu için değil. PKK'yi ve Önderliği'ni tasfiye etmek istiyor; ama katliamla değil de değişik yöntemlerle, çatışmaların daha fazla sürmediği ve keskinleşmediği, PKK'yi sadece ezilerek değil de ideolojik etkisi ve çizgisinin de yok olacağı bir tasfiye sürecini geliştirmek, hakim kılmak ve gerçekleştirmek istiyor. Bu, Amerikan politikası açısından önemlidir. Türkiye'yi güçlendirme politikasıdır, ona denk düşüyor. Amerika'nın bölgede Yeni dünya düzeni'ni hakim kılmasına uygun düşen bir politika, bir politik yaklaşımdır.

Kuzey çok fazla önemli olmamak kaydıyla, Türkiye'nin güçlenmesini esas almak kaydıyla, ABD Güney'deki Kürtlüğü biraz tanıyor. Bir taktik yaklaşım çerçevesinde Güney Kürtlerini kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak istiyor. Amerika'ya göre, Kürtler ve Kürdistan, Güneydekilerdir. Şimdiye kadar böyle yaklaşıyor. Böyle olmasını daha iyi, daha doğru kendi çıkarına daha uygun görüyor.

Bu, İngiliz politikasıdır. Daha Birinci Dünya Savaşı ertesinde Kürdistan'ın bu biçimde bölünüp paylaştırılırken amaçladığı bir yaklaşım ve politikadır. Bu

politikayı şimdi Amerika devralmıştır ve yürütmek istiyor, daha doğrusu ikisi birlikte yürütüyorlar. Bölgede çıkar sağlamak ve hakimiyet kurmak için Güney'i ve Güney Kürtleri'ni bir taktik amaçla kullanmayı öngörüyor. Fakat bütün Kürtleri ve Kürdistan'ı bunun içine almıyorlar. Öyle olunca kalan Kürtlere çözüm üretmeleri gerekiyor. Bütünlüklü bir Kürdistan'ı kendiler için kabul etmiyorlar, edemiyorlar. Kürdistan'ı bütünlüklü düşündüklerinde kendi çıkarları doğrultusunda halkları daha çok denetim altına tutabilmek için böyle bir bölünme yaratmışlardır. Bu bilinen emperyalist İngiliz politikalarını, günümüzde de ABD bu biçimde sürdürüyor. Güney'i ve Güney'deki Kürtleri böyle esas alıp değerlendirirken Kuzey'i görmüyor görmemezlikten geliyor.

Bir defa düşünelim; '91'de Güney Kürtleri böyle oluyor diye, Kürtler şu kadar baskı altında diye dünyayı ayağa kaldırdılar. Irak'a karşı yapmadıkları kalmadı. '92 sonunda TC ile birlikte Kuzey'deki Kürtleri ve Kuzey'de gelişen ulusal kurtuluş hareketini ezmek için, TC'ye her türlü desteği verdi. Gerçekten amaç Kürt sorununu çözmek ve stratejik bir Kürt politikası oluşturmak ise, o zaman bu sadece Güney'deki birkaç toplulukla veya bazı kesimlerle değil de, bütün Kürt ulusal gerçekliğini içerisine alma temelinde olmalıydı. Ama öyle değildi. Bu anlamda Amerika'nın Güney Kürtlerini böyle taktik bir olgu olarak değerlendirme ve buna dayanarak bölgede bir istikrar sistemi kurma çabası var. Bunu sağlayacak bir politik yaklaşımı ve pratik mücadeleyi geliştirmiştir.

ABD komployu bu biçimde örgütleyip tezgahladı. Bu amacını ve çabasını hala sürdürüyor. Bunu başarıya götürebilmek için Kuzey'de de Kürtlere bazı haklar verilmeli demeye başladı. Fakat bu, PKK ve PKK Önderliği ile değil, onlar tasfiye edilmesi gereken güçler oluyor. Bu tasfiyeye hizmet etmesi temelinde bazı demokratik haklar verilirse daha yararlı, daha akıllı bir politika olur diye ve Türkiye Cumhuriyeti yöneticilerini buna ikna etmeye çalışıyor.

Şimdi dünyada komplo içerisinde yer alan diğer bir kesim var. Almanlar, Ruslar, Yunanlılar var, bunların denetiminde benzer olan çevreler var. Bunlar özellikle 90'dan sonra Kuzey'e biraz daha ilgilenen, sözüm ona PKK ile de şu veya bu biçimde şekillenen, kendilerini dost olarak göstermeye çalışan çevrelerdir. Parti Önderliği bunlara sahte dostlar dedi. Şimdi bu çevreler '93'ten sonra şiddetin ve savaşın geliştirilmesinde etki de bulundular, savaş yanlısı oldular. Barıştan yana değillerdi. Türk ve Kürt toplumları arasındaki savaştan, PKK ve TC arasındaki savaştan çıkar sağlayan, bir Kürt siyasetinden ziyade, var olan durumu taktik açıdan değerlendirerek, çatışmadan çıkar sağlamak isteyen uluslararası çevreler oluyorlar. Bunlara uluslararası savaş rantçıları diyebiliriz. Bunlar barış sürevininin sabote edilmesinde, çeteciliğin geliştirilmesinde ve çatışmanın sürdürülmesinde etkiye bulunmuşlardır. Dostluk adına, hem bizi hem TC'yi çatışmadan uzaklaştıran değil de, çeşitli biçimlerde çatışmayı sürdüren bir konumda tutmaya çalışmışlardır. Bu kesin bir gerçekliktir.

Bu güçlerin yaklaşımı ve siyaseti, Kürt sorununun çözümünü istemeyen bir siyaset, bir taktik yaklaşım değildir. Tam tersine çatışmanın sürmesini istiyorlar. Çünkü çıkarını sürekli bu çatışma ortamında sağlıyorlar. Bu anlamda da bu güçlerin komploya katılımları daha farklıdır. Bu güçler esas olarak Parti Önderliği'nin ateşkesine karşıdır. Bunlar Parti Önderliği'nin Roma'da açıkladığı yedi maddelik deklaryonuyla bir çözüm sürecinin gelişebileceğinden

büyük kaygı duymuşlardır. Bunun gerçekleşmemesi için, daha sonraki süreçte komponun 15 Şubat'la sonuçlanmasını daha çok pratikleştiren güçler olmuşlardır. Onların yaklaşımı çatışmayı sürdürecektir, çatışmanın son bulmasına fırsat vermeyecek bir sürecin geliştirilme istemidir. Bunun için komponun Önderliğin katledilmesine kadar vardırılmasını düşünmüşler, hatta pratikleştirmeye çalışmışlardır. Bunun için ortam hazırlamışlar, destek vermişler, kabul etmişlerdir.

Yunanistan ve Rusya'nın bunu açıklaması gerekiyor. Bu konuda kendi tutumlarını açıkça ortaya koymaları gerekiyor. Almanya, Parti Önderliği'nin Ortadoğu'dan çıkartılmasında rol oynamıştır. Yine tutuklama kararının kaldırarak, Avrupa'da barış ve demokratik çözüm sürecini geliştirilmesine fırsat vermemiştir. Önderliğin Rusya'ya gönderilmesinde bir Alman istihbarat yetkilisi Mahir'in İtalya'ya gitmesini sağlayarak, İtalya'da Mahir'le görüşmesini sağlayarak çalışmaları yönlendirir konuma gelmesine ve böylece Önderliğin Rusya'ya gönderilmesine katkı sunmuşlar, bunu bizzat planlamışlardır. Böyle bir organize var.

İtalya kendi ülkesinde yapılmak istenen Kürt Konferansı'ndan çekilmiştir. Bir de Yunanistan ve diğer güçlerle ilişkileri düşünülünce, esas olarak bu komployu yürüten temel güçlerden birisi de Almanya oluyor. Ortaklıkları olmasına rağmen, Önderliği etkisizleştirme konusunda birleşmekle birlikte, Amerika ile ayrılan ve kendine göre, kendi çıkarları doğrultusunda komponun sonuçlanması için çaba harcayan bir yaklaşımı var.

Bu güçler daha sonraki süreçte Parti Önderliği'nin barış ve demokratik çözümü geliştirme çabalarına karşı çıktılar. Önderliğin İmralı'daki tutumunu ve savunmada ortaya koyduğu görüşleri yadsıdılar. Bunu teslim olmak olarak, ulusal mücadeleden vazgeçmek olarak değerlendirerek, geliştirilen çözüm çabasına karşı saldırı yürüttüler. Aslında biraz kendi foyaları, yüzleri ve komplodaki en çirkin rolleri ortaya çıktığı için ve daha fazla açığa çıkmaması amacıyla bunu yaptılar. Yine Rusya'nın benzer bir tutumu var.

Şu noktada yanlış oldu: Türk-Rus veya Türk-Yunan düşmanlığı tarihsel bir düşmanlıktır, stratejiktir, bundan yararlanılabilir biçimindeki bir yaklaşım, düz bir yaklaşımdır. Ortaya çıkan bir sonuç olarak bunu rahatlıkla belirtebiliriz. Rusların Kürt sorununda öyle bir stratejik yaklaşımı kesinlikle yok. Taktik bir yaklaşımları var. Bu, Çarlık zamanında da, Sovyetler zamanında da böyleydi. Yeltsin yönetimi de bunu böyle sürdürüyor. Parti Önderliği Rusya'dan ayrılırken, Ruslara şunu söylüyor: "Mahabatı yaktınız, Barzani hareketinin bu hale gelmesine yol açtınız; şimdi bizi de aynı duruma düşürmek istiyorsunuz; eğer sonuç öyle olursa, kırk milyon Kürt sizden bunun hesabını soracak!" Önderlik bu kadar bilerek ve mücadele ederek Rusya'dan çıkartılıyor, çıkıyor, ayrılıyor. Bu anlamda Rusya'nın en azından Kürt sorunun çözümünde öyle bir stratejik yaklaşımı yok. Türkiye'ye karşı tutum ve mücadelede ne kadar stratejik yaklaşım var, o da belli değil.

Sovyetler Birliği döneminde Türkiye karşıtlığının değil de Türkiye ile işbirliği içeren bir stratejik yaklaşımın ortaya çıktığını biliyoruz. Şimdi de Türkiye'ye karşı mücadele eden bir güç olsun, Türkiye zorlansın ve bize muhtaç olsun, ama sorunlar da bizden uzak olsun yaklaşımı hakimdir. Bu anlamda da hem bu taktik

yaklaşımı sürdürüyor, hem de güncel olarak ne kadar maddi çıkar sağlayabiliyorsa sağlamaya çalışıyor.

Benzer yaklaşım Yunanistan açısından da geçerlidir. Bu süreçte en olumsuz, hatta aşağılık diyebileceğimiz rolü Yunanistan oynadı. Ulusal Kurtuluş mücadelesi, PKK'nin yürüttüğü mücadele siyasi bakımdan en çok Yunanlılara, Yunanistan'a nefes aldırıldığı ve destek verdiği halde, en sonunda durumun bu biçimde sonuçlanmasına kadar gidebildiler. Böyle bir sonucu öngördüler. Burada çok dar, çak basit ve savaşıla ortaya çıkan duruma göre kendini örgütleyip düzenlemeyi, savaşıla beslenen bir konumu esas alarak buna göre bir siyasi durum oluşturmayı, böylece kendi çıkar düzenini Türkiye karşısında yürütmeyi esas alan bir yaklaşım var. Yoksa bir Kürt dostluğu kesinlikle yoktur. Türk-Kürt çözümden buradan kalkarak Kürt sorunun çözümünden rahatsızlığı ve buna karşıt olma durumu var. Kendilerine bu kadar destek verilmiş olmasına rağmen, Önderliğe karşı böyle bir komplonun fiili uygulayıcıları oldular.

Şimdi bu kanadın barışa ve Kürt sorunun çözümüne karşı bir siyaseti ve taktik yaklaşımı var; ondan öteye geçen bir siyaseti mevcut değil, sonuçlanmayacak bir Kürt-Türk çatışmasının var olması amacıyla komploya katılım gösteriyor, tezgahlamak istiyorlar. Katliamcı yaklaşımlarının temeli de budur. Bu anlamda çözüme ve barışa, siyasi mücadeleye ve siyasi çözüme karşıdırlar. Kürt-Türk toplumları arasında savaşın sürüp gitmesinden yanalar. Parti Önderliği'nin bu çatışmayı sona erdirmek için siyasi demokratik mücadeleyi ve diyalogla çözümü gündemleştirmesi karşısında duydukları korkuyla, bu çatışma ortamının yok olacağı endişesiyle çatışma ortamını sürekli kılmak üzere bu komploju gerçekleştirmeye çalışıyorlar. Komplonun bir yönü ve en vahim yanı burasıdır.

Bu yönüyle komplo sadece, PKK'ye PKK Önderliği'ne ve Kürtere karşı değil, aynı şekilde TC'ye ve Türklere karşı da düzenlenmiş bir komplo oluyor. Bu güçler, PKK 'ye ve Kürtlere karşı olduğu kadar, TC'ye ve Türklere karşı da kendi çıkarlarını sürekli kılmak amacıyla böyle komplocu yaklaşımı göstermiş bulunuyorlar. Bu komplonun önemli bir yönü. Bu güçlerin komplodaki rolü önemli. Yine bu güçlerin komploju gerçekleştirmek, tezgahlamak üzere hareketimiz içerisinde etkiledikleri güçler yaklaşımlar var, onların tanınması açısından da önemli.

Bu anlamda Rusya'daki çalışmalarımız ve Mahir pratiği, Yunanistan çalışmalarımız ve Rozerin'in kendisi, Almanya'daki çeşitli çalışmalarımız ve Almanya ile ilişkiler bu komplonun doğrudan parçası olan ve komploju bu düzeyde yürütmeye hizmet eden yaklaşımlar ve ilişkiler oluyor. Bunları iyi tanımamız, iyi anlamamız gerekiyor. Kuşkusuz bu çevreleri kullanıyorlar. Mesela Mahir'e güvenmiyorlar; Parti Önderliği'ni Rusya'dan Yunanistan'a götürürken, havaalanından çıkardıktan sonra çatlak ses çıkabilir ve oyunu bozabilir diye kendisini iki gün bir evde hapse koyuyorlar. Anlamadıklarını farkedince, istedikleri gibi kullanıyorlar, o ölçüde tedbirlerini alıyorlar.

Aynı şekilde Yunanistan'da Rozerin'i denetime alıyor, tedavi olacak diye ameliyat etmek üzere hastahaneye yatırıyor. Parti Önderliği Rusya'dan geliyor, o ise sözde tedavi olma sürecine giriyor. Tam da tedavi zamanı! Önderliğin durumunu sormak üzere her arayan Rozerin'i bulamıyor. Yoktur, devre dışıdır. Bunun için

de ilişki kuramayınca, herhalde durumda bir şey yok diyerek sessiz kalıyor. Bu durumda bu biçimde geliyor.

Yine komploda üçüncü bir eğilim var. Bunlar komploya karşı duramayan, fakat komployu sağa-sola çekerek mümkünse bir çıkış yapmak isteyen, kendine politika kapısı açmak isteyen çevreler oluyorlar. Uluslararası alanda örneğin İtalya gibi çevreler komplonun içindeler, katılım sağlıyorlar, karşı çıkamıyorlar. Fakat biraz sağa-sola çekştirerek, mümkünse değişik yollar ortaya çıkartarak kendi etkinliklerini sağlamaya çalışıyorlar. İtalya bunu yapmak istedi, fakat başarılı olamadı. Bu anlamda komplo karşısında böyle ara yerde duran uluslararası güçler var.

Yine bölge güçlerinin durumu da anlaşılması gereken bir durum oluyor. Savaşımız bölgesel bir savaş halini aldı. Bölgesel savaş olması dolayısıyla bu güçler şu veya bu biçimde savaşla ilişkili oldular. Savaşa göre bölge güçlerinin yaklaşımında da bir siyasi sistem oluştu. Böyle bir savaştan önemli ölçüde çıkar sağladılar. Bu anlamda kuşkusuz savaşın durdurulmasından yana değillerdi. 1 Eylül süreci birçok bölgesel gücü rahatsız etti. Fakat karşı çıkma, komploya katılma gibi bir konumları olmadı. Bununla birlikte 1 Eylül sürecini başarıyla yürütülmesine de destek olmak istemediler. Kendilerinden uzak duran, yükü kendilerine bindirmeyen bir durumun sürmesini tercih ettiler. Onlar için önemli olan şey eski durumun devam etmesi ve çatışma ortamının kesilmemesiydi. Bu biçimde aslında komplo sürecinde çok fazla etkili olamadılar. Komplo sürecini hep endişeyle izlediler, izliyorlar da. Esas olarak hem komployu, hem de partimizin ve Parti Önderliğimiz'in geliştirmeye çalıştığı siyasallaşma ve demokratik çözüm sürecini kuşku, kaygı ve endişeyle izliyorlar.

Değişik güçlerin yaklaşımlarını böyle dört temel açıdan değerlendirmek mümkündür. Bu, uluslararası alanda Kürt ulusal stratejisinin ne olması gerektiği konusunda da aslında fikir veriyor. Yani düz bir yaklaşımla stratejik bir doğrultu oluşturamayız. Geçmişteki gibi salt sınıf çizgisiyle bir ulusal stratejiyi yalnız başına belirlememiz de mümkün değil. Kuşkusuz onu belli ölçülerde esas almak gerekir; ama bu yetmiyor, yeterli değildir. Çeşitli güçlerin taktik ve stratejik yaklaşımlarının ne olduğunu görmek ve bilmek onlarla ilişki sürdürme ve onlara karşı mücadele etmede önem taşıyor. Bundan sonrası açısından da bu durum oldukça önemlidir.

Uluslararası komployla karşılaşmak kaçınılmaz mıydı

Diğer bir husus şudur: Böyle bir komployla karşılaşmak zorunlu muydu, kaçınılmaz mıydı? Bu soruyu doğru yanıtlamak ve iyi anlamak bizim açımızdan önem taşıyor. Bir defa böyle bir zorunluluk kesinlikle yoktu. Biz mutlaka böyle bir komployla karşı karşıya gelecektik biçimindeki bir değerlerdirme, doğru bir değerlendirme olmaz. Bu süreç bu komploju ortaya çıkardı. Yapılmayan, başarılrmayan ve hatalı yapılan işler sonucunda, böyle bir komploju karşı karşıya gelindi. Bir defa gerilla kendisinin temel gücü olduğu stratejik süreci başarıya götüremedi. Bu anlamda komponun ortaya çıkmasına meydan veren sürecin yaratılmasında en başta gelen sorumlulardan birisi gerilla ve gerillanın durumu oluyor.

Askeri açıdan böyle bir stratejik başarı olanağı 1991-92'de gündeme gelmişti ve bu başarılrmamıştı. Parti Önderliğı '95'te bir başka biçimde askeri açıdan bir stratejik düzey yaratmak istedi. Gerilla bunu başaramadı. Parti Önderliğı '97'de üçüncü kez yine bir stratejik duruş kazanmayı amaçlayıp planladı. Buna göre plan, program ve hazırlık yaptı. Buna göre karargahlaşmayı gündemleştirdi. Fakat üçüncü kez gerilla böyle bir stratejik konum yaratmayı başaramadı, yakalayamadı. Bu anlamda sorunun askeri yollarla çözümü alanında kendi rolünü oynamadı.

Tabii sorunun açığa çıkartılması, ifadelendirilmesi, halkın örgütlendirilmesi, ulusal bilincin ve örgütlülüğün geliştirilmesi ve ulusal sorunun çözümünün Türkiye ve dünyaya dayatılmasında gerilla başarılı bir rol oynadı. Rolünü zamanında yerine getirdi ve böyle bir gelişmeyi yarattı. Fakat sorunun askeri yolla çözümünü, ulusal kurtuluş çizgisinin askeri açıdan stratejik başarıya gitmesini gerçekleştiremedi, sağlayamadı. Bu anlamda gerilla, gerilla öncülüğü olarak, parti yönetimi ve kadroları parti stretejisinin üzerlerine yüklediğı görevi başaramadılar. Parti Önderliğı bunu yetersiz yoldaşlık olarak tanımlıyor. Bu oldukça önemlidir.

Parti Önderliğı bu başarısızlığın, üç kez uzun süre çözüm yolunda gerillanın başarı sağlayamamasının ardından uzamış, geç kalmış ve ertelenmiş bir ortamda; süreci artık kesinlikle siyasallaşma ve demokratik çözüm yönünde ilerletme, böyle bir dönüşümü hızla yapma gereğı duydu. 1 Eylül süreci, böyle hızlandırılmış bir süreçti. Buna komplo dayatıldı; zamanında gerillanan başarısı için sürdürülen direnç ve yapılamayan değişiklik bu biçimde hızla yapılmak istenince, tabii zayıf kalındı. Komploju karşı karşıya gelindi. Komponun gelişmesi ve başarıya gitmesi engellenemedi veya en azından 15 Şubat gibi bir sonuca ulaşması engellenemedi. Bu bizim açımızdan oldukça önemlidir.

Diğer bir yan Kürdistan olgusu, Kürdistan sorununun çözümü açısından kendi yaklaşımlarımızı değerlendirmemiz önem taşıyor. Güney Kürdistan kuşkusuz önemlidir. Kürdistan'ın geneli ve ulusal kurtuluş mücadelesinin geliştirilmesi açısından önemli bir alandır ve önemli bir potansiyele sahiptir. Fakat Kürt ulusal stratejisinin belirlenmesinde ve stratejik sürecin ilerletilmesinde belirleyici rol Kuzey Batı Kürdistan'dır. Partimizin stratejik yaklaşımı başından beri böyleydi. Siyasi stratejisi bu temelde oluşmuştu ve bu da doğru bir stratejiydi. Parti stratejimizin ilkel milliyetçi stratejiden ayrıldığı temel noktalardan bir tanesi buydu. Taktik olarak Güney ve Güney'deki mücadele genel çözüme önemli katkılar sunmakla birlikte, Güney'deki çözümün gelişmesi ve Güney'in tayin edici olması mümkün değildi. İlkel milliyetçilik ise durumun böyle olduğunu söylüyordu. Kürt ve Kürdistan deyince sadece Güney aklına geliyor veya sadece Güney'i esas alıyordu.

Biz buna karşı Kuzey'i öne çıkartıp '90'lara geldiğimizde, Kürt ulusal stratejisinin doğru bir çizgide Kürdistan'a hakim kılmanıza rağmen daha sonraki süreçte aslında bundan belli bir ölçüde koptuk veya uzaklaştık. '93'ten sonra Güney'i daha çok öne çıkartan, Güney'in taktik rolüne ve taktik destekleyiciliğine çok fazla önem vererek, mücadelede bölgeye daha fazla yer veren bir yaklaşımı geliştirdik. En azından pratik böyle işledi. Pratikte stratejik olarak çözüm aramamız gereken yerden uzaklaştık. Türkiye'den Türkiye toplumunu örgütlemekten, Kürt sorununu çözmek için gerekli çözüm güçlerini örgütlemek ve çözüm mücadelesini geliştirmekten uzak düştük. Bu bizim stratejik yaklaşımımızdan belli ölçüde kopmayı ve uzak düşmeyi ifade ediyordu. Bu, bizi yaşattı, gerillayı ayakta tuttu, fakat çözüm sürecini geliştirmedi; gerçek çözüm zemininden kopardı. Türkiye'den daha koptuk, Türkiye'deki etkinliğimiz azaldı. Türkiye'deki örgütlülüğümüz zayıfladı, gelişmedi.

Oysaki, '92'de gerillanın stratejik olarak başarı kazanmamasında en tayin edici rollerinden birisini Türkiye devrimci demokratik hareketinin gelişmemesi oynadı. Gerillanın kendi başarısızlığı, örgütsüzlüğü, öncülük edememesi ve ordulaşamaması belirleyicidir diyelim; ama en az onun kadar belirleyici olan, stratejik çözümde belirgin bir yeri olan, Türkiye devrimci demokratik hareketinin durumuydu. Askeri olarak stratejik başarı, bu iki gücün stratejik zafere ittifak halinde yürümesiyle sağlanacaktı. Bu olmadı. Gerilla öncüleri ve gerilla kadrolarının yetersizlikleri, gerillanın işlevini yerine getirip, rolünü tam oynayamamasına yol açarken, diğer yandan Türkiye'de böyle demokrat bir gelişme olmaması bunu daha çok azalttı. Türkiye devrimci demokratik hareketinde tasfiye en ileri düzeye çıkmıştı. Kendisini bu kadar tasfiye etmiş, devrimci demokratik mücadeleden bu kadar uzaklaştırılmış bir Türkiye'de, bizim ulusal sorunu çözüme götürmemiz zor olacaktı; bu mümkün değildi ve stratejimize aykırı bir durumdu. Biz çözüm ve başarı için Türkiye'de devrimci demokratik gelişmeyi sağlamayı parti olarak daha başından esas almıştık. '92'den sonra başarıyı sağlayamadığımız bir ortamda tekrar başarı yollarını açmak; Türkiye'den uzaklaşan ve güçlenmemizi geliştirmeyen bir yaklaşımı değil, tersine Türkiye'ye daha fazla yakınlaşan, Türkiye'de güç olmamızı sağlayan, bizi devrimci demokratik hareketin gelişip güçlenmesine götürecek bir yaklaşımı esas almamız gerekiyordu. Birinci planda önem verilmesi gereken durum buydu. Biz bu noktada taktik bir yaklaşıma çok büyük bir değer biçtik.

Güney'in imkanlarına ve Güney ile birlikte bölgenin konumuna çok fazla değer biçtik, rol atfettik. Bu siyasi, stratejik yaklaşımlarımızı zorladı; bizi ondan kopardı. Bu nedenle çözümü geliştirmemiz, çözüme doğru gitmemiz mümkün olmadı. Çözümün uzağına düştük, çözüm sürecinde çözümü geliştiren değil de çözümde etkisi azalan bir konuma düştük. Bu hatalı bir durumdu. Aslında şimdi düzeltilen bu hatalı durum oluyor. Yani yaptığımız önemli bir değişiklik budur. Böyle hatalı bir mevzilenmeden, taktik bir yaklaşımdan ziyade, stratejik düzeyde bir rol biçerek kendimizi kurtarmak ve değiştirmek istiyoruz.

Şimdi yine diğer bir husus da böyle bir komplonun ortaya çıkmasına fırsat veren dostluk yaklaşımı oluyor. Yunanistan, Almanya, Rusya vb. güçlerle ilişkiler, onlara rol atfetmek, siyasallaşma ve demokratik çözüm sürecini Avrupa'dan çözmeye çalışmak, aslında stratejik yaklaşımımıza çok uygun bir hareket değildi. PKK'nin siyasi stratejisi dış güçlerden veya bazı yerlerden gelişme sağlayarak ve ilişki yaratarak, Türkiye'deki ulusal sorunu çözmeyi veya pazarlık yapmayı kesinlikle içermiyor, başında beri Türkiye ile çözümü esas alıyordu. Ancak ilkel milliyetçi hareketler bunu öngörmedikleri, ulusal potansiyeli böyle bir mücadeleye sevk etmedikleri için, partimiz ilkel milliyetçi ve reformist hareketleri başından beri eleştirdi.

Buradan baktığımız zaman, aslında Avrupa'yı devreye koyarak bir çözüm bulamayacağımızı kavramamız gerekiyordu. Bunlar belki mücadeleye şu veya bu biçimde destek verebilirlerdi, ama bir çözüm gücü olmaları zordu. Çünkü bu ülkelerde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik bir stratejik yaklaşım, stratejik bir politika yoktu. Stratejik çözümü geliştirmek istediğimiz bir süreçte bir taktik yaklaşımı öne çıkartmamız, taktik dayanağı ön plana koymak gibi bir anlam ifade etti. Bu güçlerin yaklaşımını, çözümü geliştiremeyecek bir yaklaşım olarak görebilmemiz gerekiyor. O açıdan oradan destek almak yarar sağlayabilirdi. Ama çözümü oraya dayandırmaya kalmak, oradan çözüm aramak mümkün değildi. Onların güçleri de yoktu, yaklaşımları da öyle değildi. Zaten sahip çıkmadılar, çıkamadılar; kendilerinin yaklaşımına aykırı, ters ve çelişir buldular.

Böyle bir çözüm yaklaşımı Türkiye'yi de çok olumsuz etkiledi. Çünkü bu, onun kendi ilişki sistemine müdahale etmek, oradan ittifak arayarak Türkiye'yi çözüme zorlamak oldu. Bu durum ABD'yi de şiddetle rahatsız etti, etkiledi. ABD böyle bir gelişmeyi ne pahasına olursa olsun kendi çıkarları doğrultusunda engellemeyi gerekli gördü. O nedenle Önderlik gerçeğine yönelik böyle bir komplonun bu düzeyde uluslararası bir mutabakat bulması ve bu mutabakat çerçevesinde pratiğin hızla geliştirilmesi ortaya çıktı, buna yol açtı. Bu anlamda yaklaşım olarak kendi stratejimizin doğru pratikleştirilmesini yürütememe gerçeğimiz söz konusu.

Şimdi stratejik değişiklik yaparken, bütün bu alanlarda bir düzeltme ve değişiklik yapmayı, eksikliklerini gidererek aslında başlangıçtan itibaren parti mücadelemize yön veren stratejik yaklaşım rotasına kendimizi oturtmayı gerçekleştiriyoruz.

Avrupa'ya en ileri düzeyde fırsat sunuldu. Buna karşılık çözüm yönünde en küçük bir adım atılmadığı gibi, böyle bir komplonun katliam düzeyinde gerçekleştirilmesine göz yumdular veya böyle bir komploya yöneldiler. Katliam

düzeyinde gerçekleşecek böylesi bir komployu düzenlediler. Başlangıçta stratejik yaklaşımlarımızdan kopunca, pratik politik süreci kendi stratejimiz doğrultusunda ilerletme ve yürütmeyi esas alan bir yönelim ve yaklaşım içerisine girdik. Şimdi buna ters düşen yaklaşımlar kuşkusuz komplonun devam etmesini isteyen, komplonun devamına denk düşen yaklaşımlar oluyor.

Türkiye’de çözüm aramayan, Türkiye’de çözümü yaratacak gelişmeleri sağlamaktan uzak duran, geçmişte olduğu gibi Türkiye’den uzak durma temelinde Türkiye’yi zorlayan bir mücadele yürüterek sorunu çözeceğini sanan yaklaşımlar, aslında mevcut komplonun devam etmesini isteyen yaklaşımlar oluyor. Gerillada başarıyı sağlayamayarak, Ortadoğu’da yaklaşımlarımızı doğru geliştiremeyerek, yine Avrupa’ya yürüyüşte, hatalı o yürüyüşü esas alarak, gerçekleştiremeyeceğimiz bir yaklaşımı esas alarak hata yaptık ve bu hatamız bizi uluslararası komploya karşı karşıya gelmeye götürdü ve bu komplo 15 Şubat gibi bir olayla sonuçlandı.

Komploya karşı mücadele, bütün bunlarda düzeltme yapma mücadelesidir. Bizi zayıf bırakan, komploya götüren ve komplo karşısında güçsüz kılan yaklaşımlar, anlayışlar ve tutumlardan uzaklaşmaktır. Komploya karşı doğru bir mücadele yürütebilmek ve boşa çıkarabilmek için düzeltme yapmak, mevzilenme içerisinde olmak gerekir.

Önderliğin “tehlikeli gelişimin önlenmesi için konuşmaya karar verdim” diyerek geliştirmeye çalıştığı yönelim ve bu temelde başlattığı mücadele, aslında böyle bir düzeltme ve değişimi sağlama temelinde komployu boşa çıkartmaya çalışma mücadelesi oluyor. Buna karşı geçmişte var olan hatalı konumumuzda ısrar etme ve onu sürdüren yaklaşımlar, aslında bu komplonun işlerlik kazanmasını sağlamak isteyen yaklaşımlar oluyor. Bu objektif olarak böyledir. Örneğin değişime karşı çıkan Mehmet Can vb. kişilerin yaklaşımı değişimi reddeden, şiddetin veya dışarıyla ilişkiye dayalı çalışmaların olduğu gibi sürdürülmesini isteyen yaklaşım, aslında komployu devam ettirmek isteyen, böylece Önderliği ve partiyi tasfiyeye göstürecek olan yaklaşım oluyor. Bunu bir başka biçimiyle açıktan Mahir yapıyor.

Mahir komploya karşı stratejik düzeltme ve değişim mücadelesinden kaçmıştır. Aslında Mahir partinin Rusya’nın geliştirdiği komplo çizgisinde ilerlemeyeceğini gördüğü için kaçtı. Mahir bize gelirken de aslında o çizgiyi yürütmek için geldi. Geldiğinde “her yeri vuralım, yakalım, bütün imkanlar benden” dedi. Bu Rusya’nın yaklaşımıydı ve bizi teşvik etmek istiyordu. Halen de öyle teşvik etmeye çalışmak isteyenler var, bizi farklı yaklaşımlara yöneltmek istiyorlar. Bu yönlü kendi politikalarını yani komplo politikasını hayata geçirmek ve başarıya ulaştırmak istiyorlar. Mahir bu çizgide yürünemeyeceğini görünce, tabii bir mevzi tutturmak için kaçtı. Hâlâ da benzer çizgiyi yürütüyor, yürütmek istiyor. Önderliği reddeden, Önderliğin çizgi değiştirmesini ve düzeltmesini reddeden bir konumda bulunuyor.

Komplonun amacı da zaten buydu. Amaç, Önderliği etkisizleştirmek; partiyi ve kadroları Önderliğe karşı çıkartmak ve etkisizleştirmektir. Böyle olunca parti paramparça olacaktı. İşte böyle bir amaç güdüyordu.

Önderlik'le çelişen, ona ters düşen, Önderlik'le karşıtlık oluşturan yaklaşımlar, objektif olarak komponun devamı anlamına gelen ve komponun başarısını öngören yaklaşımlardır. Niyet ve istemleri ne olursa olsun, bu durumda olan insanların politik olarak objektif konumları budur ve bunun böyle etkilemeleri var. Önderlik'ten kopuşu ve Önderliğe karşıtlığı öngören, bizi uluslararası komployla yüzyüze getiren politikalar ve taktiklerin olduğu gibi sürdürülmesini isteyen yaklaşımları bize dayatmak istediler. Hareketin çevresinde bulunan sözde bazı aydın çevreler, Kürt ulusal siyaseti ve stratejisinde kendilerini sorumlu gördüklerini söyleyenler, bu dayatmayı halen sürdürmek istiyorlar. Partiyi böyle bir çizgiye yöneltmekten, kendisini düzeltmeye ve değiştirmeye yöneltmekten alıkoymak istiyorlar. Böyle bir yönelimi eleştiriyor ve reddediyorlar. Bizi etkilemeye çalışıyorlar.

Günay Aslan komponun daha '98'de başlatılmasına yol açan bir kişilik oluyor. Şimdi de çeşitli biçimlerde böyle bir etkilemeyi sağlamak için çaba harcıyor. Bunlar uluslararası komponun birer parçasıdır.

Barışçı ve dost görünüp de katliam düzeyinde komplo düzenleyenler Avrupalılardı. Avrupa ikiyüzlülüğü budur. Sözde Kürt sorununu çözmek isteyip Kürtlere sahip çıkarak, PKK'ye karşı bu kadar mücadeleyi örgütleyen ve bu kadar entrikacılığı geliştiren de Amerikan öncülüğüdür. Bu komponun içerisinde Kürt ihaneti de böyle ortaya çıkıyor. İşte komplocu güçler bazı Kürtleri kullandılar, kullanıyorlar. Çevremizdekiler, sözümona bize dost olanları kullanıyorlar. Günay Aslan sözde herkesten fazla Avrupa'nın barış ve demokrasi istediğini, çözümünden yana olduğunu, Avrupa'ya gidildiğinde her türlü desteğin alınabileceğini vaad edenlerin başında geliyordu. Parti Önderliği böyle bir şeye yöneldiği zaman, katliama onay verenler ve katliamı dayatanlar da kendileri oldular.

Tabii bir de siyasi mücadele yürüten güçler, KDP ve YNK var. Bunların çizgileri komployla bütünleşen çizgilerdir. Komploya onay ve destek verdiler. Şunu net olarak söyleyebiliriz: Kürtler ve Kürt hareketleri 1 Eylül sürecine sahip çıksalar, 1 Eylül süreci temelinde ulusal birlik ve demokratik çözüm yönünde ortak bir çaba geliştirselerdi, Önderlik gerçeğimiz, parti hareketimiz ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi kesinlikle böyle bir komployla yüzyüze gelmezdi. Bunların yaklaşımları böyle bir komponun geliştirilmesinde, 15 Şubat'a ve hatta içinde bulunduğumuz duruma kadar vardırılmasında çok önemli ve belirgin bir rol oynadı. Bu güçler Önderliğe yönelik saldırılara baştan onay verdiler. Kimisi açıktan, kimisi gizli onay verdi. 17 Eylül Washington Antlaşması'nı tamamen PKK'ye karşı bu komployu esas alan bir antlaşma olarak işlev gördüğünü çok iyi gördük. Bunun dışında bu anlaşmanın herhangi bir maddesi şimdiye kadar uygulanmamıştır. Böyle bir anlaşmaya girmek uluslararası komploya onay vermek oldu. Komplo sürecinde de, halen de Önderliğe yapılanlara karşı küçük bir itirazları olmadı. Bütün dünya İmralı'da 29 Haziran'da verilen idam kararını kınadı. YNK kınamadı, KDP destek verdiğini söyledi.

Diğer örgütler açısından da durum böyledir. İdam kararını kınamak için öyle çok PKK'li olmaya, PKK destekçisi olmaya gerek yoktur. Amerikan'ın içinden bile bu kararı kınayanlar vardı. Hatta idam kararını veren hakim bile "Ben idama karşıyım, ama kanun bunu gerektirdiği için ben bu karara varabiliyorum" diyebildi. Kararın bu düzeyde tartışmalı olduğu bu ortamda sözde Kürt ulusal

hareketi içerisinde yer alan siyasi güçlerin buna karşı küçük bir açıklama bile yapamamaları, komplonun ne denli parçası olduklarını açıkça gösteriyor. İhanet de bu oluyor.

Bu ihanetin kırılması için PKK şimdiye kadar mücadele etti. İhaneti daralttı, zayıflattı. Fakat bu ihanet de PKK'ye, PKK Önderlik gerçeğine karşı böyle kin ve öfkeyle doldu. Ona karşı yürütülen mücadeleye ve saldırılara ortak olmaya, zemin olmaya, destek olmaya hazırdır ve bunu yürütüyor. Bu tabii çok tehlikeli, olumsuz ve giderilmesi gereken bir durumdur. Biz bu durumu iyi açığa çıkarmak, iyi anlamak, iyi görmek ve insanlarımız üzerindeki her türlü etkisine karşı yoğun bir mücadele vererek, Kürt insanını bu ihanet belasından kesinlikle kurtarmak durumundayız. Onu kurtadığımız ölçüde ulusal çözüm, ulusal sorunun çözülmesi güvence altına alınabilir. Onu gerçekleştirdiğimiz ölçüde komplo boşa çıkartılabilir. Yoksa bu biçimde kalındığı müddetçe, dış saldırıları önlememiz, dış saldırılarla karşılaşmamamız veya onları boşa çıkartmamız mümkün olmaz. Çünkü onlar iç ihanetle var oldu. Kürt tarihinde, Kürdistan tarihinde dış işgalcilerin her zaman içerden destek buldukları ölçüde başarı kazandıklarını her zaman gördük. İşgalciler ihanet sayesinde Kürdistan'da yerleştiler. Kürdistan'da yabancı egemenlik kuruldu ve yönetimini icra etti, aslında onların güç kaynakları hep iç dayanakları oldu.

Şimdi de bu durumun aşılması için en çok çaba harcanan bir süreçte, Parti Önderliği'nin 25 yıllık yoğun mücadelesinin ardından, bu ruhun kalıntıları bir ulusal dirilişi ve ulusal temizlenmeyi boşa çıkartmaya, zorlamaya ve onu yenilgiyle yüzyüze getirmeye çalışıyorlar. Tehlike bu kadar büyüktür, yaklaşımların rolü bu kadar fazladır.

Komploya karşı mücadele ve görevlerimiz

Komploya karış mücadele nedir denildiğinde, bunu nderliğin yürüttüğü mücadele olarak algılayacağız. Parti nderliği herşeyden önce komployu iyi tanımladı, iyi anladı. Komploya neden olan hususları iyi tanımladı. Gerillanın yetersizliğini gördü; kendi stratejik yaklaşımlarımız karşısında bizim hatalarımızı gördü. Dost geçinenlerin nasıl tehlikeli birer yaklaşım içerisinde bulunduklarını ve katliamcı olduklarını gördü, buna göre yeni bir yaklaşım geliştirdi. Aslında partinin baştan beri varolan yaklaşımlarını yeni koşullara göre yeniden hem geliştirdi, hem de pratik süreç içerisinde ondan uzak düşüşleri düzeltti.

İmralı Mahkemesi'ndeki savunmalar böyle bir belge olma özelliği taşıyor. Onun için biz bu savunmalara yeni dönemin manifestosu dedik. Parti nderliği'nin savunması, kuşkusuz 21. yüzyılda Kürt ulusal stratejisi oluyor. Hem i ilişkileri, hem demokratik yaşamı ve demokratik ilişkilenmeyi, hem de Kürtlerin dış ilişkilerinin hangi güçlerle nasıl olacağını belirliyor. Demokratik Cumhuriyet zm Kürt sorununun çözümünü Türkiye'den başlatmayı esas alma anlayışı ve buna göre çeşitli güçler ve çevrelere gösterilen yaklaşımlar, aslında yeni bir stratejinin çizilmesi anlamına geliyor. Böyle bir stratejik düzeltmeyi yaşıyoruz.

Bu düzeltmeyi kim yapabilirdi? Kuşkusuz Parti nderliği yapabilirdi. Biz şunu net belirtebiliriz: Bizde böyle bir düzeltmeyi ve değişikliği ancak Parti nderliği yapabilirdi ve bu yapılmıştır. Bizim için en büyük komplo, tabii o konumda Parti nderliği'nin katledilmesi ve öyle bir çizgide çakılıp kalmamız olacaktır. Bunu belki çok ilerde değiştirmek imkanı olabilirdi. Ama yle bir katliamla karşı karşıya kaldığımız durumda, uzun süre böyle bir hareket olarak bizim yapmamız çok zor olacak; yanlış ve başarı getirmeyen bir pratik çizgide hareket etmemiz ve bunu sürdürmemiz ortaya çıkacaktı. Bu da komploculara, katliamla komployu başarıya götürmek isteyen çevrelere en büyük hizmeti yapacaktı.

15 şubat'tan sonraki süreç nderliğin mahkemeleri yeni manifesto olarak geliştirilen savunmalar ve bu savunmalar temelinde yapılan yeni stratejik düzeltme, değişiklik ve içerisine girilen pratik süreç, komployu boşa çıkartmanın en etkili mücadelesi olmuştur.

Bu çok köklü düzeltme yaklaşımının hem ulusal düzeyde, hem Türkiye ve hem de dünya üzerinde etkisi oldu. Çeşitli güçler ve çevreler -Kürtlerden, Türklerden, çeşitli dünya güçlerinden- kuşkusuz komploya karşı ıktılar. Gerçekten Kürt sorununun çözümünü ve Kürt halkının gelişimini isteyen herkes coşku ve heyecanla böyle bir gelişmeye sahip çıkıyor ve katılım gösteriyor; bu düzeltmeyi destekliyor. Bu yönde atılan adımlar önemli ölçüde etkili olmuştur.

Bu yönelim komployu başarısız kıldı ve değiştirdi demek henüz erken, doğru değil; çünkü komplo devam ediyor. Ancak komplonun başarısını da nledi ve onu bir yıllık sürece yaydı. Komployu tartışılır hale getirdi, hatta komplonun amaçlarını, değişimini tartışılır kıldı. Bu komploda açılan gedik, komplonun kısmen geriletilmesi oluyor. İsrarla sürdürülür ve başarıyla yürütülürse, bu çizginin komployu boşa çıkartacak güçte olduğu anlaşılıyor. şu ana kadar yürütülen çalışmaların ortaya çıkardığı pratik etkinliğe bakarak bunu rahatlıkla belirtebiliriz.

Bu çizginin komployu boşa çıkararak, bizi başarıya götürecek bir güce ve etkinliğe sahip olduğu anlaşılmıştır. Böyle bir başlangıç da yapılmıştır. Tabii bu halihazırda bir başlangıç durumundadır ve bir sonuca gitme, bir kesinliğe ulaşma durumu da yoktur. Bu yaklaşım sadece başarı kazanmanın imkan dahilinde olduğunu ve komployu boşa çıkartacağını kanıtlıyor, gösteriyor. Mevcut pratik etkinlik bunun kanıtı oluyor. Tabii bu gelişme düzeltmeyle başladı. Bizi kendi stratejimizden uzak düşüren etkenlerden kendimizi uzaklaştırmamız, stratejik bir düzeltmeyi pratik yürütme anlamında yaşamamızı getirdi. Ortaya çıkan yeni koşullar stratejik değişimi, özellikle eylem ve mücadele stratejisinde değişimi gündeme getirdi. Savaş stratejisi yerine siyasi mücadele stratejisini öne çıkartmayı esas alma, bu temelde bütün örgütsel gerçekliğimiz ve siyasi çalışmalarımızı yeniden şekillendirme, yeniden düzeltme ve örgüt yapısını buna göre yenileyip yeniden yapılandırmayı gündeme getirdi. Yanlışları iyi ortaya çıkardı ve teşhir etti. Komplonun ne durumda olduğunu açığa çıkardı. Komplocuların hem halkımız, hem uluslararası kamuoyu nezdinde iyi tanınmasını sağladı; hem de teşhir olmalarını gerçekleştirdi.

Parti Önderliğimiz, “Şu ana kadar yaptığım en önemli iş komployu başarısız kılmak ve boşa çıkarmaktır.” diyor. Gerçekten de ister komplonun tezgahlandığı süreçteki yaklaşımlarıyla olsun, isterse 15 Şubat’a gösterdiği yaklaşımlarıyla olsun, böyle bir komployu boşa çıkarma, etkisiz kılma ve ulusal kurtuluş mücadelesini ilerleterek Kürt sorununu demokratik yöntemlerle çözmeye çalışma, Türkiye’de demokratik gelişmeyi gerçekleştirecek bir mücadelenin gelişim sürecini var etmiştir. Bu, bizim için oldukça önemlidir.

Bazıları, “neden bu kadar disiplinli oldular?” diye hayıflanıyorlar. Komplocular “PKK Önderliği neden bu kadar kendine hakim oldu, niye kendisini yok etmedi, böyle bir sürecin gelişimine ters düşecek ve komploya hizmet edecek bir çizgiye neden yönelmedi?” diye eleştiri yapıyorlar. Parti Önderliği’ne yönelik eleştiri bu çerçevede süren bir eleştiridir. Bunu iyi anlayacağız, iyi göreceğiz. Elbette Önderlik yaklaşımlarından da ders çıkaracağız. Bir, Önderliğe yönelik eleştirilerin anlamını iyi görüp onlara karşı iyi duracağız, iyi bileneceğiz. İki, Önderlik yaklaşımlarını iyi göreceğiz, iyi anlayacağız; bu temelde de kendimizi Önderlik tarzı ve çizgisinde iyi eğiteceğiz. Parti olarak bizim çizgimiz, genel partisel yaklaşımımız budur. Böyle bir yönelime girmek, böyle bir doğrultu tutturmak gerekir. Kuşkusuz bu biçimde bir yaklaşımla partiyi ve hareketi boğulmayla yüzyüze getiren tehlikeler aşıldı, Önderlik çizgisi bunu yapan bir çizgi oldu.

Sonuç olarak şunu belirtebiliriz: PKK Önderlik gerçeği, emekçilerin ve ezilenlerin kurtuluş gerçeğidir. Böyle bir ideolojik çizgiyi ifade ediyor. PKK Önderlik gerçeği, ulusal çerçevede Kürt ulusal çizgisidir. PKK Önderlik çizgisi, Kürt ulusal stratejisinin şekillenme çizgisidir. Bu komploya karşı mücadele son manifesto dediğimiz savunmalarla ortaya konmuş ve tamamlanmıştır. Savunmaya kadar olan süreçte böyle bir çizginin tamamlanmadığı açığa çıktı, görüldü. Böyle kalsaydı rahatlıkla ulusal çizgi, ulusal strateji yarım kalacaktı diyebiliriz. Bu yeni yaklaşımlarıyla Önderlik gerçeği kendisini tamamlamış, bütünleştirmiş oluyor. Felsefik olarak böyle, ideolojik olarak böyle, politik açıdan böyle, pratik mücadele ve eylem çizgisi açısından böyledir.

Uluslararası komplo gibi çok karmaşık, çok yönlü, çok uzun süreli ve Kürt ulusunun dünyadan yok edilmesi stratejisine bağlı olan bir sürece karşı Parti Önderliği'nin gösterdiği yaklaşım, sürece bakış açısı, süreci anlama durumu, süreci boşa çıkartmada gösterdiği tutum ve izlediği tarz, PKK Önderlik gerçekleşmesine yeni yaklaşımlar katmıştır. Geçmişte var olan yaklaşımları daha da güçlendirmiş ve geliştirmiş. Bu anlamda Önderlik gerçekleşmesini tamamlamıştır. Kürt ulusal gelişimi bu çizgide olacaktır. Ulusal yaşam, ulusal zafer böyle bir çizginin başarısında olacaktır. Bu şimdiden kesinleşmiştir. Böyle bir başarının sağlanmasını da hiçbir güç engelleyemez, engelleyemeyecektir.

Soruşturma Komisyonu

9 Ekim 1999

Ek:

Uluslararası komplo üzerine görüşler

Komployu bilince çıkartmak

başarının anahtarını bulmaktır

– Önderlik gerçeği hem genel siyasal mücadelede, hem de PKK’de ortaya konuldu. Komplonun tarihi ve gelişim süreçleri belirtildi. Komplonun bu yönüyle önemli oranda ortaya çıkarılmış oldu. O konuda çok fazla eksiklik yok.

Uluslararası komplodan çıkarılması gereken en önemli sonuç, siyasallaşma olmalıdır. Genelde dünya siyasetinde olduğu gibi, Ortadoğu siyasetinde de Kürt gerçeği sözkonusu olduğunda, siyasal bilincimizi derinleştirmek esastır. Bu uluslararası komplo bize birçok gerçeği gösterdi veya kafamızı aydınlattı. Yeni Kürt stratejisinden söz ediyorsak, birçok konuda aydınlandığımız ve netleştığımız için ediyoruz. Eskinde net değil miydik? Tabii eskiden de nettik, ama ayrıntılar ortaya çıktı. O nedenle Parti Önderliği cezaevinden şunu söylüyor: “Şu andaki düşünce düzeyim en rafine durumda; yani olayları en net görebildiğim, kafamın en net olduğu dönemdir.” Bu önemlidir. Bunun uluslararası komployla, bu komplonun ortaya çıkarttığı gerçeklikle bağlantısı var.

Parti Önderliği uzun yıllar Ortadoğu’da kaldı. Ortadoğu’daki bütün ülkelerin, İran’ın, Irak’ın, Suriye’nin, Arapların siyasetini, Türkiye’nin Ortadoğu siyasetini ve dünyanın Ortadoğu’ya yaklaşımlarını biliyordu. Bu yönüyle Önderliğin büyük bir deneyimi vardı. Bir de Rusya ve Avrupa’ya çıkışıyla politikanın diğer boyutlarını daha yakından gördü. O güne kadar bu ülkeleri sınamamıştık. Rusya ve Avrupa’yı tam sınama imkanı bulamamıştık. Sınamak için gidilmedi, ama bu komployla birlikte Rusya’yı da, Avrupa’yı da sınama fırsatı ortaya çıktığı için politikalar netleşti, gerçeklikleri bütün yönleriyle ortaya çıktı.

Bu bakımdan bundan sonra Ortadoğu’da siyaset yaparken, Kürtlerin nasıl bir siyasal duruşunun olması gerektiği, duyarlılıkları, hangi ülkelere nasıl yaklaşımları gerektiği hususunda bize büyük tarihi bir bilinç vermiştir. Kürt gerçeğinde şu çok önemli: Ya ebedi dostluk ya ebedi düşmanlık! Yani o konuda siyasete veya siyasal ilişkilere çok bilimsel yaklaşamama gerçeği sözkonusudur. Bunu açıkça belirtelim. Bu konuda hem Avrupa çalışanlarımız, hem de diğer alan çalışanlarımız yüzeysel oldukları ve doğru politikalar izleyemedikleri için devletlerin ağına düşmüşlerdir. Devletlerin ağına düşenlerin bu duruma gelmesinde bu çok önemlidir. Çünkü diplomatik faaliyetler niyetlerle yürütülüyor. Dış ilişkilere, dış politikaya nasıl yaklaşılr, bu ilişkiler nasıl sürdürülür? Gittiği ülkenin durumu nedir? Bu konularda fazla bilgi sahibi olunmadığı için, açıkçası kötü durumlara düştük. Rusya’da, Yunanistan’da ve Avrupa’da içine düşülen durum bununla ilgili.

Uluslararası komplonun bir ayağı da partiyi yanıltan, partiyi tahrik eden, parti imkanlarının başkaları tarafından kullanılmasına izin veren yaklaşımlardan kaynaklandı. Bu yönüyle uluslararası komplodan çıkaracağımız en temel derslerden biri; siyasal ilişkilere, diplomatik ilişkilere nasıl yaklaşılrılması olmalıdır. Dış ilişki çalışmalarımıza özeleştirisel yaklaşabilmeliyiz. Biz, devletlere hep savaştığımız dönemlerde olduğu gibi baktık. Savaşıyoruz, ama bunlar barış zamanı ne yapar, bağımsız Kürdistan veya fedarasyon olduğu zaman düşmanlıklara göre kurulur. Bunları dikkate almayan stratejiler tabii subjektif kalır. Kendine göre stratejiyi uygulamak olur. Böyle olunca başarısızlık ortaya çıkar. Ortadoğu’da ahlaki politikanın olmadığı ortaya çıktı. Dünyanın her tarafında ahlaki politika izlenebilir, ama Ortadoğu’da kesinlikle izlenemez, Ortadoğu’da kesinlikle çıkarlar söz konusudur. Nasıl omurilik soğanı insanın

dengesini sağlıyorsa, Ortadoğu'da insan beynindeki omurilik soğanı gibi dünyanın dengesini sağlıyor. İlkeler düzeyinde politika yapanların Ortadoğu'da bunu yapamayacakları, bu konuda tamamen ulusal çıkarlarına göre, ekonomik, siyasal ve askeri stratejilerine göre davranacakları kesindir. Bu konuları gözönünde bulundurmak gerekir. Bu yönüyle Ortadoğu önemli ve dikkat edilmesi gereken bir bölgedir.

Ortadoğu Farslar, Araplar ve Türklerin bulunduğu ve gerçekten dengelerin kurulduğu bir bölgedir. Dünya dengeleri buradan kuruluyorsa, o zaman ABD, İngiltere, Fransa ve Rusya gibi ülkeler burada ne yapacak? Burada bu ülkelere karşı her zaman kullanılacak etkenlerin olması gerekir. Yani politika kabiliyetini, hareket kabiliyetini yaratacak, Ortadoğu'ya her zaman elini ayağını sokabilecek imkan ve fırsatları bulmaları gerekiyor. İngiltere'nin Ortadoğu gibi bir yerde kendisini politikasız bırakacak, diplomaside hareket imkanlarını sınırlandıracak bir strateji yürütmesi mümkün değildir. Çünkü bölge devletleri Amerika'daki Muz Cumhuriyetleri gibi değildir. Tarihte Arapların, Farsların ve Türklerin güçlü bağımsız imparatorluklar kurma gibi bazı özellikleri var. Bu nedenle bu ülkeler zaman zaman başka ülkelerin politikalarını boşa çıkaracak veya onları rahatsız edebilecek yaklaşımlar içerisine girebiliyorlar. İşte bu nedenle İngiltere geçmişte böl-yönet politikası izlemiş, bugün de bu politikayı sürdürüyor.

Öte yandan Kürdistan dört parçaya bölünmüştür. Burada politika yaparken, düz bir politika yapmamak gerekiyor. Ortadoğu'da bütün devletleri rahatsız edecek ülkeler, politika üretmezler. Bu nedenle Kürt politikaları her zaman zayıftır. Yani uluslararası kuruluşların çok kararlı bir Kürt politikası izlemesi söz konusu değildir. Kürtler eskiden dünyanın siyasi ve diplomatik sisteminde yoktu; içine girdiler, herkesi zorladılar. Yüzyıllardan beri devletlerin oluşturdukları politikalar var. Kürtler devreye girdiler ve bu konularda zorladılar. Bazı ülkeleri geçmişte Kürtleri yok sayan politikalarını görmek gerekir. Yani burada ortaya çıkan en önemli hususlardan birisi budur.

Uluslararası komplo konusunda en temel konulardan biri, siyasal-diplomatik bilince, dost-düşman kavramına ulaşmaktır. Buradan yola çıkarak yeni stratejiler tespit etmek ve bu stratejilere bağlanmak gerekiyor.

Mücadelenin gelişmesiyle birlikte dünyada ve bölgede ortaya çıkan imkanlar vardı, bu imkanlar bizi yanılttı, tahrik etti.

Yunanistan bize hiçbir zaman herhangi bir şey vermemiştir. Yunanistan ile ilişkilerimiz '93 Ateşkesi'nden sonra daha da gelişti. Yunanistan savaşı bırakıp bırakmayacağımız kaygısıyla, savaşı sürdürmemiz için her alandaki imkanları çoğaltmaya ve bu konuda teşvik etmeye başladı. Bu açıktır. Bu devletlerin Kürt sorununun çözümünü istemedikleri, ebedi bir düşmanlık istedikleri ortadadır.

Rusların bu komplo içinde yer almalarının nedeni Rus-Türk dostluğu değil, Rus-Türk düşmanlığıdır. Dostluklarından dolayı değil, düşmanlıklarından dolayı bunu yapıyorlar. Yani sürekli Türklerin çatışacağı, kavga edeceği bir parça olsun ve kendileri de bölgede rahat politika izlesinler istiyor. Yunanlılarınki de öyle. Bu Kürt dostluğu değildir. Bir Kürt dostluğundan söz edilemez. Bu, Türkiye'nin sürekli Kürt gerçeğiyle uğraşması temelinde olur. Biz güç olduğumuz müddetçe tahrik eden olur.

Biz, Rusya'yı, Almanya'yı, Yunanistan'ı veya herhangi bir devleti kullanmakla yanlış yapmadık. Bu siyaseti, diplomasiyi veya çelişkileri kullanma sanatıdır; hareket imkanlarını sağlama sanatıdır. Bu yönüyle Kürt politikasında ABD ve Almanya arasındaki çelişkiyi, Türkiye ile Avrupa arasındaki çelişkiyi, Rusya ile Türkiye, Yunanistan ile Türkiye arasındaki çelişkiyi kullanmak kadar doğal birşey yoktur. Bu konuda o imkanları kullanmamızın herhangi bir sakıncası yoktur. Ama bundan yola çıkarak düz bir yaklaşımla kendimizi onlara bağlamamız doğru değildir. Stratejimiz daha çok Türkiye halkıyla, devrimci ve demokratlarıyla sorunları çözmektir. Bu konudaki sapmalar yanlıştır. Mevcut imkanlar stratejimize hizmet ettirme yerine, kopmaya götürdü. Halbuki bu imkanları başarıya gitmek için kullanmamız gerekirken, stratejik yaklaşımlarımızdan değişiklik yapmaya kadar götürdü. Ancak stratejik yaklaşımlarımız teorik olarak yine aynıdır. O konuda çok köklü değişiklikler olmadı. Stratejimiz üzerinde fazla yoğunlaşmama, temel ve tali şeyleri karıştırma nedeniyle çalışmalarımız biraz ekletik kaldı. Biz, stratejimizin hizmetine koşan, bütün imkanları seferber eden bir yaklaşım içerisinde olmadık. Yani imkanlarımızı parçalı kullanma gibi bir durum ortaya çıktı.

Stratejimizi yeni dünya durumuna göre ayarlamamız gerekir. Eskiden stratejimiz zaten vardı. Dünya ve Türkiye gerçeğini de dikkate alarak, yeni Kürt stratejisini tarih bilinci içinde yapmak gerekiyor. Önderliğin yakalanması Kürtlerin siyasal birikimlerinin zirveye çıkmasıdır. Bu konuda bizi kesinlikle stratejide, taktikte yanlışla görütecek hiçbir boşluk yoktur. Bütün boşlukları doldurmuşuz. Yani herkesin ne olduğunu, bizim hangi adımları atmamız gerektiğini bu süreçte gördük. Bu yönüyle Önderliğin düşüncelerini çok iyi anlamak gerekiyor. En rafine, doğru, net ve bizi başarıya götürecektir düşüncelere ulaşılmıştır. O da Ortadoğu'da ve dünyada gerçekçi olmayı gerektiriyor.

Önderlik bunlara dikkat etmemiz gerektiği noktasında bizi uyarmıştır. Yani biz kullanılan bir durumdan çıkmak zorundayız. Gerekirse devletle de ilişki içinde olunabilir. Savaş üzerine de her zaman ilişki kurabilirler, ama bu ilişkileri çok dikkatli değerlendirmek gerektiği açıktır.

Uluslararası komployla Önderliğin ele geçirilmesinden nasıl bazı dost çevreler, Yunanistan vb. gibi ülkeler fayda gördülerse, içimizde de bazıları böyle bir yaklaşım içine girdiler. Şu biliniyor: Önderliğe karşı Zeki alternatifti, Önderliği tasfiye etmek istiyordu. 96'daki komplo Önderliği tasfiye edip Zeki'yi önder yapma amaçlıydı. Biz bunları biliyoruz, Yunanistan'ın daha önceleri "Zeki'ye dokunmayın." yönündeki açıklamaları ve yine Zeki'yi öne çıkarmaları bizzat NATO'nun talimatıyla oldu.

Dost görünenlerin çoğu Önderliğe karşı kendi içinde öfkeliydi. Kawa, Rızgari vb. gibi bu durumda olan birçok örgüt vardı. Kürdistan'da PKK ortaya çıkar çıkmaz kısa sürede bütün bu örgütler siyaset sahnesinden çekildi. Güney'deki güçler Kürt halkının duyguları, umutları, düşünceleri ve özlemleri üzerinde ticaret yaparken, Kuzey'de de buna benzer güçler vardı. Ama PKK, duygular ve özlemler üzerinde ticaret yapmaya son verdi. Bu yüzden birçok örgüt siyaset sahnesinden çekilmek zorunda kaldı. Bunlar o günden bugüne kadar Parti Önderliği'ne karşı öfkeli dirler. PKK ilk çıktığında gülen, alay eden ve Başkan'ı küçümseyenler daha sonra PKK'nin hizmetine koştular. Bize göre bir denge oluştu. Türkiye'de herkes

siyaseti bize göre yapıyordu. Bu nedenle bundan rahatsızdılar. Önderliğin Avrupa'ya çıkışında birçok aydın ve çeşitli örgütlerden gelen kesimler Önderliğin yerleşmesi için çaba göstermedikleri gibi, komplonun boşa çıkartılması için de hiçbir çaba harcamadılar.

Devletlerle ilişki içinde olan popülist aydınlar, komplo ortaya çıktığında tepki göstermeleri gerekirken sessiz kaldılar. Dost görünüyorlardı, hatta bizimle ilişki içinde olanları da vardı. Bu olayla içlerindeki öfkeyi, tepkiyi su yüzüne vurdular. Bunları da bilmek gerekir. Siyasette bu yönlü ilişkiler ve duyguların olduğunu da görmek gerekiyor. Onlar niçin siyaset yapıyorlar, niçin bizimle ilişki kuruyorlar, neden bizi destekliyorlar biçimde düşünürken, yine içimizdeki çeşitli çevrelere karşı da aynı duyarlılığı göstermek gerekiyor. İlişkiyi sürdürürken, bu ideolojik doğrultuyu dikkate almak gerekir.

Kim nereye kadar bizimledir ve nasıl yürüyebilir? Bu konudaki hassasiyetlere dikkat etmek lazım. Yanıbaşımızda duran aydın çevrelere gözü kapalı yaklaşmamak gerekiyor. Onlar bizi kullanmaya çalışıyorlar. Biz de onları değerlendirebiliriz. Belki onlarla kavga etmeyiz, düşman olmayız; ama yanlış yaklaşımlarını, eksik yaklaşımlarını da her zaman gözönünde bulundururuz.

Bir diğer konu, KDP ve KDP'ye yaklaşımdır. KDP'ye yaklaşım yanılıdır. Hatta Kürt siyasetindeki, ulusal kurtuluşçuluktaki en büyük yanılıdır. Hâlâ bugün doğru bir ulusal kurtuluş çizgisi izlenmiyorsa, bu içimizden ve aydınlar arasından birçok kesimin kesinlikle KDP gerçeğine yanlış yaklaşımlarından kaynaklanıyor. Çok yanlış bir yaklaşım var ve biz yanlış yaklaşımı bir türlü atamadık. Örneğin Medya TV, radyo, gazete bu yanlış perspektifle dünyaya bakıyor. Bu biraz kırıldı tabii. '97 yılında KDP ve TC'nin ortak geliştirdikleri operasyonlarla birlikte aslında herkesin içindeki KDP'lilik biraz kırıldı. Bizde de, halkta da, çeşitli aydın kesimlerde de bu KDP'lilik önemli oranda kırıldı. Fakat hâlâ belli oranda etkileri de var.

Şunu açık söylemek gerekir: '50'li ve '60'lı yıllar dünyada ulusal kurtuluş savaşlarının çok yükseldiği yıllardır. Fakat bu yıllarda Kürdistan'da yaprak dahi kımıldamadı. KDP olayının bununla ne alakası var? demeyin. Çünkü KDP, kendisini 3 bin yıllık önder görüyor, önderlik iddiasındadır. Önderliği tasfiye etmek isteyenlerin başında KDP önderliği geliyor. Kendisini alternatif önderlik görmektedir. Hatta Kürdistan'ın prensidir, beyidir, ağasıdır. Kendisini öyle gördüğü için her zaman Önderliğe karşı büyük bir savaş yürütmüş ve bu siyasal ilişkilere de yansımıştır. Bu yönüyle Önderlik olayında bazı çevrelerin hâlâ yanılıda olmasının nedeni, Barzani ve KDP'ye yanlış yaklaşımlarından kaynaklanıyor.

Vurgulamakta yarar görüyoruz: '50'lerde, 60'larda Güney'de, Kuzey'de ve Doğu'da çok güçlü ulusal kurtuluş savaşları gelişebilirdi, belki çok güçlü olmazdı, ama mutlaka gelişirdi. Bu yıllarda bütün Afrika ülkelerinde ulusal kurtuluş savaşları gelişti. Dünya bu akımlardan etkileniyor. Ulusal duyguların ve milliyetçiliğin Avrupa'ya, Rusya'ya yayıldığı bir dönemde, uygarlığın beşiği olan Mezopotamya'da kırk milyonluk nüfus ayağa kalkmayacak, bu mümkün mü? Mümkün değil, Latin Amerika ayağa kalkıyor, ilkel topluluktan yeni çıkmış halklar ayağa kalkıyor ama Kürdistan'da yaprak dahi kımıldamıyor. Türkiye'de devrimci gençlik ayağa kalkıyor ama en fazla özgürlüğe ihtiyacı olan Kürt

gençleri çok reformist bir yaklaşım sergiliyor. Bunun nedeni kesinlikle KDP'dir. KDP'nin ideolojik geriliğidir, geriye çekmesidir. Sadece objektif olarak ideolojiyi geriye çekmesi de değildir. KDP, TC'ye, "Sen bana Güney'de aşiretçi çıkarlarım için göz yum, ben Kuzey'i tahrik etmeyeceğim, engelleyeceğim." demiştir. KDP Kuzey'de bir devrimci hareketin gelişmesini engelledi. Engellemeler o dönemde KDP'ye belli bir itibar kazandırıyor. Kuzey'de '60'larda yaprak kımıldamamasının nedeni, kesinlikle KDP'dir.

KDP önderliğinden söz edilmişken, iki önderlik gerçeğinde söz etmek gerekir. Biri egemenlerin önderlik gerçeği, diğer de halkın önderlik gerçeğidir. Bu sözkonusu iken halen günümüzde egemenlerin Önderlik gerçeğini PKK'ye dayatma var, komplo da biraz buna yöneliktir. Halkın önderlik gerçeğini tasfiye edip, egemenlerin önderlik gerçeğini dayatmak istemişlerdir. Geçenlerde Güney'e gelen milletvekilleri vardı, bunların hepsi KDP kökenlidir. TC bilinçli göndermişti. KDP parlamentosuyla görüşme yaptılar. Bu, uluslararası komplonun devam ettiğini gösteriyor. KDP'yi bu milletvekilleri vasıtasıyla meşrulaştırmak istiyorlar. Bu da bölgede PKK Önderliği'ni veya PKK'yi tasfiye etmenin başka biçimlerini arama girişimleridir. Bunu böyle anlamak gerekiyor.

KDP çizgisini teşhir etmeden, geriletip tasfiye etmeden, engel olmaktan çıkarmadan, Kürdistan'da her zaman kullanılma durumu ortaya çıkar ve ulusal siyaset izlenemez. Çünkü ulusal siyaset daha '50'lerde, 60'larda bitirilmiştir. Kürt gerçeği üzerinde çıkarlara dayalı bir siyaset izlenmiştir. Olaylara yanlış, duygusal yaklaşıyor; bu bilimsel bir yaklaşım değildir. Dünyada kimler ayağa kalkıyor, Kürdistan'da başka mücadele yapma imkanları var mıydı? Olay ve olguları böyle değerlendirmek gerekir. Yoksa almış silahı savaşmış, bu bir köylü yaklaşımıdır. Bu köylü yaklaşım ile dünyaya bakıldığı için geri siyasetler önümüze çıkmaktadır.

Bu nedenle uluslararası komplo içinde bu güçlerin de yeri vardı. Bu güçlerin komploda yer almasının en temel nedenlerinden biri, KDP'nin ulusal siyaset izlemesi değil, önderliğini dayatmasıdır. KDP, Neron'un Roma'yı yaktığı gibi kendi geri önderliğini dayatmak için bütün Kürdistan'ı yakabilir. O kadar geri bir çizgi izlemektedir.

Burada diğer önemli bir husus, bu komplonun boşa çıkarılması olayıdır. Önderliğin yeni siyasal yaklaşımlarını, o rafine düşüncelerini, Kürdistan halkının mücadelesini yok etme düşünceleriyle kurulan tuzaklar karşısında, yeni bir stratejinin ortaya konulması olarak anlamak ve bunu bilince çıkarmak gerekir.

Bu uluslararası komplodan çıkaracağımız sonuç, devletlerin ne kadar hainlik yaptığı veya ne kadar dost olduğu değil, bundan sonra kuracağımız ilişkilerde nelere dikkat etmemiz gerektiğidir.

PKK yeni bir ruh yarattı

– 9 Ekim komplosu ile 15 Şubat komplosu arasındaki fark, aslında bizim yaklaşımımızı belirliyor diye düşünüyorum. O sürece kadar bizim Ortadoğu'ya ilişkin bir siyasal değerlendirmemiz var. Karşıt bir pakt ya da blok oluşturma biçiminde bazı siyasal değerlendirmelerimiz var. Yine buna karşılık tek sistem haline gelmiş dünyamızda, emperyalizmin de bir bölgesel politikası var. Daha doğrusu mevcut durumda dünyada politikalar biraz bölgesel düzeyde belirleniyor. O zaman aslında emperyalizm bizim bu blok veya pakt oluşturma biçimindeki yaklaşımımızı kökten yıkmaya biçiminde bir yönelimin içinde. Buna Suriye, Irak, ve İran da dahildir. Böyle bir yaklaşımı görmek gerekiyor. Yani biz, bu bütün içinde bir parçayız.

Fakat 15 Şubat sürecine geldiğimizde, aslında bizim de bu gerçekliği kavradığımız ortaya çıkıyor. Çünkü partinin yaptığı değerlendirmeler var. Yine Ortadoğu'da Arap halklarının ya da diğer halkların yaklaşımları var. Dolayısıyla o süreçte emperyalizmin ortaya koyduğu yaklaşım, aslında kendi bölgesel politikalarını düşük yoğunluklu çatışma çerçevesi ya da sistemi içerisinde uygulamaya koymadır. Bence şöyle bir şey oldu: Amerika, Önderliği esir düşürmeyi esas aldı, imhasını esas almadı. Bu düşük yoğunluklu çatışmanın ana sistematiğine uygun bir yaklaşım biçimidir. Bence arada değişen fark budur.

Burada Türkiye'nin komloya yaklaşımını da değerlendirmek gerekiyor. Temel yaklaşım şu: İngiliz Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nün yayınladığı bazı bilgiler var. Bunlar '96'da yayınlandı. Şunu söylüyor: PKK hareketi aslında sadece Önderlikten oluşan bir hareket, bir köylü tarikat ya da feodal örgütlenme biçimidir; dolayısıyla üst biçim dağıldığında ya da kafa kopartıldığında, gövde zaten kendiliğinden çürüyecek! Yaklaşım biçimi bu. Parti tarihinde geçiyor, Şahin Dönmez "APO taştan bile insan çıkarır" diyor. Yine buna ilişkin olarak, partinin gelişim süreci var. Türkiye de bundan haberdar ve bunu çok iyi biliyor. Dolayısıyla Önderliğin imhasını kendi önüne hedef olarak koymuş, bu yaklaşımı kendisi için esas almış. Fakat hiç kuşkusuz Türkiye de bu düşük yoğunluklu çatışma sistemi içerisinde yer alıyor. Kendi başına politika belirleyen ya da belirleyip de uygulayan bir güç değil. 15 Şubat'tan mahkemeye kadarki süreç ve o süreç de dahil olmak üzere Türkiye'nin esas aldığı şey, Önderliği imha etmedir.

Fakat o da şunu çok iyi fark etti ki, artık kendisi de bu sistemin bir parçası olmuş ve tek başına bunu götüremez. Geçmişteki Kürt isyanlarına, tüm Kürt önderliklerine yaklaşımını tek başına devreye koyma ve yürütme gücüne sahip değil. Ecevit'in açıklamaları da biraz bunu belirliyor. Çok dikkatli davranıyoruz, çok dikkatli yaklaşıyoruz biçimdeki yaklaşımı bence bunu ifade ediyor.

Şunu belirtmek istiyorum: Türkiye bundan sonra Kürt önderliklerine, Kürdistan hakına yönelik politikasında ciddi bir değişiklik olmayacak; Türkiye kendini emperyalizmin uluslara, sınıflara yönelik olarak yürüttüğü stratejisinin dışında bulamayacaktır. Öyle bir zorlama var. Emperyalizmin en temel yaklaşımı, güç ve direniş odaklarını yıktıktan sonra, toplumsal düzeyde yumuşak bir geçiş sağlamaktır. Amerika'nın bize ilişkin politikası, ne Önderlik hakkında, ne de bizim hakkımızda değişmemiştir. Bu çok doğru bir belirlemedir. Değişmesi de zor gibi görünüyor.

Ama hiç kuşkusuz PKK şahsında yaratılan bir ruh, bir gerçeklik var; bu da onları şaşırtıyor. Bence kendilerinin de henüz bu konuda verdiği kesin bir karar yok,

buna engel olan bir takım güçler var. Ama Kürdistan halkının kazandığı bir ruh olayı da var. İngiliz Strateji Enstitüsü'nün belirlemelerini de boşa çıkaran bir ruhsal yapılanma var. Belki örgütsel olarak belirtilenler doğru, ama yanlışlıkları bir şey var: PKK bir ruh yarattı. Bu konuda yanlışlar. Dolayısıyla oluşan net bir yaklaşım, net bir politika yok. Eski politikalarının devam biçiminde yürütüyorlar.

Direkt Önderliğin imhası hedeflendi

– 88'den başlayarak Önderliğimizi hedef alan komplo, bir anlamda ifadesini şu sloganda buluyordu; Kürt sorununa evet PKK'ye hayır. PKK'ye evet APO'ya hayır! biçimindeki bu yaklaşım, '92 sürecinde bir ittifak biçiminde doğrudan PKK'ye ve Önderlik gerçeğine bir yönelim biçiminde gerçekleşti. Ancak Parti Önderliği çeşitli düzeylerde geliştirdiği önlemlerle bu yönelimleri boşa çıkardı. Ardından da ulusal düzeyde Önderlik gerçeğini zirveleştirme durumu yaşandı. Kürdistan mücadele gerçeğinde bu durum ortaya çıkıyor. Dolayısıyla artık PKK'nin bu biçimiyle tasfiye edilemeyeceğini, PKK Önderlik gerçeğinin yok edilemeyeceğini anlayan düşman, doğrudan Önderliği hedef alma biçiminde bir yönelim içine girdi. 9 Ekim'de başlayan komplo 15 Şubat'ta zirveleşerek direkt Önderliği hedefleyen bir yönelim biçiminde ortaya çıkıyor. Şimdi burada Önderliğin direkt imhası hedef alınarak, PKK başsız bırakılmak istenmektedir. Bu temelde PKK'yi tasfiye etmek, PKK dışındaki oluşumları veya bilinen kişilikleri daha fazla öne çıkartma veya onlara dayalı bir çözüm biçiminde bölgede bir istikrar yaratma düşüncesi esas alınıyor. Bu daha çok Amerika'nın planları doğrultusunda geliştirilirken, Önderliğe yönelim biçiminde somutlaşan komplo ise, daha çok Türkiye insiyatifinde geliştiriliyor. Türkiye doğrudan imhayı hedefleyen bir yönelim içerisine giriyor.

Ancak bu komponun boşa çıkarılması ve sonrasında yaşanan gelişmeler, özellikle Kürt halkının Önderliğe sahip çıkmak için ortaya koyduğu tutum ve yine PKK gerçekliğinde ortaya çıkan gelişmeler, Parti Önderliği'nin doğrudan imha edilmesini bölgede daha fazla istikrarsızlığa neden olacağı, bunun da Amerika'nın geliştirmiş olduğu yaklaşımlara uygun düşmeyeceği görülünce, bu sefer Amerika direkt devreye girerek, kendi politik çıkarlarına uygun yaklaşımları esas alarak, bu komployu kendi insiyatifince geliştirmiştir. Dolayısıyla 15 Şubat'taki komponun imha biçiminde gerçekleşmemesinin temel nedeni bu biçimde izah edilebilir.

Komploda Türkiye'nin rolü sınırlı

– Politik olaylara tek yanlı, kaba yaklaşım doğru olmaz. Şimdi biz eskiden olduğu gibi emperyalizmin politikası şu diyerek işin içinden çıkamayız. Emperyalistlerin politikası böyleyse, onun karşısında bir de mücadele edenlerin politikası vardır. Başka bir politika yok, O geçmişteydi. Yine emperyalizmin politikası bu, Sovyet bloğunun politikası da bu. Bunun yanında politika yapabilirim diye siyasi güçler değerlendirme yapıyorlar. Ona göre strateji ve taktik oluşturuyorlar. Sovyet bloku yıkıldıktan sonra, dünyada ortaya çıkan politik olayları böyle ele almak, bu biçimde değerlendirmek ve bundan hareketle politika yapmaya çalışmak doğru değil, zaten mümkün de değil. Bir defa bu farklılığı görmemiz gerekiyor.

Çeşitli politik olaylarda APO ittifakı var, politika oluşturuyor. BM'ye bunu kabul ettirmeye çalışıyor. BM'ye veya değişik güçlere karşı doğrudan kendi inisiyatifi ile bu politikaları uygulamaya çalışıyor. Ancak bunun içinde çelişkiler, farklılıklar var. Farklı güç odakları, değişik politik çıkarları olan devletler var. Bunları görmek ve ayrıntıda politik olayları değerlendirmek kesinlikle gerekli. Öyle olmazsa, kabaca emperyalizmin politikası budur deriz, bu çok genellemeci bir yaklaşım olur. Böyle bir yaklaşım ile politika yapmak mümkün değil. Sadece her gün emperyalizm böyle yapıyor, böyle kötüdür diye tekrar eder durur insan. Bazıları zaten öyle de yapıyor. Bu politika yapmak, hatta politik tesbitte bulunmak anlamına da gelmiyor. Çünkü bu konuda biraz ayrıntıya girmek, olup bitenleri kendi ayrıntısı içerisinde değerlendirmek gerekli. Böyle baktığımız zaman, 9 Ekim ile 15 Şubat arasında farklılık yok. Nereden çıkardı arkadaşlar böyle bir farklılığı? Bir komplodur ve halen sürüyor.

Komploya katılan güçler, kendi çıkarları doğrultusunda komployu ilerletmek, kendi istemleri doğrultusunda sonuçlandırmak için çabalarını sürdürüyorlar. Fakat komplo böyle dümdüz, herkesin ortak olarak katıldığı, hiçbir farkın olmadığı bir olay değil. Öyle dedik mi, zaten o zaman hiçbir politik farklılık göremeyiz. Mevcut dünyada farklı politik güç odakları göremeyiz. O zaman da bizim politika yapmamız mümkün olamaz. Farklı yaklaşımları görmek yerine 9 Ekim ile 15 Şubat arasında farklılık var diyerek birşeyler icat etmeye çalışmamız doğru değil, tersi doğru. Komploda bazı güçlerin farklı yaklaşımlarını görmek, ona göre değerlendirmek, anlamlandırmak, sürecin nasıl geliştiğini, hangi yaklaşımların daha çok etkili olduğunu tesbit etmek daha gerçekçi.

Böyle bakıldığı zaman, öyle sanıldığı gibi Türkiye'nin komploda çok fazla bir rolü, etkinliği ve komployu yürütebilecek gücü yok. Yani gerçekçi olmamız gerekli. Suriye'yi vuracak, dünyayı yıkacak gücü de yok. Türkiye şunu yaptı: Kendi mütefiklerine, PKK durdurulmaz ve denetim altına alınmazsa çökeceğini, kendi çıkarlarının da zarar göreceğini, artık bu işi götüremediğini belirterek, uluslararası mücadele istedi. Amerika ve diğer güçler bu gerçeği gördü, buna göre PKK'ye, Önderlik gerçeğine ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı politikalar oluşturdular daha sonrada bilinen komploya gidildi. Mevcut tartıştığımız komplo, bu mücadelelerin en son halkası ve en kapsamlısı olarak geliştirildi.

Şimdi Türkiye'nin bu komplodaki yaklaşımı neydi, Önderliğe karşı yaklaşımı ne, sorusunu tartışmamız çok fazla anlamlı olmuyor. Türkiye Kürtleri inkar ediyor, imha etmek istiyor. PKK ve Önderlik gerçeği Kürdün kurtuluşunu, özgürlüğünü temsil ediyor ve bunun en önde mücadelesini yürütüyor. Türkiye'nin Önderliğe

karşı tutumu ne olacak biçiminde bir soruyu aklımıza getirmemiz bile yürüttüğümüz mücadeleden bir şey anlamadığımızı gösterir ki, bu yanlıştır. Bu kadar karışıklığa gitmek, esnemek, düşüncede reel gerçekliği kaybetmek çok tehlikelidir. Çünkü bu düşünce, her yere gitmeye açıktır. Türkiye, kendine teslim olmuş, kendine hizmet eden her Kürdü çok sever. Kendinden de sayıyor zaten. Ayırım da yapmıyor. Ama Kürt olmamak, Türkleşmek ve Türke hizmet etmek kaydıyla. Bunun dışında olan, kimlik isteyen, ulusal kimlik çerçevesinde özgürlük isteyen Kürdün bu dünyada yaşamaya hakkı olmamalıdır. TC'nin politikası bu. İnkâr ve imha dediğimiz politika, bu kadar yürütülen savaş, bu politikanın gerçekleştirmesi olayı değil mi?

Komplonun böyle olduğu açık ve Türkiye'nin de yaklaşımının bu olduğu, bu olacağı ortada. Fakat gücü yettiği ölçüde tabii. Türkiye'nin herşeye gücü yetmedi. Bu anlamda bakıldığında, Türkiye'nin komploda çok fazla etkinliği yok. Çünkü kendi politikasına uygun bir pratik sergileyememiştir. Türkiye bu komploda başkaları tarafından yönlendirilmiştir. Rol biçilmiştir ve bu rol doğrultusunda komplo yürütülmüştür. Bazı arkadaşlar, Türkiye'nin politikası hakim olmuş diyorlar. Bu mümkün mü? O zaman derhal boğardı. Kenya, Parti Önderliği için, Türkiye'nin uçağı da gelmedi, biz götürdük, Türkiye'ye kendi yerinden teslim ettik diye iddia ediyor.

Şimdi bir de Amerika'nın politikası var. Amerika, Araplar ve Farslara karşı olan, Türkiye ile birlik içinde olan, Türkiye'ye yaklaşan, stratejik rol oynamayan Kürdü çok seviyor. Buna destek de veriyor. Her gün davet ediyor, Washington'da ağırlıyor. Ama bağımsız olmak, özgür olmak, ulusal iradesini ortaya çıkartmak, çevresindeki halklarla birlik, kardeşlik içerisinde olmak, güç olmak isteyen baş düşman sayıyor. Amerika da Kürtler içerisinde ayırım yapıyor. Bu çok somut değil mi? PKK'ye, PKK Önderliği'ne karşı yaklaşımı ortada. Barzanilere ve YNK'ye karşı yaklaşım da ortada. PKK Önderliği'ni kendisi için ne kadar tehlikeli görüyor ve saldırıya geçiyorsa, diğerlerini de o kadar kendinden sayıyor. Bu güçleri geçmişten beri kullanıyor. Türkiye'yi bu konuda -Kürtlere iyi davranması konusunda- yönlendiriyor. Amerikan'nın politikası, Türkiye ile Kürtlerin çatışmasında çok fazla bir çıkar görmüyor. Kuşkusuz Kürtlerin, Türkleri zorlamasından memnun oluyor. Çünkü Türkiye bu durumda daha fazla Amerika'ya yaslanıyor. Ama yine de çok fazla çatışmalı olmak yerine, Türkiye'nin güçlülüğü ile biraz politika yapmayı esas alıyor. Türkiye'yi daha fazla güçlendirmek için Kürtlerin Türkiye'ye dayanak olmasını istiyor. Türkiye'nin böyle bir Kürt politikası izlemesini daha yararlı görüyor.

ABD bunu '60'lardan beri istiyordu. Geçmişten beri de öyle. Süleyman Demirel, Amerika'nın Güney'i Türkiye'ye bağlamak istediğini ve kendisinin reddettiğini, öyle bir politikaya girmediğini söyledi. Kuşkusuz gelişmelere göre bu politika da değişiyor. Alternatif politika olarak daha iyi açığa çıkan yaklaşımları var. Bu politika Türkiye'ye karşı savaşan, Türkiye'yi zorlayan, zayıflatan yaklaşımdan çok, aslında çok fazla destek vermeyen, ama Kürt'ten yana, ondan memnun görünün politikalar olmasını isteyen bir yaklaşım sergiliyor. Ama buna rağmen Türkiye ile çözüme gitmiş bir Kürdü kabul etmiyor. Ona karşıdır. Ulusal bir irade olarak gelişmiş, keni özgürlüğünü geliştirmiş Kürde çok fazla değer biçmiyor. Bir stratejik yaklaşımı yok. Taktik olarak Türkiye'ye karşı, Türkiye'yi zorlama temelinde kullanılan Kürtten memnun, ondan yana, onun dışındaki Kürde karşı.

Şimdi tabii bu politik yaklaşım sahipleri komploda rol oynadılar. Komplo içerisinde pratik tutumlar ve çabalar geliştirdiler. Tek bir tutum egemen olmadı. Kuşkusuz komployu yürütmede, yönlendirmede Amerika'nın etkinliği esastır. Baştan itibaren bu böyle. Amerika hazırladı, Suriye'yi de Amerika zorladı. Mısır'ı devreye koydu, zorladı. Hüsnü Mübarek'i, Türkiye'ye Amerika gönderdi. Hüsnü Mübarek, Demirel'le görüşürken, "biraz daha aktif olun, arkanızdayız" diyen Clinton'un notunu da Amerika gönderdi. Türkiye onun için Suriye'ye meydan okudu. Yoksa filan yere gidip çay içme kabadayılığı ile olmadı. Amerika destek vermeseydi, Türkiye'nin böyle bir gücü yoktu. Aslında böyle bir yönlendirme var ve Türkiye bu yaklaşımları görünce, kendi politikası doğrultusunda fırsatları, imkanları kullanmak istedi. Önderliğin çıkışı, Yunanistan'a hareketi böyle oldu.

9 Ekim'de Yunanistan, kendi politikası doğrultusunda bir oldu bitti yaratarak, Türkiye ile Önderliği bir çatışma haline getirmek istedi. Amerika'nın politikası böyle değil. Çatıştıkları ortak yönler var, fakat çelişen yönler de var. Amerika kendi politikası doğrultusunda komployu geliştirmek isterken, Yunanistan ve diğerleri de kendi politikalarına hizmet edecek yönde yaklaştılar.

Bu komploda Amerika'nın çıkarı neydi? Türkiye ile çatışmaktan uzaklaşmış, Türkiye'ye güç veren, bölgede de değişik güçlere karşı kullanılan bir Kürt statüsü yaratmak. Bunun için Önderliğin ve PKK'nin tasfiye edilmesi gerekli. Ancak çatışmayla değil Önderliği çatışmayla ortadan kaldırmak demek, sürekli bir çatışma ortamını, Kürt ile Türk'ün kavgasını Türkiye'ye yaptırtmak, Kürt-Türk kavgasını ilelebet kılmak olur. Amerikan çıkarlarına karşı bu böyle olmamalı. PKK Önderliği tasfiye olmalı, ama bu Kürt-Türk çatışmasının derinleştirilmesi biçiminde değil; tam tersine çatışmanın azaltılması, Kürtlerin TC'yi güçlendireceği bir yaklaşım, yönelimi biçiminde olacaktır.

Öte yandan Yunanistan, Rusya ve Almanya'nın yaklaşımı ise, sürekli bir çatışmanın ortaya çıkması biçimindedir. Çünkü çıkarlarını bu çatışmadan sağlıyorlar. Taktik olarak böyle bir çatışma içinde olmaları çıkarlarına hizmet ediyor ve çatışmayı sürekli kılmak istiyorlar. Çatışmayı durduran politikadan memnun değiller. Çatışmanın ortadan kalkmasını, Kürt-Türk çözümünün gelişmesini, Türkiye ile Kürtlerin bir çözüme gitmesini kendileri için bir kayıp sayıyorlar. Bu önlenmeli. Bu çerçevede Önderliğe, partiye karşı bir yaklaşımları var. Önderlik bir çözüm geliştirmek istiyor. Ama Amerika, Rusya ve Yunanistan çözümü ve Önderliği engellemek istiyorlar. Önlemek için Önderliğin yaklaşımlarının önünün alınması ve Önderliğin denetlenmesi gerekli. Ama Amerika, bu çatışmanın azaltılması temelinde, diğerleri ise, çatışmayı ilelebet kılacak şekilde olmalı diyorlar. İlelebet kılmak nasıl olabilir? Önderliği katletmekle! Türkiye'ye katlettirecek bir ortam yaratmak ve böylece Kürtlerle Türkler arasındaki çözümü imkansızlaştırmak.

Ortak yanları var, ayrı yanları var. Amerika'nın Önderliği etkisizleştirmek için hazırlayıp yürüttüğü komploya diğer güçler de dahil ediliyor ve bununla uzun süreli Kürt-Türk çatışmasını yaratacak bir ortam isteniyor. Bu da Önderliğin katledilmesi oluyor. Önderliğe, partiye karşı yaklaşım, ona karşı mücadele yönteminde farklılıklar var. Mücadele etme ve etkisizleştirme ortak bir yaklaşım, ama bunun hangi yöntemle olması gerektiği, nereye vardırılması gerektiği konusunda ayrılıklar var. Bir taraf katledilmesini kendi politik çıkarına uygun

görürken, diğer taraf katledilmesini değil, siyasi olarak bitirilmesini, etkisiz hale getirilmesini ve böylece hareketin etkisiz kılınmasını kendi çıkarları açısından daha doğru görüyor, politikasını bunun üzerine oturtuyor.

Şimdi daha sonraki sürecin gelişimi de böyle. Rusya, Yunanistan ve Amerika hem birlikte olmuşlardır, hem de bir ortak uygulama içerisinde kendi çıkarlarına uygun gördükleri sonucu almak için fırsat yaratmaya çalışmışlardır. Fırsat bulsalar uygulayacaklar, uygulatacaklardır. 15 Şubat'ta da bu var. Yunanistan'ın, Kenya'da da bir fırsat yakalayıp bir katliam olayını gerçekleştiremez miyim diye çabaları var. Bunu göreceğiz. Parti Önderliği, buna fırsat vermeyerek komployu bozdum diyordu. Komplonun bozulması böyle. Ve başından beri Kenya ile işleri yürüten Amerika olduğu için, Amerika'nın yaklaşımları sonunda hakim oldu ve işleri yürüttü.

Yunanistan ve Rusya'nın yaklaşımlarını boşa çıkarmakta Önderliğin yaklaşımları temel rol oynadı. Önderlik mahkeme sürecinde geliştirdiği politik yaklaşımlarla Amerikan politikalarını da boşa çıkartmaya çalışıyordu.

Şimdi komplonun gelişiminde, Türkiye kuşkusuz Amerika tarafından yönlendirildi. Türkiye'ye kalsaydı, o kendi imha politikasını uygulayacaktı. Fakat yönlendirilen bir güç olduğu için, Amerika, o yaklaşımın kendi çıkarına uygun olmadığı, farklı davranmasının daha yararlı olacağı konusunda Türkiye'yi yönlendirdi; bazı şeylere ikna etti, hatta yürüttü. Bundan dolayı Türkiye Amerika'yı elbette dikkate almak zorunda kaldı.

Şimdi bu tümüyle bir anlaşma temelinde mi oldu? Kuşkusuz öyle değil. Karşılıklı politikalar oluşturma ve onları yürütme temelinde bir güç, elbette oturup aklına geldiği gibi, keyfinin istediği gibi yapmıyor. Bütün reel gerçekliği ortaya koyuyor, gözönüne getiriyor. Ne yapabilir, ne yapamaz, ne yapması kendi çıkarınadır, buna ne kadar imkan var, ne kadar kabul görür, ne kadar uygulanabilir? Bunları hep hesaplayarak, şöyle yapmalıyım diye görüş oluşturuyor, politik ortam yaratıyor. Tabii komployu sürdüren bütün bu güçler kendi içlerinde de ayrıdırlar. Bir Rusya ile Yunanistan'ın, bir Yunanistan ile Almanya'nın yaklaşımları kuşkusuz aynı değil. Genel hatlarıyla bir benzerliğin olduğu söylenebilir; fakat kendi içlerinde de çok farklı yaklaşımları var. Kendi çıkarlarını bu ayrı yaklaşımlarda görüyorlar ve buna göre de politikalar oluşturuyorlar.

Komployu yürütmede de herkes kendi politikasını bu çerçevede oluşturuyor. Herkes farklı yaklaşım geliştirirken, Amerika'nın politikası nedir diye de herşeyden önce ona bakıyorlar. Hiç kimse, ben Amerika'yı hiçe sayarak kendi istediğim yapabilirim diyemez. Çünkü yönlendiren Amerika. Bu açık bir gerçeklik. Türkiye de buna bakıyor, Yunanistan da, Almanya da, Rusya da bunu dikkate alıyor. Herkes alıyor. Ve Amerika da çaba harcıyor. Amerika, yönlendirici ve sürekli etkili bir güç olabilmek için yoğun bir çaba içerisinde olmak durumunda. Bu çabayı da harcıyor, ilişkiler oluşturuyor, kendine göre tedbirler, politikalar geliştiriyor. İstihbarat örgütlerini kullanıyor. Hata bütün bu işleri yürütebilmek için ekonomik olarak pazarlıklar yaptı. Komploya öncülük edebilmek için öyle emir de vermedi. Zaten kimse onun emrini öyle dinlemiyor. Herşey politik yaklaşımlarla, yine çalışmayla, çabayla, mücadeleyle, ekonomik yaklaşımdan istihbarat alanındaki mücadeleye kadar bütün alanlar kullanılarak

bu işler yürütülüyor. Bu biçimde yaklaşmak ve böyle anlamak bizce daha doğru. Bu ayrılıkları görmek bizim içinde çok önemli.

Politika yapabilmemiz için nerede, bize karşı ne tür yaklaşımlar gösteriliyor? Bu yaklaşımların uygulanabilme gücü ne kadardır, bizim bunlara karşı neler yapma gücümüz var? Nasıl bir yaklaşım geliştirirsek saldırıları etkisiz kılabilir, kendi yaklaşımlarımızı pratikleştirebiliriz, gelişme sağlayabiliriz? Bunları açığa çıkartmak, pratikleştirmek açısından farklılıkları bu biçimde görmek, değerlendirmek önemli. Yoksa bizim herhangi bir politika yapma imkanımız kalmaz. Çok genellemeci, politika alanına girmeyen bir yaklaşım kazandırmaz. İdeolojik yaklaşım belki genellemeyi kaldırabilir; çok uzun vadeli genel bazı ilkeler ve kavramlarla olabilir, ama politika günlük davranış sanatıdır, günlük yaşamı yürütme olayıdır. Onun için sonuna kadar somuttur, ayrıntılıdır. Bu somutluk ve ayrıntıda ise farklılıklar, değişiklikler vardır. Her devletin, her gücün kendi içerisindeki yaklaşımında bile farklılıklar vardır. Onların da devlet politikalarını oluşturmada zorlanmaları var. Hükümetlerin değişimi bile bu devletlerin politikasında kısmi farklılıklar ortaya çıkartıyor. Bizim onları bile görmemiz gerekli. Politikada bu farklılıklar önemli. İnsana zaman kazanma durumu, bir çıkış imkanı, biraz destek bulma imkanı sağlar. Çok değişik imkanlar ve fırsatlar verir. Onlar görülmezse, politika oluşturma, politik mücadele yürütme mümkün olmaz, gerçekleşemez.

Her ülkenin Kürdistan politikası farklıdır

Kürdistan uluslararası sömürge'dir. Bundan dolayı çözümün de uluslararası olması gerekmez mi? Ve yine yeni dönem dış ilişkilere yaklaşımımız, stratejimiz nasıl olmalı? Bu iki soru birbiriyle bağlantılı. Bunları birlikte tartışabiliriz.

Daha öncede belirlendiği gibi, her dört parçadaki sıkı ilişkiler ve örgütlemeler, örgütler düzeyiyle de olur; ama daha çok halka inerek, özgür Kürdistan, özgür halk temelinde olur. Son süreçte Doğu halkına yönelik fazla bir örgütlenmeye gitmemiş olsak da, Doğu halkımızın mücadelemizde aktif bir rolü olduğu görüldü. Bunu örnek olarak görüyorum. Şimdi Ortadoğu'da ilişkiler, menfaatler çok karmaşıktır. Kısa bir örnek vermek istiyorum. Örneğin Irak'ın şu anda Türkiye ile sıkı ilişkileri olduğu gibi, KDP ve YNK ile de sıkı ilişkileri var; ekonomik, siyasi, ticari ilişkileri var. Aslında Irak, ABD ile uzlaşmayı hedef alıyor. Kişisel düşüncem, ABD'nin şu ana kadar Saddam'ı ortadan kaldırma diye somut bir planı yok. Fakat eğer isterse adımlar atıyor. Kürt sorununun çözümüne gerçekçi değinmese de Musul, Kerkük ve Kürdistan'ın bir parçasını denetim altına tutmak istiyor. Yani somut olarak, ABD hâlâ Güney için ne getiriyor net değil. Bunun gizli politikasını tam olarak bilmiyoruz. ABD'nin resmi açıklamaları, "bizim Kürt devleti kurma hedefimiz yoktur, eğer böyle sananlar varsa, ABD'nin politikasını anlamıyorlardır" biçimindedir. Esas hedefi, Ortadoğu'daki petrol başta olmak üzere ekonomik yatırımlara hakim olmaktır. Bu açığa da çıktı.

Bu sahte dostları tümünden reddetmek yerine, halkı davamızı Avrupa ülkelerine adım adım kabul ettirme temelinde yaklaşılmalıdır. Yani bir Avrupa'yı tümünden reddetmek yerinde değildir diyorum. Avrupa'yı bir bütün olarak ele almak da yanlış olur. Almanya'nın biraz kendi başına politikası var. Fransa Almanya'sız politika yapamıyor. İngiltere ve ABD'nin politikası daha paraleldir. Bu temelde yaklaşımlarımız, Avrupa'daki çelişkileri ve dengeleri iyi hesaba katarak, haklı davamızı ülke ülke kabul ettirme temelinde olmalıdır.

Ortadoğu'da da genel mücadele alanımız Kuzey Kürdistan ve Türkiye geneli olma temelinde, demokratik ve ilerici tüm güçleri toparlayacak, yine devletteki demokratik kesimleri de içine alabilecek, sonuçta demokratik cumhuriyet ekseninde geniş bir ittifak yaratmadır. Diğer parçalardaki Kürt örgütlerine karşı da silahlı bir savaşa girmeme temelinde yaklaşmak gerekiyor. Ki, şu anda bu hedefleniyor. İlişkileri geliştirmek, fakat bunun yanında da halkı esas almak şarttır. Güney'deki örgütlerle ilişkileri hâlâ biraz esas alıyoruz.

Doğu'da da İran Devletini karşımıza alma yerine, onunla ölçülü ilişkileri sürdürmeyi esas alıyoruz. Ama yine de halka düşüncelerimizi götürerek, mümkün olduğunca halkı örgütlemek ve bu temelde sürece uygun, İran genelinde halkların özgürlüğünü de esas alacak bir şekilde, Kürt halkının da ulusal demokratik haklarına kavuşmasını esas alıyoruz.

Tabii burada şu soru aklımıza geliyor. Kuşkusuz hepimizdeki özlem; Özgür, Birleşik ve Demokratik Kürdistan'dır. Fakat buna ulaşmak için şu anda önümüze koyacağımız hedef, her parçada Kürt halkının ulusal demokratik haklarına kavuşmasıdır. TC, şu ana kadar da resmi olarak Kürt kimliğini reddetmektedir. Bunun içinde buna ulaşmak, bunu hedeflemek gerekir.

Şimdi dikkati şu noktaya çekmek istiyorum. Bazı arkadaşlar farkına varmadan dile getiriyorlar. Önderlik tutuklandıktan sonra sanki yeni bir süreç başlatıldı demeye getiriyorlar. Ben buna katılmıyorum. 29 Kasım 1998'de Parti Önderliği, Roma'da dünya kamuoyuna yedi maddelik bir çözüm paketi sundu. Parti Önderliği'nin özellikle Roma'daki bütün çözümlemeleri yeni sürece ilişkin iç ve dış politikalarımızı, yine Kürdistan'ın diğer parçalarındaki yaklaşımlarımızı netleştirmişti.

Kürdistan uluslararası sömürge

– Kürdistan sorunu karmaşık ve sade olmayan bir sorundur. Özellikle dört parçaya bölünmesi ve Ortadoğu'da yer alması onun çok iyi irdelenmesini gerektiriyor. Bu açık. Sorun bir çok dünya uluslarını, bölge uluslarını ilgilendiriyor. Kürdistan Lozan Konferansı ile dört parçaya bölünmüştür. Türkiye'yi, İran'ı ve Irak'ı değil, herkesin ilgisini çeken Kürdistan statüsünün şu andaki durumu bütün uluslararası güçleri ilgilendiriyor. Bu yönüyle kimse ilgisiz kalamaz. Bu doğru. Fakat uluslararası sömürge kavramını sürekli çok öne

çıkararak, içinden çıkılmaz bir kördüğüm haline getirmek de doğru değil. Kendimizi sadeleştirme, politikada net sonuçlara varma esastır.

Bu yönüyle sorun birçok ulusu ilgilendirdiği gibi, parçalanmasından ve en ufak bir değişikliğin olmasından da birçok ulusun etkileneceğini belirtmek gerekir. Çözümüne doğru giderken, bunları dikkate almak kaydıyla uluslararası imkanları değerlendirmek ayrı bir husus. Ama herkesin kendi çıkarları doğrultusunda kullanmasından da çıkartmak gerekiyor. Öyle olunca, bu sefer bir türlü çözüme ulaşılmıyor. Herkes bir yerden çözümü engelleyici, bozucu yaklaşımlar içine giriyor. Çünkü herkesin kendine göre Kürdistan politikası var. O konuda tek bir Kürdistan politikası yok. Fransa'nın, İngiltere'nin, Amerika'nın, bölge devletlerinin de ayrı politikaları var. Hepsinin ayrı ayrıdır. Şimdi herkese göre kendimizi ayarlayamayız. Hepsini ayarlayarak, tatmin ederek, bu işin içine sokarak bir çözüme gitmek zor. Bunu böyle görmek gerekiyor.

Ortadoğu gerçeği biraz böyledir. Ortadoğu'daki politikacılara "çok pragmatiksiniz, çok reel durumla ilgileniyorsunuz" diyorlar. Biz günceli, geleceği, yine ideolojik yaklaşımları da şu veya bu düzeyde dikkate alırız. Ama Ortadoğu'da bu kadar pragmatik politika izlenmesinin de maddi, tarihsel koşulları var. Bu yönüyle pek çok gücün içinde olduğu düşünülürse, gerçekçi ve en uygulanabilir bir politikayı yaşama geçirmek çok önemli. Yani bu kadar karışık bir Ortadoğu'da beyinlerimizi, kafalarımızı, pratiğimizi karıştırmayıp, bu konuda sade ve net politikalara ulaşmak gerekiyor.

"Uluslararası sömürge" kavramı doğru bir ifadedir. Ancak diğer taraftan politik olmaktan uzak, işleri çok zora sokan ve giderek bir tabu haline getirilen ideolojik yaklaşımlarla mevcut veya tarihsel durumu tespit etmek ve günlük tutumlara kadar indergemek saplantılara da götürebilir. Biz İsmail Beşikçi Hoca'ya gerçekten çok değer veriyoruz. O kadar emeği var, fakat Önderlik son mesajlarından birinde İsmail Hoca'ya "biraz daha gerçekçi yaklaşsın öyle çok dogmatik yaklaşmasın" diyor.

Kürdistan'ın uluslararası sömürge statüsü var. Sorunun böyle genel bölgesel bir çözümü bir mantıktan ortaya çıktığı için, mevcut yaklaşımı eksik ve yetersiz görüyor, dikkat edilmesini istiyor. Yine en son Rızgari grubunun durumu var. Onlar da bu kongre çalışmalarında uluslararası sömürge kavramını çok yanlış kullandıkları, diyalektik işleyen ve yaşayan bir durum değerlendirmesi olarak görmedikleri için, "bütün parçaların çözümünü esas alan genel bir politika toptancı bir yaklaşım esas alınmazsa, içinden çıkarız" demişlerdir. Ulusal Kongre yaklaşımına ilk tepki gösterenler bunlar olmuştur. Kongre tabii dört parçayı ilgilendirdiği için önemli. Bir de şu anda PKDW fes oldu. Kongre daha fazla öne çıktı.

Bu bakımdan sömürge kavramını bence doğru tanımlamak lazım. O konuda bizim arkadaşların düşüncelerinde, beyninde bazı yanlışlıklar var. Bu uluslararası sömürge kavramı, sorunun illa da tümünden uluslararasılaştırılacağı, bütün parçalarını bir araya getirip çözeceği, bütün çözümün hemen dört parçada bir olacağı ya da birleşik, bağımsız Kürdistan biçiminde olacağı türünden yaklaşımlar ve yanılgılar bugün bizim stratejimizin anlaşılmasında, kavranmamasında önemli bir rola sahip. Böyle dogmatik bir tespit haline getiren

yaklaşımın payı var. Bu yönüyle uluslararası çözüm nasıl olacak derken, bence ilk önce buna dikkat etmek lazım.

Şu anda bizim zaten stratejik bir yaklaşımımız var. Sorunları her parça kendi içinde çözecektir. Aslında sorun biraz uluslararası kördüğüm haline getirilmiş. Kördüğümü çözme biçimi de, anahtarı uygun biçimde vurma biçimidir. Bizim bu yaklaşımımız eskiden beri vardı. Hatta şunu belirteyim, bizimle en fazla tartışılan konulardan biri de şuydu: Örneğin Kawa, Rızgari, yine belli örgütlerle tartışıyorduk; hatırlıyorum, onlar o zaman uluslararası sömürge kavramını çok gündeme getiriyorlardı. Biz, diğer parçalardan kopmadan, ilgimizi kesmeden, ama her parçanın kendi içinde sorununu çözmesinin daha doğru olacağını, diğer her parçadaki demokratik güçlerle, egemen ulusun demokratik güçleriyle çözmenin daha doğru olacağını düşünüyorduk. En fazla tartıştığımız, anlamadığımız, hatta kavga ettiğimiz konulardan birisi de buydu. Yani bizim ilkel milliyetçi, reformist kesimlerden ilk dönemde ayrıldığımız temel konulardan biri buydu. Bunu biliyoruz.

Şimdi bu konuda da bugün uluslararası iç ve dış politikamız ne olacak, stratejimiz ne olacak? Bütün parçalarda sorunu çözme yöntemimiz, yaklaşımımız ne olacak? Bunu tespit etmemiz gerekiyor. Bu konuda genel stratejik yaklaşımımız içinde tüm parçaların birbirine desteği gerekir; ulusal politikasının birbirini engelleyen değil, birbirini güçlendiren, birbirinin çözümünün önünü açan temelde olmalıdır. Her parça geçmişte birbirine karşı kullanılıyordu. Birbirine karşı kullanılan değil de, birbirine destek veren bir yaklaşım içinde, her ülkenin kendi sınırları içerisinde çözüm stratejisi çerçevesinde sorunu ele alması gerekiyor. Bir kere bu stratejik bir tespit ve dış ilişkilerimizi ayarlamamıza açık bir özellik arz ediyor. Zaten geçmişten beri de bu yaklaşım vardı. Yani partimizin İran ile, Suriye ile, Irak ile ilişkileri vardı. Bizim bu ilişkiler çerçevesinde sürekli söylediğimiz şey, her ülkenin sorunlarını kendi içinde çözmesi biçimindeydi. Geçmişte de böyle bir yaklaşımımız vardı. Şimdi bu yaklaşıma göre bir dış ilişkiler politikası izleyeceğiz.

Tabii bu konuda bölgenin hassasiyeti de var, dünyanın hassasiyeti de var. Şu anda kimse Ortadoğu'nun sınırlarının değişmesini istemiyor. Bu gerçeği de bilmek gerekiyor. Yani şu anda bunu zorlamak, politika yapmamak anlamına geliyor. Politika ve diplomasi yapacaksak, Kürdistan sorununda daha fazla dış ilişki ve diplomasiyi hizmete koşacak biçimde tutum sergilememiz gerekliyse, o zaman bu yaklaşım bizi en fazla hareket kabiliyetine ve politika yapma imkanına götürecektir, hem bölgede hem dünyada diplomamızı etkili kılacak yaklaşım olarak görülmelidir. Bu bizi etkili kılar. Çünkü şu andaki dünyanın Ortadoğu'ya bakışı bu olduğu için, bizim diplomasi bu kanaldan değil ters kanaldan yürürse, tabii diplomaside ve diplomatik ilişkilerde çok etkili olamayız. Bunu tespit etmek gerekiyor.

Geçmişte yanlışlıklar ve yanılgılara düştük. Yani taktik ilişkileri stratejik düzeye çıkardık, ilişkileri abarttık. Bu açık. Bu yönüyle gerçekçi yaklaşmak lazım. Arkadaşlar, bizim dış ilişkilerimizde çalışan kadroların güvencesi ne, bundan sonra yanlış yapmamalarının garantisi nedir diye sordular. Şudur; Her ülkeyi iyi değerlendirmek lazım. Yani nedir bu? Geçmiş tarihlerinden günümüze kadarki politikaları ne? Bizim hangi arkadaşımız bunu biliyor? Rusya'nın 19. yüzyıl

Ortadoğu politikası, 20. yüzyıl Ortadoğu politikası, ikinci dünya savaşından sonraki Ortadoğu politikası nedir? Bunlar biliniyor mu? Bilinmiyor. Düz bir şekilde Rusya'da politika yapıyor. Bu devletlerin politikalarını bilmeden, hangi yaklaşımlara sahip olduğunu, hangi yaklaşımlarının çıkara dayandığını, hangi konuda sonuç alabileceğimizi, hangi konuda sonuç alamayacağımızı bilmeden, bu konuda tabii doğru bir yaklaşımı esas alamayız. Çünkü her ülkenin politikası farklı.

Örneğin biz Avrupa'ya gittik, bir toptancı yaklaşım vardı. Belki bazı nüans farklılıklarına dikkat ettik, ama yine de toptancı bir yaklaşım izledik. Bunlar doğru değildi. İngiltere, Almayan, Rusya ve ABD'nin de Kürt politikaları farklı. Kimden ne sonuç alacağımızı bilemedik, abarttık. Örneğin Yunanistan gerçeği var. Biz Yunanistan gerçeğini çok abarttık. Arkadaşlar Önderliği Yunanistan'a götürmüşler. Yunanistan çok rahat, çok sağlam bir yer diyorlardı. Kesinlikle alakası yok. Yani Önderlik Yunanistan'a gittiğinde zaten durumu tehlikede idi. Yunanistan kendi çıkarları doğrultusunda sana destek veren bir ülke. Çok büyük yükleri kaldıramaz. Ama çıkarları doğrultusunda kendi politikasını uygulayacak düzeyde destek verebilir.

Başkan'ın oraya gidişi stratejik bir gidiştir. Yani orada kaldığı zaman, ilişkiler taktik düzeyinden çıkıp stratejik düzeye gelebilirdi. Giderek çözüme doğru giderken, stratejik konuma doğru giden çözüm, Yunanistan'ın zorlanması anlamına gelir. Bu da olmayacak bir şeydi. Yani biz dış ilişkilerde gerçekçi davranmadık. Tabii şimdiki durumumuz farklı.

Arkadaşlar somut durum ne, savaş politikamız ne olacak diyorlar. Türkiye ile savaş, Türkiye ile barış, Türkiye ile diyalog yoluna girdiğimiz zaman nasıl olacak? Tabii bunlar hepsi farklı farklı siyasal ilişkiler getirir. Bunu söyleme bile gerekmez. Şimdi Türkiye ile demokratik ve siyasal çözüm sürecine girerken, savaş sırasında uyguladığımız politikaları uygulamamız mümkün değil. Bu, şu an ki stratejimize de uygun düşmez. Yani stratejimizi değiştirip geçmişteki dış ilişkilerimizi değiştirmiyorsak o zaman stratejimizde anlamsız kalır, işlemez. Bu bakımdan daha önce de söyledik: Türkiye'ye karşı bütün dış ilişkileri kullanmalı, yine Türkiye'yi zorlamalı; ama bir savaş döneminde olduğu gibi tümünden her yerde gidip Türkiye'nin bütün ilişkilerini boşa çıkarmak, Türkiye'yi teşhir ve tecrit etmek doğru olmaz. Yani savaş koşullarındaki gibi bir diplomasi izlemeyeceğiz. O konuda üslubunu, dilini değiştireceğiz. Yine eleştirel olacağız, Türkiye'yi belli konulardan teşhir edeceğiz; ama onun üslubunu, dilini eski biçimden yeni biçime kavuşturacağız.

Türkiye'nin çok düşmanı var, Türkiye'yi çok bastırmak istiyorlar, biz de kendi açımızdan bunlardan yararlanma yoluna gideriz. Ama Türkiye'yi batırma, tüketme politikalarıyla aynı paralelde yürümemiz doğru olmaz. Yani şu andaki stratejimiz devam edecekse, ki devam ettiriyoruz, o zaman yaklaşımlarımızın ve dilimizin de farklı olması gerekiyor.

Şunu da belirtmek gerekir: Dış ilişkilerimiz, bölge ilişkilerimiz de var, yani kısacası diplomaside çok dikkatli olmamız gerekir. Örneğin bölge ilişkilerini onları karşımıza almadan sürdürmemiz gerek.

Türkiye’deki demokratik çözümün Ortadoğu ülkelerine de faydası olacak. Demokratik çözümün esasını kabul ettirmek veya propagandamızın, dış ilişkilerimizin dilini buna çevirmek lazım. Demokratikleşmiş bir Türkiye, demokratik cumhuriyet temelinde gelişen bir Türkiye Ortadoğu halkları için bir tehlike ve tehdit olmaktan çıkacak, Ortadoğu halkları barış içinde bir arada yaşamının imkanına kavuşacaktır. Ortadoğu’daki diplomasimizi de demokratik çözümlere destek verecek biçimde yürütmemiz esastır. Bunu böyle ele almak gerekir.

Diğer bir konu, bizce dış ilişkilerimizde iç durumumuz çok önemli. Yani Kürt gerçekliği çok çok önemli. Biz PKK olarak, dış ilişkilerimizde hep Türkiye’ye karşı “Türkiye şunu da söyleyebilir, ama Ortadoğu’da Kürt sorunun istikrara kavuşturmanın yeri Kuzey Kürdistan’dır” dedik. Bu konuda dünyayı ve dış politikayı da esas almamız gerekir. Bütün parçalardaki Kürtlerin temsilcisi gibi, diğer ülkeler açısından da bunu esas almak gerekir. Biz bunu şimdi rahatlıkla söyleyebiliriz ve gerçeği de böyledir. Sorunun çözümü Kuzey’den geçer. Bütün Kürtlerin temsilcisi olma, bütün Kürtleri gelecekte yönlendirecek, Doğu’yu da, Güney’i de, Küçük Güney’i de yönlendirecek bir hareket olarak, bu gücümüzü ve imkanımızı diplomatik ve siyasi ilişkilerimizde kullanacağız, bundan yönlendirecek bir hareket olarak, bu gücümüzü ve imkanımızı diplomatik ve siyasi ilişkilerimizi de kullanacağız, bundan vazgeçmiyeceğiz. Çünkü bu bizim yirmi yıllık çalışmamızın bir sonucudur. Bu konuda sorunu en fazla demokratik cumhuriyet sınırları içerisinde çözmek isteyen, ama belkide diğer parçalarla en fazla ilgisini sürdürecektir olan hareket yine biz olacağız. İster ideolojik, ister sosyal, ister kültürel, ister manevi düzeyde olsun, PKK bu konuda diplomatik ve siyasi alandaki gücünü kullanacaktır. Konumumuzu belirler, siyasal ve diplomatik imkanlarımızı kullanırken, dayandığımız bu zemini tabii doğru kullanacağız.

Şu çok açık: Uluslararası komploda Rusya’nın, ABD’nin tavırları görüldü. ABD sorunu biraz çözmek isteyen bir güç. Bu nedenle ABD’yi gözlemleyeceğiz. Eğer ABD sorunu çözmek istiyorsa, dış ilişkilerimizde ABD’yi biraz çözüme teşvik eden, çözümü tahrik eden yaklaşımı esas almalıyız. Bu konuda onun PKK’yi dışlayan yaklaşımları farklı, bizim yaklaşımımız farklı. Onun PKK’yi şunu bunu dışlayan çözümlerine karşı dururken, çözüme konusunda Türkiye’ye baskı eğilimlerini tahrik edeceğiz, teşvik edeceğiz. Bu bize komployu uygulayan devlet olsa da, şu andaki reel durumda çözüm gücü en yüksek devlet ABD olduğu için, onu böyle tahrik eden, teşvik eden, çözmeye zorlayan bir tutumumuz da olacaktır. Bunu böyle görmek gerekir. Çünkü bir Belçika’nın, Hollanda’nın veya bir başka Avrupa ülkesinin bu sorunu çözmede çok fazla gücü yok. Propaganda, ajitasyon gücü olabilir, çeşitli biçimlerde onları değerlendirebiliriz. Ama çözüm gücünde ABD’yi teşvik etmek bu dönemin en gerçekçi politikalarından biri olacaktır.

Ama bu konuda ABD, PKK Önderliği’ni, PKK’yi kabul etmiyor. Çünkü PKK’nin yarattığı yaşam tarzı ve felsefesi onun için bir alternatiftir. PKK Önderliği, başta ABD emperyalizmi olamak üzere, bütün kapitalist dünyayı teşhir ve tecrit eden bir önderliktir. Yani Başkan’ın duruşu ve yaşamı, 21. yüzyıla girerken alternatif bir felsefe, yaşam ve düşünce olarak 21. yüzyıla hakim kılınmak istenen “Yeni dünya düzeni” felsefesine ve ideolojisine alternatiftir. Bu bakımdan Başkan’ı

yargılanma, küçük düşürme, siyasal olarak bitirme politikasını ABD bugün de halen sürdürüyor. Bu konuda ABD'nin Türkiye'ye desteği devam ediyor. Yani Kürt sorununda Türkiye'yi belli oranda zorlasa ve çözüme doğru götürse de, PKK Önderliği'ni ve PKK'yi dışarda bırakma düşüncesinden hâlâ tümünden vazgeçmiş değil. ABD'nin bu konudaki politikalarını bilmek gerekir.

ABD bu konuda diğer güçleri de gözardı etmiyor, buna bağlı olarak HADEP ile de biraz daha yakından ilgilenmeye çalışıyor. Onları da bu konuda işin içine sokmak istiyor. Biz de HADEP'in işin içine sokulmasını istiyoruz. Biz de dış ilişkilerimizi bundan sonra giderek içeriye kaydırmak istiyoruz. PKDW, dış ilişkileri yürüten bir güçtü. Onun da ortadan kaldırılmasında şu dikkate alındı: Ulusal Kongre kuruldu, ama tek neden bu değil tabii, başka nedenleri de var. Örneğin bir neden şu: Türkiye dış konularda çok hassas ve dışardaki ilişkilere çok değer veriyor. Bu yönüyle ABD ve Batı Avrupa'nın PKDW ile ilişkileneceği Türkiye'de rahatsızlık yarattı. Türkiye'de hemen "bizi bölecekler, parçalayacaklar, bizim aleyhimize oluyor" sendromu başladı. Bunun hassasiyetini, tehlikesini dikkate alan Batı, içeride giderek HADEP'in belediyelerle diplomasisini geliştirebilir. Önümüzdeki süreçte dış ilişkilerimizin giderek biraz içe doğru kayması gerçeği ortaya çıkabilir.

ABD'nin böyle bir yaklaşımı da var. Ama ABD'nin PKK'yi hâlâ kabul etmeme gerçeği de var. Son gelişme ilgi çekicidir. Daha niyetini tam bilmiyoruz, ama gönderilen milletvekillerinin hepsinin KDP'ye yakın olması insanı düşündürüyor. Acaba onlara parti mi kurdurtacaklar, ABD veya Türkiye onlarla mı bir çözüme gitmek istiyor, giderek onları mı meşrulaştırmak istiyor? Bunlar tabii akla geliyor. Bu yönüyle dış politikayı bu dönemde iyi izlemek gerekiyor. Çünkü sorun gerçekten giderek çözüme doğru giderken, Ortadoğu'da, Türkiye'de Kürt sorununu şöyle veya böyle çözecekler. Ortadoğu'da ilişkilerin en yoğun olduğu bir dönemde dış ilişkiler önemlidir. Bunu iyi takip etmek, izlemek, sonuçlar çıkartmak, gerektiğinde müdahale etmek gerekir. Bunu böyle bilmek gerekir.

Bu bakımdan Avrupa'yı iyi izleyeceğiz. Rusya gibi devletlerle de kısmen ilişkilerimiz olur. Örneğin onların Türkiye konusunda, işte insan hakları sorunlarını çözsün, Kürt sorununu çözsün vb. gibi yaklaşımları var. İnsan bunu gerektiği zaman Birleşmiş Milletler gibi bazı yerlerde kullanabilir. Uluslararası komplo içindeki güçlere karşı tabii dikkatli olacağız, teşhir edeceğiz; ama onları kullanma imkanları varsa kullanacağız. O konuda çok duygusal yaklaşmanın gereği yok. Ne ebedi dostluk, ne de ebedi düşmanlık var. ABD komplonun başını çekenlerdendi, ama gerekirse kullanılabilir.

Başkan şu anda onu yapıyor. Başkan içerdeyken de dış politikayı izliyor. Başkan kendi konumuna veya şu andaki durumuna rağmen, Demokratik Cumhuriyet projesiyle komployu boşa çıkarttığı gibi, ABD'nin de kabul edebileceği, herkesin kabul edebileceği çeşitli yaklaşımları da ortaya koyarak, bizzat ABD'ye komployu boşa çıkartırmak ve ABD'ye Kürt sorununun çözümünde şimdiye kadar yarattığı komplonun tersine bir rol oynatmak istiyor. Başkan, ABD'yi gerçekten işin içine sokmak istiyor. "Düne kadar bizi tasfiye etmek için rol oynadın, şimdi de bunun için rol oyna, önünüze koyuyoruz" diyor. Yani dış politikalar öfkelerle, tepkilerle olmaz.

Başta da belirttik, Kürt siyasetinde duygusallık var. Biz hepsini tespit edeceğiz. Yani bugün ne alabiliriz, gelecekte ne alabiliriz, hepsi nereye kadar ne verebilir? Herkesin doğru tespiti gerekir. Bugüne kadar bunu yapamadık, dış ilişkilerimiz bunu yapamadı. Bu nedenle zorlandık. Ben dış ilişkiler konusunda da bunu belirtebilirim.

Komployu boşa çıkartmak demek

ulusal sorunun çözümünü yaratmak demektir

Bir kaç hususu daha netleştirmek yararlı olur. Kürt sorunu uluslararası alanda değil, Türkiye’de çözülür. Kompolodan çıkaracağımız en temel derslerden bir tanesi budur. Stratejik düzeltme dediğimiz olay aslında bu oluyor.

Biz parti olarak Ortadoğu’da da çalıştık. Ortadoğu devletleriyle ilişkiler geliştirdik. Savaşı ve orduyu Ortadoğu ilişkilerimizle, Ortadoğu zemininde geliştirdik. Önemli bir mücadele de ortaya çıktı. Ama Ortadoğu’ya dayalı olarak bir çözüm geliştiremedik. Bu kadar güç ortaya çıkarabilmiş olmamıza rağmen, Kürt sorununun çözümünde, çözümle ilişkili olan herhangi bir Ortadoğu devletine küçük bir adım bile henüz attıramadık.

Yine uluslararası ilişki alanında da siyaset yapmak istedik. Mücadelenin ortaya çıkardığı imkanları, demokratik çözüm yönünde bir fırsat verme anlamında, Avrupa’ya sunduk. “Avrupa güç kazansın, siyasi çözümün önünü açsın, bütün bu uzun süreli mücadele içerisinde yaratılan değerleri biz burada çözüme kanalize edelim dedik. Ortadoğu, Avrupa ve dünya da tuttu, bizi İmralı’ya götürdü. Kimse çözüme sahip çıkmadı. Çözüm arıyor ve çözüm dayatıyorsanız, adres Türkler olabilir, biz bunun sorumluluğunda yokuz” dediler. Bunu göremez ve bu dersi çıkartamazsak, bu ciddi bir yanlış veya yanılğı olur; komplonun temel dersini almamış oluruz.

Bu anlamda da çözümün Türkiye’den geçeceği, geçtiği çok açık, çok somut. Çünkü Türkiye Kürt sorununu kendi elinde tutuyor. Öyle uluslararası alan tutumuyor. Devletle olur, halkla olur, savaşıyla olur, barışla olur; her kiminle olursa olsun, hangi yöntemle olursa olsun, bu iş Türkiye’de çözümlenir. Başka herhangi bir yerde değil.

Dünya savaşı arkasından dünya yeniden düzenlenirken, Kürtlere de bir yer biçiliyordu. Uluslararası alanda Sevr Antlaşması, Lozan Antlaşması deniliyor. Kürtler bu antlaşmalarda tartışılan topluluklardan bir tanesidir. Bu antlaşmalarda yeri olan bir topluluktur. “Kürtlerin sorunlarını biz çözüyoruz” diye, TC diğer dünya güçlerine karşı hem mücadele etti, hem de kendine göre çözüm yolları önererek kabul ettirdi. Bunu unutmayacağız. Dünya da bunu bu biçimde kabul etti. “Türklerin ve Kürtlerin ülkesi, Kürtlerin ve Türklerin devleti” biçiminde Kürtlerin sorunlarını çözdüklerini, Kürtlerin bu mücadeleye ve sisteme gönüllü olarak katıldıklarını göstermeye çalıştı ve bunu kabul ettirdi. Türk devleti bu biçimde oluştu. Kürt sorunu da bundan sonra ortaya çıktı. Önce böyle oluşturuldu, arkasından bu reddedildi. Bu sömürgeci egemenliğe

dönüştürüldü. Arkasından Türkiye Cumhuriyeti, diğer parçalardaki sorunun çözümünü de engellemek üzere, bütün Kürt ulusal sorununun çözümünü eline aldı. Kendisinin oluşturduğu politik yaklaşımı bütün bölgeye ve dünyaya dayattı. Uluslararası alanda kabul edilen bir devlet olarak, bu politikanın bu biçimde kabul edilmesini sağladı ve yürüttü. Şimdiye kadar da yürütüyor.

Uluslararası güçleri bu düzeyde komplo ve saldırıya yönelten, uluslararası kompoların yapılmasını isteyen, bunun için Türkiye'nin imkanlarını sunan da yine bu devlettir. Bu biçimde kendi politikası doğrultusunda sorunu çözmeye çalışıyor. Bu çözüm inkar ve imha siyaseti doğrultusunda ve yok etme anlamındadır. Bu nedenle başka alanlardan çözülüyor. Çözüm, sömürgeciliği yaratan güç olarak, Türkiye'nin elinde bulunuyor. Çözüm, çözümsüzlüğü yaratan güç olarak Türkiye'den geçiyor. Çözümün anahtarı ondadır. Bütün çalışmalarımızın, Ortadoğu'da dünyada olsun bütün ilişki ve faaliyetlerimizin Türkiye'de çözümünü sağlayacak yönde olması zorunludur. Dışa yönelik stratejik çizgimizin böyle olması gerekiyor. Demokratik ortamın açılması, halkın örgütlenmesinin geliştirilmesine fırsat verme, imkan yaratma, devleti çözüme zorlama ve teşvik etme esastır. Buna göre bunlardan hangisi uygunsa, o yaklaşım gösterilir.

Ama bütün yaklaşımlarımız Türkiye'de çözümü geliştirmeye yönelik olmak durumundadır. Türkiye'de çözüm yaratma dışında başka herhangi bir çaba yaklaşım yanlış olur; çözüme, stratejik çizgimize hizmet etmeyen bir çalışma olur. Bunu bu biçimde görmemiz gerekli. Bu anlamda sömürgeciliği de, çözümü de anlamak bence doğru olur. uluslararası sömürge kavramı muğlak bir kavram. Bu gerçekliği gizliyor, gölgeliyor. Yanlıştır da. Bu kavram, Kürt ulusal sorunu üzerindeki tahakkümü, hakimiyeti gizliyor. Halbuki Türkiye birinci plandadır ve esastır. O kavram geçmiş mücadele döneminde pratiksizliği doğurdu. Onu esas alanlar, hiçbir pratik çalışma içine giremediler. Ne örgüt ne eylem yarattılar. Sadece boş, küçük bir tartışma kulübü halinde oldular ve şimdiye kadar da öyle kaldılar. Eğer biz de böyle bir kavramı esas alırsak, politikasız kalırız. Politikasız kalmak, başkalarına alet olmaya götürür. Yanlıştır, kendi stratejimize uygun politika ve pratik yapmamızı da önler. Onun için o yanlışa ve muğlaklığa bu biçimde düşmemek gerekli. Çözüm yerini de çok iyi, somut ve net görmek gerekli.

Aslında stratejik değişim dediğimiz husus buydu. Diğerlerinden ayrılığı da buydu. PKK'nin bu kadar büyük bir pratiğe yönelebilmesi bu stratejik yaklaşımı nedeniyle oldu. Doğru bir yaklaşımdı, pratikleşti, örgüt yarattı, eylem yarattı ve halkı ikna etti. Bunu aynı doğrultuda pratikleştiremediği zaman etkinliğini geliştiremedi, tekrara düştü. İşte Önderlik, "PKK çözüm sürecini, mücadele sürecini geliştirdiği kadar başarıyla geliştiremedi" diye belirtiyor. Zorlanmayla ve giderek komployla karşı karşıya kaldı.

Bir değerlendirme ve komployu boşa çıkartma mücadelesi içerisinde biz bu düzeltmeyi yapıyoruz. Komployu boşa çıkartmak demek, Kürt ulusal sorununun çözümünü yaratmak demektir. Yoksa komplo boşa çıkartılamaz. Çözümü geliştirirsek komplo boşa çıkacaktır. Çözümü geliştiremezsek komplo başarıya gidecektir. Komplonun boşa çıkartılmasıyla başarıya gitmesi arasındaki ilişkiyi böyle algılayacağız. Komplonun boşa çıkarılmasının çözümü geliştirmek veya

çözümde başarıyı sağlamakla birebir ilişkisi vardır. Ona bağlıdır ve bu anlamda da Önderlik, çözüm yolunu, bütün çalışmaların yönünü gösteriyor. Gerekli düzeltmeyi yaparak, Türkiye’de devleti de, toplumu da zorlayarak, oradaki eksikliklerimizi gidererek, zayıflıkları aşarak çözümü geliştirmeye çalışıyor. Çözümü Türkiye ortamında, Türk devletiyle, toplumuyla, çok değişik güçleriyle; her kim olursa olsun onlara kabul ettirme, onlarla bir çözüme ulaşma temelinde geliştirmek istiyor. Nihai çözüm de bu biçimde gelişecek. Bunun dışında herhangi bir yerde çözümün gelişmeyeceği kesindir.

Kürt sorunun çözümü bölgede demokratizmin gelişmesine hizmet edecektir

Ekonomik ilişkilere yönelik, Kıbrıs sorunu komploda rol oynamış olabilir mi? Çeşitli güçler arasında, Türkiye, Yunanistan, Rusya vb. güçler arasında herhangi bir pazarlık var mı?

Kuşkusuz komplonun gerçekleştirilmesi sürecinde bu tür ilişkiler ve pazarlıklar oldu. Bu, daha çok basına da değişik yerlerde yansıdı. Bu tür ilişkiler, komplo sürecinde tartışıldı. Güncel politik çıkar yaklaşımı çerçevesinde çeşitli pazarlıkları içeren yaklaşımlar da var. Fakat olayı sadece güncel, dar, basit bazı çıkarlar temelinde yürütülmüş bir olay olarak görmek yanlıştır. O doğru değil bir defa. Bu tespiti yapmak önemli. Esas olarak temel politik ve stratejik yaklaşımlar var. Bazı güçler açısından çok daha yoğun olarak kapsamlı taktik yaklaşımlar da var. Bununla birlikte güncel bazı çıkarları elde etme girişimleri de var. Örneğin bazı basın yayın organları, Kenya hükümetinden bazı görevli ve sorumluların açıklaması olarak, Kenya hükümetinin Türkiye’den beş milyon dolar aldığını yazdılar. Ne kadar doğru, tam bilemiyoruz, ama olabilir.

Yine Rusya’da bir pazarlığın yapıldığı söyleniyordu. Amerika, Rusya ve Türkiye arasında, İsrail’in de bu pazarlıklarda devreye girdiği değerlendirme ve bilgi olarak veriliyordu. Parti Önderliği ikinci kez Rusya’ya gittikten sonra, Rusya’nın tavrının değişmesinin bu tür bir pazarlığa bağlı olduğunu belirtenler, iddia edenler vardı. Petrol boru hattı veya başka ekonomik-ticari çıkarlar çerçevesinde bunlar doğru olabilir. Bu tür çıkar ilişkileri ve pazarlıklar oldu. Fakat şaşırtma yönleri de var. Yani hepsini doğru görmek uygun olmaz. Böyle güncelleştirmek doğru değil. Temel bazı siyasi sorunların çözümünde bu olay değerlendirilmeye çalışıldı, hâlâ da çalışılıyor. Komplonun yürütülmesi sürecinde pazarlık biçiminde olmasa da konuşulmuştur. Pratik adımlara destek sağlayabilmek için, bazılarınca konuşulmaya da gerek kalmadan, kendi politikalarının gereği olarak hissedilmiştir. Örneğin Suriye ve İsrail arasındaki ilişkiler ve görüşmelerin komplodan sonra geliştirilmeye çalışılması böyle bir olaya bağlı.

Kıbrıs sorunu, Türk-Yunan ilişkileri, özellikle Parti Önderliği’nin savunmasında komplonun içyüzünü daha iyi açığa çıkarıp, doğru ve yeni Kürt stratejisini ortaya koyduktan sonra, bu geliştirilmeye çalışıldı. Özellikle bu Yunanistan tarafından

geliştirilmeye çalışılıyor, çünkü biraz politikasız kaldı ve teşhir oluyor. O nedenle mevcut durumu kendisi açısından bir politik çıkara dönüştürmek istiyor. Yoksa elinden fırsatları kaçırmış olacak.

Tabii öncesinden de taraflardan destek alırken, Amerika bu tür politik sorunların çözümünde destek olunacağını en azından ima etmişti. Türkiye ile Amerika arasındaki ilişkiler belli ölçüde bu tarz ilişkiler olarak görülebilir. Bu anlamda çeşitli ekonomik, ticari, siyasi sorunların çözümü yönünde değişik güçler arasında ilişki, teşvik etme, hatta pazarlık yapma, oradan bazı sonuçlar alma biçiminde bir süreç yaşandı. Artık neyin ne kadar gerçekleştiğini ayrıntıda bilmek gerekiyor. Biz onu fazla belirtecek durumda değiliz. Çok önemli de değil, çünkü sorunun esası o düzeyde değil, daha derinlikli. O biraz yüzeysel oluyor.

Ortadoğu devletlerinin rolü tartışmalarda epey işlendi. Ortadoğu bizim için önemli. Yürüttüğümüz mücadelenin bölgesel karakteri fiili durumda da, resmi durumda da böyledir. Partimizin yürüttüğü Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bölge güçlerini, bölgesel çıkarları doğrudan etkileyen, bu anlamda da bir bölgesel mücadele olma gerçekliği var. Bölge güçleriyle şu veya bu biçimde ilişki içinde süren bir mücadeleydi. Aynı zamanda bölge güçlerini doğrudan ilgilendiren bir sorunun çözülmesi mücadelesiydi. Kürt ulusal sorununun bütün bölge güçlerini ilgilendiren güçler arasından, demokratizmin geliştirilmesine hizmet eden temel bir sorun. Kürdistan'ın, Kürt ulusal sorunun mevcut durumu, yani çözümsüzlüğü belki de bölgenin en büyük zaaflarından biridir denilebilir. Fakat bir kere çıkar sistemi buna göre oluşmuş; hakim, güçlü uluslar siyasi sistemlerini buna göre kurmuşlar. Çok zayıf bir konumdayken, dünya emperyalizmden aldıkları güçle kendi ulusal çıkarlarına da fazla denk düşmeyen, fakat bazı sınıf çıkarlarını temsil etme temelinde siyasi bir sistem ve devletler ortaya çıkmış. Bu durum o halkların gelişimini de, toplumların gelişimini de zorluyor. Ulusal gelişmeleri zayıflatıyor. Dünya emperyalizminin, büyük devletlerin oyunları karşısında toplumları ve bölgedeki halkları zayıf bırakıyor. Bunun önemli bir nedeni Kürdistan'ın mevcut durumudur. Kürdistan yaklaşımından dolayı, bu devletler, topluluklar üzerinde zorlayıcı etkide bulunabiliyor. Büyük devletlerden gelen politikalara karşı bölge güçleri zayıf kalıyor.

Bölge aslında uygarlığın merkezi olan bir alan. Günümüz dünyasında politikada çok etkili olabilecek bir geçmişe, ekonomik potansiyele, yine toplumsal güce sahip olan bir alan. Bu rolünün, potansiyelinin çok azını aktifleştirebiliyor, gerçekleştirebiliyor. Zayıf bir konumu yaşıyor. Değerlerinin önemli bir kısmı çarçur oluyor. Şimdi bütün bunlarda Kürdistan'ın mevcut durumu rol oynuyor. Bu sorunun çözülmesi halinde, bölgenin ekonomik, siyasi ve toplumsal olarak çok güçleneceği ve gelişeceği, bölgedeki siyasi sistemin çok ileri düzeyde bir demokratizme ulaşacağı, böylece halkların yaşamının gelişeceği, halklar arasında ilişkilerin, ittifakın ve birliğin gelişeceği kanısındayız. Parti olarak görüşümüz budur. Bunu, bölgenin ve Kürdistan'ın değerlendirilmesinden çıkartıyoruz. Bunlar aynı zamanda pratik olarak gelişen mücadelemizin açığa çıkardığı gerçekliklerdir. Bu, pratik bakımdan da kanıtlanmış bir durum oluyor.

Partimizin, Parti Önderliğimizin mücadelesi, bunu çözüme götürme çabasıydı. Özellikle Parti Önderliği, bu anlamda bölge sorunlarıyla çok daha yakından ilgilenen, bölge sorunları için çözüm arayan bir yönelim içindeydi. Hem pratikte yürütülen mücadele, hem de ideolojik-politik yaklaşımlarla parti hareketimiz, Önderlik çalışmalarımız bölgeyi yakından etkiliyor. Hatta birçok şeyi yönlendiriyor.

Fakat bölgeyi zorlayan, zayıf bırakan bu temel sorunun çözümünde ileri bir noktaya gidilemedi. Yalnız bütün halklara, Kürtlerin her zaman zayıflatıcı bir unsur olmadığı gösterildi. Kürt gericiliği bölge halklarının çıkarına ters ve aleyhte olabiliyor, zarar da verebilir; ama Kürt ulusal hareketi gericiliğin denetiminde olmazsa, zarar verici olmaktan çıkabiliyor. Hatta halklar için, bölge ulusları için bir güç kaynağı olabiliyor. Partimiz yürüttüğü mücadeleyle bölge uluslarına, halklarına bunun böyle olduğunu gösterdi. Aslında bölgedeki çeşitli devletler ve toplumlarla ilişkiler böyle pratik gelişmeler temelinde taktik düzeyde de olsa kurulup geliştirilebildi. Yoksa bu kanıtlanmadan ve böyle bir yaklaşım içerisinde olunmadan, bölge güçlerinin Kürt hareketleriyle çok fazla ilişkilermeleri, özellikle Kuzey'deki Kürt hareketleriyle fazla ilişkilermeler durumu söz konusu olamazdı.

Bu durum, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin doğru bir çizgide, bölge ulusları ve halklarının da çıkarına ve onlarla belli bir dayanışma içerisinde olduğunu mücadeleyle kanıtlayarak gösterdi. Fakat kendilerini çözüme de götüremediler. Bu temel bir zaaf ve sürüyor. Yaklaşımlar taktik düzeyde böyle ikili bir yan olarak kaldı. Ulusal kurtuluş hareketi ile bölge ulusları, devletleri arasındaki ilişki, stratejik ilişki ve ittifak düzeyine ulaşmadı. Tabii bu da çözümü getirmedi. Bu güçler sadece olumlu gördüler ve buna bağlı olarak destek alıp verdiler. Böyle bir savaşın, mücadelenin sürdürülmesini kendi çıkarlarına uygun gördüler. Ona göre bir yaklaşım gelişti.

Tabii savaşta askeri yönden zafere gidemeyişimiz, değişik biçimlerde demokratik ve siyasi yöntemlerle, diyalog yöntemiyle çözüme götürme yaklaşımlarımız gelinen noktada bu çıkar sistemine fazla uygun düşmedi. En azından onu zayıflatır veya zedeler oldu. Önderliğin düşünsel olarak böyle bir çözümü geliştirmesine, bunun pratik adımlarını atma yaklaşımına çeşitli güçler temkinli yaklaştılar, yaklaşıyorlar. Mücadelenin yürütmesinin yükünü stratejik düzeyde omuzlamaya girmediler, giremiyorlar. Çünkü kendilerinin su soruna bağlı olma durumları var. Onu çözmeleri gerekiyor. Dar milliyetçi bir yaklaşım nedeniyle aslında bir çözümsüzlüğü de yaşıyorlar. Farmlar açısından, Araplar açısından, Kürdistan'la ilişkili olan güçler açısından bu durum belirtilebilir.

Çözümsüzlüğü yaratan bu güçlerin komplonun böyle somut pratik gerçekleşmesindeki rollerinden ziyade, işin bu yönünü görmek de önemli. Partimiz çözümü bu güçlerle birlikte geliştirebilseydi, böyle komploları daha güçlü boşa çıkartabilir, bölgeyi dış güçlerin müdahalelerine karşı daha sağlam, halkların çıkarı temelinde daha örgütlü ve birlik içinde tutabilirdi. Buna yönelmeyerek, ulusal hareketin çözüme gitmesine katkı sunmadılar veya onu engelleyen, önleyen konumda oldular. Bu da komployla bağlantılıydı. Biz savaşla çözüme gitseydik, komplo gelişmeyecekti. Yine bazı alanlarda siyasi yollarla çözümü geliştirme temelinde ortaya çıkarabilseydik, bu biçimde bu kadar gücün

böyle bir komplo düzenlemesinin önünü alabilirdik. Mevcut politikayla Kürt sorununa çözüm getiremeyen devletler, komplonun bir uzantısı durumuna geldiler. Fiili durum budur. Komplonun boşa çıkartılması noktasında da fiili olarak sorumluluk üstlenmediler.

Suriye'nin yaklaşımı biliniyor. Aslında fazlasıyla gösterebileceği tahammülü gösterdi, ama bir taktik düzeyinde kaldı. Gücü de yetmedi, bir noktada artık kaldıramaz duruma da geldi. İran, hiç omuzlamak istemedi. Irak çok fazla güç kaldıracak durumda değildi.

Bunun dışında Mısır'dan söz etmek gerekli. Mısır komplo içerisinde aktif olarak yer alan, rol oynayan bir devlet konumunda. Hâlâ da konumunu sürdürüyor. Türkiye, ABD ve İsrail ile ilişkileri çerçevesinde bunu yapıyor ve Arap devletleriyle ilişkilerinde kullanıyor. Mesela Suriye üzerinde Mısır'ın telkinleri, yaklaşımları etkili oldu. Parti Önderliği'nin Suriye'den ayrılmak durumunda kalmasında, Mısır'ın yürüttüğü çabaların önemli bir rolü var. Hâlâ da Kürt halkının ulusal çıkarlarıyla ters bir konumda, oldukça gerici politik ilişkilerini sürdürüyor. Sözde konferanslar düzenleyerek Kürt ulusal sorununa çözümünü tartıştırıyordu. Mısır, sözümona Arap çözümü denen bir çözümü geliştirmeye çaba harcıyordu. Ama bu biçimiyle bunun ABD'nin istemi doğrultusunda yürütülen Kürt gericiliğini güçlendirme hareketi olduğu açığa çıktı. Bu anlamda Mısır'ın olumsuz rolü esaslı olarak var.

Filistinlilerin Roma sürecinde etkilerinden söz ediliyor. Öyle bir bilgilenmemiz var. Filistin'in de Kürt sorunundaki Arap çözümsüzlüğünde, Arap ulusal hareketi içerisinde etkili konumda olması nedeniyle rolü var. Bunun yanında Türkiye, ABD ve İsrail ile geliştirilen ilişkiler çerçevesinde böyle bir rol oynamış olabilir. Bu girişimde bulunanların kendileri, Türkiye ile ilişki içerisinde sorunun çözülmesinde arabulucu olmak istediklerini söylüyorlardı ve Arafat'ın doğrudan temsilciliği olarak kendilerini gösteriyorlardı. Ama önerdikleri girişim tehlikeliydi. Mevcut yaşanan komplonun, 15 Şubat olayının daha kolay gerçekleşmesine zemin sunabilmek için, Parti Önderliği'ni Doğu Avrupa'da bazı ülkelere götürmek istiyorlardı. Tabii önerdikleri ülkelerin, devletlerin bir devlet gücü yoktu ve Türkiye ile ilişkileri de çok ileri düzeydeydi. O nedenle arabuluculuk girişiminden çok, 15 Şubat'ın gerçekleştirilmesine hizmet sunma, onun bir aracı olma girişimi denebilir. Onların böyle bir rolü var.

İsrail'i fazla belirtmeye gerek yok. İsrail savaşın bir tarafı oldu. Özellikle '90'ların ortalarından beri, bu çok daha ileri düzeyde belirginlik kazandı. Stratejik ittifakı var ve en ileri düzeyde askeri destek verdi. Mevcut politikaların geliştirilmesine de katıldı, katkı sundu. Türkiye ile ilişkileri bu düzeyde. İsrail'i, Türkiye ve ABD yaklaşımı içerisinde ele almak, saymak gerekli.

Washington Anlaşması

komplonun birebir uygulanması oluyor

Güney'in merkez olacağı benzemesi, öne çıkması, Güney'e karşı yaklaşımımızın ne olacağı konusunda bir soru var. Ortadoğu değerlendirilirken bunu görmek gerekli. Güney'in merkez olacağı Kürt hakim sınıfının, ilkel milliyetçi çizginin bir görüşü, bir iddiasıdır. Bu, Kürdistan ulusal hareketinde bir çizgi sapması veya bir çıkmazın, çözümsüzlüğün geliştirilmesi iddiasıdır. Şimdiye kadar bu temelde rol oynadı, şimdi de oynuyor. Güney'in öyle bir durumu yok, olmayacak da. Eğer Güney öne çıkarsa, hemen Kürt ulusal kurutuluş hareketine karşı bir komplonun olduğunu düşünmemiz gerekir. Bir saldırı var. Ona göre bir plan geliştiriliyor. Yoksa çözümde başka türlü Güney öne çıkamaz. Ancak bölge halklarına karşı kullanılmak istenildiğinde, çeşitli büyük devletlerin çıkarı doğrultusunda Kürtler başkalarının çıkarına kullanılırsa, Güney öne çıkar. Bu kullanma Güney'de gelişir. Yine ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bir komplo düzenlenmek istenirse, bunu merkezi veya yerel ulusal merkezi Güney olur. Çünkü işbirlikçiliğin ve ihanetin merkezi asla çözümün merkezi olamaz. Bu noktada net olacağız. Asla çizgiyi muğlaklaştıran, çizgiyi birbirine karıştıran konumda olmayacağız. Onun için Güney'de her hangi bir merkezileşme çözümü gelişmeyecek.

Güney komploda zaten rol oynuyordu. Daha komplo tezgahlanıp pratikleştirilmeden önce, 17 Eylül'de Güney'e dayalı Washington Anlaşması oldu. Bu anlaşmanın neyi uygulanıyor veya nasıl devam ediyor diye sorulursa, ulusal kurtuluş hareketine, Ulusal Önderliğe karşı hâlâ yürürlükte ve uygulanıyor. Onun dışında hiçbir maddesi uygulanmaya konulmadı. Uygulanmaya konulması yönünde sadece iyi niyet gösterileri oldu. Bu güçler Washington'da'lar ve Amerika Dışişleri Bakanı'nın nezaretinde, bu anlaşmanın hayata geçirilmesi yönünde teşvik edilmeye çalışılıyorlar. Ancak hayata geçirme yönünde herhangi bir girişim yok. Sadece koşullar olgunlaşıyor diye açıklamaları var. Kendi aralarında bazı görüşmeler yaptılar. Talabani Hewler'e, Sellahaddin'e giderek bir ziyarette bulundu. Bu düzeydedir.

ABD bunu diğer bakımlardan da ilerleterek, Güney'deki durumu kendisine daha fazla eksen almak, kendi çıkarı doğrultusunda daha aktif değerlendirmek istiyor. Bunu ne kadar gerçekleştirebileceklerini önümüzdeki süreç gösterecektir. Ne tür kararlara ulaşıldığı konusunda şimdilik çok fazla bilgimiz yok. ABD bu biçimde Güney'i Irak'a karşı kullanmak, istediği gibi bir değişikliğe yol açmak istiyor. Alet olursa bu tehlikeli. Henüz o düzeye gelinmedi, ama Güney'in öne çıkmasından bunu anlamak gerekli.

Şimdi Türkiye-Yunanistan ilişkilerinde Kıbrıs sorununa çözüm bulma birinci planda görünüyor. Irak üzerinde yoğunlaşmanın, bu sorunların çözümünden sonra ve bu çözüme bağlı olacağı anlaşılıyor. Bir hazırlık kabilinde de olsa, ABD'nin Irak'a yönelimleri, hazırlıkları gelişiyor. Bu anlamda Güney'in öne çıkması durumu var. Irak'ta doğru bir çözümü geliştirme, demokratik düzen içerisinde Kürt ulusal sorununu da çözme yaklaşımı doğru. Bu biçimde ele alınıp yaklaşılsa, genel Kürdistan mücadelesine de bu tür çözüm anlayışları katkı sunabilir. Fakat başka güçlerin istemi ve çıkarı doğrultusunda hareket edilirse, bu Güney'deki imkanların, potansiyelin bazı dış güçlerin çıkarına kullanılmasında öteye bir anlam ifade etmez.

Diğer yanıla Güney, Türkiye tarafından kullanılmaya çalışılıyor. Güney, zaten Kürt ulusal hareketine karşı kırk yıldan beri Türkiye tarafından kullanılan bir

alan. Mevcut örgütler de böylesi uğursuz bir rolün sahibi konumdadılar. Buradaki güçler ve KDP hareketi, modern ulusal kurtuluşçuluğun gelişmesi önünde en fazla engel oluşturan, ulusal kurtuluşçu gelişmelere en çok karşı duran, onları ezen bir güç konumunda. Bu somut, bilinen bir durum. Mücadelenin her döneminde Türkiye ile değişik düzeylerde ilişki içinde, PKK'ye karşı bir mücadele sürdürmüşlerdir. PKK'nin yürüttüğü ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bu örgütün mücadelesi olmuştur. Zaten 97'den beri kesintisiz süren fiili savaş var. Türk Genelkurmay'ından çok daha sert düzeyde savaş kışkırtıcısı, savaş yanlısı ve bir de savaşı pratikte geliştirme çabası içerisinde olma durumları var. Tabii sorun bununla da sınırlı değil. Bunu da aşan, işte PKK'nin komplo karşısında sözde zayıflattığı, daha fazla zayıflatacağı ve oluşacak boşluğu doldurmak üzere örgütsel girişimleri var. Buna öncülük ediyor, kaynaklık ediyor, zemin teşkil etme durumu var. Ulusal kurtuluş hareketine karşı komplo bu biçimde sürüyor. Komploya tamamen bağlı olan Washington Anlaşmasının bu biçimde KDP tarafından daha da ileriye götürülmesi durumu var.

Belirtildi İngiliz Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nün bu konularda belirlemesi, PKK tanımlaması var. "Bütün güç işleri yapan Parti Önderliğidir, Önderlik devreden çıkarıldığı zaman örgüt olmaları mümkün değil, parça parça olacaklar. Bu parçalanma sürecinde bir örgüt dayatılırsa, PKK'nin içinden ve dışından bazı çevrelerle birlikte geri kalan gücü sürükleyip götürmek ve PKK'yi bitirmek mümkündür" deniliyordu. Bu, ABD ve İngiliz stratejisidir. Uluslararası komplo ABD tarafından yürütülmesindeki temel stratejisi bu. PKK ve Önderlik gerçeği bu biçimde tasfiye edilmek isteniyor. Şimdi bu yolda son girişimler var. Güney ve KDP kullanılmak isteniyor. Sözde Önderlik etkisiz hale getirilirse zaten örgüt kendi içinde paramparça olur. Türk Genelkurmay'ı her gün "dağılıyorlar, eriyorlar, aldanmayın, onların yaşama imkanları yok" diye açıklama yapıyor. Bir değerlendirmedir, dağılma sürecindeki örgütü sürükleyip götürmek için içte bir örgütlenme geliştirmek istiyorlar.

Eskiden KDP'nin Kuzey parçasından olup şimdi Türkiye'de parlamenterlik yapanlar geldiler, geziyorlar. KDY'yi ziyaret ederek Mesut Barzani ile günlerce görüşmeler yaptılar. Hergün gelen giden oluyor. Sözümona bu biçimde PKK'nin yerini dolduracak; dağılan, önderliksiz kalan PKK gücünü sürükleyip götürecektir, PKK örgütünü tasfiye edecek bir örgütlenme yaratılmaya çalışılıyor. Güney böyle rol oynuyor, böyle merkez oluyor, başka türlü değil. Bunu anlamakta yarar var, gerçeklik var. Çünkü burada tehlike var.

Eğer bir komplo yöntemi, amaçlarını, ne olduğunu, bunu yürüten güçlerin nasıl yürüttüğünü, kimleri buna nasıl alet ettiğini, kimleri buna hangi biçimde kattığını bilemezsek komplocular sonuç alırlar, işlerini başarıyla yürütürler. O açıdan doğru anlamamız, doğru yaklaşım geliştirmemiz gerekiyor.

Sorun sadece KDP'de değil. Talabani daha üç gün önce yaptığı bir açıklamada, "Şimdiye kadar barışı APO engelledi, PKK kadroları aslında barıştan yanaydı, savaşı çoktan bırakmışlardı, savaşı hep APO dayattı, şimdi vazgeçtiğini söylüyor, ama ne kadar güvenilir belli değil" dedi. Bu açıklamayı Washington'da yaptı. Güney'de sözde bizimle en çok dostluk ilişkisi olan biri, Washington Anlaşması komplo birebir uygulanması oluyor. Halen de komplo devam ettirmek istiyorlar. Ne kadar güvenilir belli değil. Önderlik gerçeği için daha fazla

etkisizleştirilmesi gerektiğini belirtiyor; buna göre PKK'nin dağıtılması, etki altına alınması temelinde bir yönelim geliştirmek istiyor.

Sözde bir de o Barzani önderliği var, kendini ulusal önderlik sayıyor. Talabani de kendini Kürdistan özgürlük önderi ilan etmiş. Washington Anlaşması olurken, YNK'lilerin belirttiği hususları Önderliğe ilettiğimizde "Bizim kelleimiz üzerinde gelişme olacak, onu nasıl yiyeceklerini hesap ediyorlar" demişti. Gelişme olacak da, neyin üzerinde olacak, onu biz çok iyi anlıyoruz. Parti Önderliği, komployu o zaman bu biçimde hissediyor ve böyle ifade ediyordu. Bu güçler, bu önderlikler bu kadar komplonun içerisinde olmalarına rağmen, hâlâ sözümona artık etkisiz hale geldiğimizi, dağılacığımızı, bir yığın Kürt gencinin olduğunu ve hepsinin de eğitildiğini söylüyor ve sözde kendilerine çekmek için politika yapıyorlar. Aldanmayalım. Mevcut ilişkilerimize yaklaşımları, hesapları biraz böyle. Öyle çok hesapsız, çok dostça yaklaşımlar veya ittifaklar içerisinde olma durumu filan yok. Hepsinin bütün hesapları bizim dağılmamız üzerine. En dost gözüken bile, bu konuda bir beklenti içerisinde. Hamle, dağılmamızı ve bütün gücümüzün kendilerine akmasını planla ve umut etme temelinde geliyor, başka bir temelde değil. Güney'in Güney'deki güçlerin komplo karşısında durumu böyle. Burada aldanmayacağız.

Bir de çözüm kesinlikle buradan gelişmeyecek. Güney Kürdistan'ı temsil edecek gücü yok, öyle bir rolü de yok. Güney'de şimdiye kadar çözümü engelleyen de Türkiye olmuştur. Çözüm yeri, Kürt sorununun düğümlendiği Türkiye'dir. Türkiye'nin kabul etmeyeceği hiçbir çözümün kabul edilme durumu yoktur. ABD, geçen on yıl içerisinde bir çok çözüm de geliştirmek istedi. Hepsini Türkiye durdurmuştur. Şimdi de gelişecek çözümler Türkiye'ye, Türkiye'deki çözüme bağlıdır, Türkiye'nin kabulüne bağlıdır. Türkiye ne kadar kabul ederse o kadar gerçekleşecek. O açıdan çözüm yeri her zaman Türkiye, yani Kuzey Batı Kürdistan'dır. Kürdistan'ı temsil etme konumunda olan, o anlamda da Kuzey'de çözümü arayan, Kürdistan genelinde etkileyen güç tabii temel çözüm gücüdür. Biz bu çizgiyi yaratacağız, sürdüreceğiz, geliştireceğiz. Kürdistan'daki gelişme içerisinde kendi rolümüzü bu biçimde tanımlamamız, görmemiz gerekli ve yerinde olur.

Örgüt ve siyasetteki zayıflığımız komploya hizmet ediyor

Şimdi bunun dışında örgüte ilişkin sorular var. Bir çok soru örgütün iç durumuna ilişkin. Parti Önderliği infaz edilmezse ne olur? Kararın infaz edilmeme durumu var. Bu neye dayanacak? Rusya'daki örgüte karşı tedbirler neden alınmıyor? Yine baş-gövde ayırımı politikası bugün nasıl devam ediyor? Ki, biz buna biraz yanıt vermeye çalıştık. Komployu boşa çıkaran politikalarımız neler olacak? Parti iç durumu nedir, yani partiyi kim yönetecek? Komplonun etkisinde olan kadrolar, güçler var mı? Yine örgüt içi ilişkiler bakımından aydınlanmayan, karanlık kalan yanlar var mı?

Tabii bu konuda bazı hususları değerlendiriyoruz. Fakat bazı hususları şimdilik tam değerlendiremiyoruz, değerlendirecek bilgimizde yok. Her bilgiyi de hemen

ortaya koymak politik açıdan çıkarımıza olmuyor. Onun için bazı hususları çok ayrıntılı belirtmek gerekli bu da yerinde olmaz. Bazı hususlar da henüz tam bilinmiyor, tam çözümlenmiş değil. Çözümlendiği kadarıyla içinde bulunduğumuz, koşullar açısından söz söylememiz, tartışma yapmamız daha doğru, daha yerinde olur.

Bu açıdan bakılırsa, deminki soruyla da bağlı olarak bu baş-gövde ayırımı belirtildiği gibi devam ediyor. Baş gitti, gövdenin de sarsıldığı, dağılmak üzere olduğu, dağılmak üzere olan gövdeyi de alıp sürüklemenin hazırlıklarının yapıldığı söylenebilir. KDP'nin, meclisteki sözümona Kürt parlamenterlerinin girişimlerini böyle anlamak gerekli. Tabii yalnız başına bu da değil. Aslında çevremizde de bunun etkileri var. Örneğin Avrupa'da geliştirilen sürece karşı direnişin bununla bağlantısı var. Bazı çevreler böyle çok da masumane bir biçimde veya bizi ahmak yerine koyarak, "Dağdadırlar, hiçbir şey anlamazlar" yaklaşımıyla bu hususu geliştirmek istediler. Örneğin bir Yaşar Kaya 16 Şubat'ta Yunanistan'da bir açıklama yaptı, çok fazla önemli değil demeye getirdi. Arkasından geçen süreçte Avrupa'da basına bazı açıklamalar yapıldı. Sözde en çok dış ilişkilerimizi sürdüren arkadaşlarımız, Parti Önderliği'ne yönelik kararların bizim için çok fazla önemli olmayacağını söyleyecek kadar partinin dışında ve komponun içinde olduklarını gösterdiler.

İşte güya bazı aydın girişimleri var. Yazılar yayınlanmaya başladılar. Hatta Ulusal Kongre'den bile geldi. Artık aman orduya iyi sahip çıkın, ama parti nereye giderse fazla önemli değil dediler. Parlamento üyelerimiz güya Polonyalılarla ortak heyetler oluşturmaya giriyorlar ve Abdullah Öcalan'sız çözümler nasıl geliştirilebilir diye girişimlerde bulunuyorlar. Şimdi bütün bunlar baş ve gövdeyi ayırma girişimlerdir, başı imha çalışmalarıdır, yönelimleridir. Bunlar komponun parçaları ve içimizdeki uzantıları oluyor.

Bir de bunu anlamayarak, farketmeyerek, yeni geliştirilen Önderlik çizgisine karşı duruşlar var. Bu da baştan kopmak anlamına geliyor. Bu objektif olarak komponun bir uzantısı olma durumudur. Böyle parça parça da olsa bazı çevreler var ve Türkiye'de çeşitli çevreler bunları birleştirerek işte bir bölünme olduğunu iler sürüyorlar. Bölünme, erime parçalanma başladı diyorlar; bunu basına da yansıttılar. Bize kadar sormaya getirdiler. Biz bölünmek istiyoruz da beceremiyoruz dedik. Bazılarını bölelim diye attık, geldiler yavar-yakar tekrar katıldılar. Bu işi iyi bilenler varsa gelip öğretsinler. PKK bu işi hiç beceremedi, doğuşundan beri her gün bölündüğü söylendi, hep bölünmesinin hesapları yapıldı, ama mevcut durum halen öyle.

Fakat bir yanıla da komponun bu biçimde uzantıları olan, komponun etkisinde olan düşünce ve çizgi olarak PKK'nin düşüncesi ve çizgisinin dışında, dışımızdan gelmiş örgütler veya başka çizgilerin etkisi altında olan çok fazla kişisel çıkarlarına bağlı olan çevrelerin de bu yönlü hem çabaları hem de hazırlıkları var. Nasıl Güney güçleri Washington Anlaşması'yla komponun bir parçası oldularsa, bu tür yaklaşımlar ve çevreler de komponun bir uzantısı, bir parçası oldular; komploya güç verdiler. Komponun gelişimini engellemek için çalışmadılar. Bu bizim dış faaliyetlerimize, Avrupa, Rusya faaliyetlerimize yansıdı. Bu alanlardaki örgütlerimizin azının bizim, çoğunun başkalarının etkisi altında olduğunu gördük. Bunlar başka politikaların hizmetinde çalışıyorlar.

Zaten komplo bu nedenle 15 Şubat'a kadar vardı. Böyle olmasaydı, kuşkusuz 15 Şubat olmazdı. Bu oldukça somut bir durum.

Daha sonraki süreçte de böyle bir direnç biçiminde bazıları bunu yürütmeye çalıştılar. PKK'nin yeniden örgütlenemeyeceğini, yeni yönetim, Konsey'in bir yönetim gücü olarak partiye hakim olamayacağını, Önderliğe bağlı yaklaşımın tehlikeli bir yaklaşım olduğunu, bundan uzak durulması gerektiğini belirttiler. Hatta bazıları bize kadar yazı göndererek işi "Biraz da artık bizi dinleyin, nedir 25 yıldır Önderlik, Önderlik deyip duruyorsunuz" deme cüretine kadar vardırıdılar. Bu cüreti gösterdiler ve böylece aslında örgütsel gelişmeyi boğmak, dejenere etmek, bozmak, etkilemek istediler.

Bu faaliyet içerisinde olan bazı arkadaşlarımızı da etkiledi. Bunun mücadelesini de yürütüyoruz. Sözümona parti çizgisini, Kongre çizgisini uygulamakla görevli olan arkadaşlarımız bile, bu görevi yürütmeyi bir yana bırakın, böyle bir etkilenmenin aleti haline geldiler. Dolayısıyla komploya alet olur konuma düştüler. Bunlar var.

Tabii bunlar yalnız kendi başına değil. Geri örgütsel durumumuz örgüt çalışmasını iyi yürütemeyişimiz, sağlıklı bir politik değerlendirme yapamayışımız, böyle örgütte ve siyasetteki zayıflığımızın hepsi de komploya hizmet ediyor. Bu anlamda yönetimlerimizin de her düzeyde, yine bir bütün olarak örgüt yapımızın duruşunun da en azından komploculara belli umutlar verme, onları komplosal girişimlerinde cüretli kılma gibi durumlar var. Bu gerçekleri de görmemiz lazım. Kendimiz iyi görmemiz gerekiyor, çare bu noktadadır.

İçimizde yaratılmak istenen etkilemeleri iyi görmemiz gerekiyor. Kendi zarar vericiliğimizi görmemiz gerekiyor. Dışımızda geliştirilmek istenen ve komploya başarıya götürmeyi amaçlayan çabaları, çalışmaları iyi görmemiz ve bunların boşa çıkartmak için de mücadele etmemiz gerekli. Öyle basit bir duruşla bu iş olmaz. Öyle keskin bir çizgi yaklaşımına sahip olmadan, geliştirilmek istenen oyunları farkedemez. Komplonun başında da Önderlik gaflet durumunu çok sık tekrarlıyordu. Bu şimdi de aynı biçimde bizim için çok büyük tehlike arz ediyor. En büyük tehlike görmeme ve gaflet durumu içerisinde olmadır.

Şimdi buna göre bazı örgütlere müdahale etmek gerekir. Rusya'nın kendi yaklaşımına göre oradaki örgütsel konumumuzu etkileme durumu var ve epeyce de etkili. Zaten bize fazla bir destek ve katkı da sunmadı. Komploya da ortak oldu. Örgüt yapımız üzerinde de çok fazla etkili olduğu görülüyor. Bunlar görülüyor, müdahale de ediliyor. Önderlik de müdahale ediyordu. Fakat öyle falan kötüdür, falan sağlamdır, götür koy, sağlam kalsın biçiminde de çözüm olmuyor. Yani öyle ne iyi var, ne kötü. Tabii bir de başkalarının ülkesinde karşısındakini hiçe sayan, istediğim gibi çalışma yaparım yaklaşımıyla da işler yürümüyor. Öyle bir çalışmaya kimse izin vermiyor. Öyle biz kimseyi dinlemeyiz, anlamayız, onların objektivitesine hiç bakmayız, hiç dinlemeden kendi bildiğimizi okuruz ve en iyisini yaparız dersin, buna kimse izin vermez. Bu bir kavgadır, savaştır. O zaman savaş olur. Ve biz çoğu yere adım atamayız. O kadar da kolay değil. Öyle dünya gerçekliğini hiç görmeden, kendi bildiği gibi iş yapmaya kalkmak kolay bir mesele değil. Yapılması öyle mümkün de değil.

Bunlar gözetilerek yaklaşımlar geliştirildi, geliştiriliyor. Tedbirler geliştirebilme, daha iyi eğitim ve örgütlenme yapabilme gereği var. Bu çerçevede de üzerinde duruluyor. Biz savaş konumundayız. Yani silahlı savaşı durdurduk, durduruyoruz; ama her alanda öyle şiddetli bir siyasal savaş içerisindeyiz. Öyle hemen tedbir geliştirmek, değişiklik yapmak da kolay olmuyor. Onu bırakın, gerçekleri arkadaşlarımıza anlatmak bile kolay değil. Kendini yüzde yüz PKK'li sayanlar, bir milim bile PKK'den şaşmaz sananlar, başkalarının döt dörtlük yörüngesinde gidiyorlar, haberleri bile yok, Öylesin diyorsun, anlamıyorlar bile. Böyle olma gerçekliğimizde var. Yani öyle sanıldığı kadar kolay değil. Kendini esas alma, kendini aldatma bizde çok fazla. Süreci bu anlamda kendini merkez yaparak değerlendirme ve böyle çok havada kalma yaklaşımları var.

Bir de tabii karşı taraflar çok güçlü. Dünyayla şu veya bu biçimde savaş halindeyiz ki, bir ağ gibi sarıyorlar, etkiliyorlar, üzerimize geliyorlar. Avrupa örgütümüz o kadar karıştı. Henüz küçük bir etkide bile bulunmadık. Etkimiz çok az oldu. Rusya örgütü bizim örgütümüzdür derken, bizimle hiç alakası olmadığı ortaya çıktı. Geçmişte Mahir'i nasıl kullandıysa, ilişkilerimizi tabii halen Mahir yürütüyor. Her türlü komplo tezgahlanıyor. Bazı arkadaşlarımız niyetleriyle partiye bağlı, ama fiili olarak tamamen karşı tarafın adamı gibi davranıyor.

Bütün bu sorunlarımızı siyasi gerçeklikleri gözönüne getirerek çözümlememiz gerekiyor. Bu temelde çözümlemeye çalışıyoruz. Yani çok fazla kayıp vermeden, mümkün olduğu kadar zararı aza indirme yaklaşımı ile yapmak istiyoruz. Birdenbire her şeyi değiştiremezdik, değiştirmek mümkün de değildi. Fakat yaşadığımız mevcut gerçekliğe göre bütün bu alanlardaki çalışmalarımızın değişime tabi tutulması ve hem çalışma hedefleri, hem de örgütlenme bakımından bu tür değişikliklerin yapılması da gerekiyor. Bunu da gördük, anladık. Şimdi bu anlamda etkide olan kadro güçlerimiz var. Onlara bağlı alanlar var, güçler var.

Önderlik çizgisiyle çelişen, ondan kopan her yaklaşımın komployla ilişkisinin olduğunu kabul etmek gerekir, komplonun etkisinde olduğunu kabul etmek gerekir, objektif olarak böyledir. Böyle çok az da olsa bazı tutumlar var. Daha çok da çeşitli ülkelerin, devletlerin kışkırtmaları, onların politik yaklaşımlarının arkadaşlar üzerinde etkili olma durumu var. İşte örnek olarak Rusya'yı verdik. Avrupa'da da benzer durumlar var. Böyle bazı çevrelerin PKK'nin boşaltacağı yeri doldurmak üzere kendilerini güç, önderlik yapma girişimleri var. Güney'deki girişim o anlama geliyor. Yani bazı çıkışları uygun tarzda çözümlememiz gerekiyor. Neye dayanıyor? Bütün bunların hepsi örgütsel durumumuza dayanıyor. Kadronun ideolojik, politik ve örgütsel duruşuna, yani somut gerçekleri kavrama, onlara karşı tavır alma ve onlara cevap olma durumuna, örgütümüzün buna göre şekillenme durumuna bağlı oluyor.

Bunlara karşı verilecek cevap ve bu tür komplosal yaklaşımları boşa çıkaracak en temel politika ne olacak? Tabii bütün bunları bozacak kadroyu ve örgütü yaratmak olacak. Başka herhangi bir yöntemimiz yok. Politik çalışmaları geliştireceğiz. Örgüt ve eylemlerimiz çeşitli alanlarda geliştirerek, legal, yarı legal kitle çalışmalarını, kitle örgütlenmesini öne alacağız. Türkiye'yi temel bir siyasi ve örgütsel çalışma alanı olarak görüyoruz. Bütün bunlar var. Bütün bunları yapabilmenin, bütün bu alanları açabilmenin, yine yurtdışının değişik

alanlarından çeşitli politik güçlerin örgütümüzü etkileme yaklaşımlarını boşa çıkarmanın ve aşmanın biricik yöntemi de bütün bunları kavrayan kadroyu ve örgütü yaratmaktır. Kadroyu, bunları kavrayacak ideolojik, politik ve örgütsel güce kavuşturmak, örgütü ise her koşulda sapasağlam duracak çelik disiplinli bir örgüt haline getirmektir.

İnfazı durdurmak, komployu boşa çıkarmak demektir

Bu anlamda biz liberalizme büyük bir savaş açmış durumundayız. Onun için örgütsel gevezelik bu açıdan büyük bir tehlike oluşturuyor ve objektif olarak komplonun bir uzantısı durumunda, tehlikeli. Bundan başka komploya karşı durma ve komployu boşa çıkarma yöntemimiz, gücümüz yok. Halkın seferber edilmesi, durumun halka kavratılması bir yandır; bunda esas olanı Kürdistan ve Türkiye oluyor. Ona yön verecek temel güç, partinin kadro ve örgüt bakımından bütün bunları kavrayacak, boşa çıkaracak bir sağlamlığa ulaştırılmasıdır, baş ve gövde sorunudur yani gövdenin sağlamlştırılmasıdır. Komplo gövdenin adam olmayacağı, iş yapamayacağı üzerine kurulmamış mı, başarısını bunun üzerine yükseltmiyor mu, buraya bağlamıyor mu? O zaman komployu boşa çıkarmanın yolu da gövdenin sağlam olması, gövdenin komplonun hesaplarının tersine olmasıdır, bunu sağlayan bir kadronun ve örgütün yaratılmasıdır. Başın güvencesi de budur.

Önderlik hakkında verilen 29 Haziran kararını infaz etmeyebilirler. Eğer etmezlerse bu nedenle etmezler, başka her hangi bir nedenle değil. Parti Önderliği neden katledilmedi de, esaret altına alındı? Bunu neye bağladık? Şuna bağladık: Katledilirse, uzun yıllara yayılacak büyük bir çatışma durumu ortaya çıkacak. Önderlik çalışmasıyla ortaya çıkartılmış parti ve halk gerçekliği var. Önderlik katledildiğinde, o güç çatışmaya girecek. Bunu çatışır konumdan çıkarmak, böyle bir çatışma durumunu önlemek, çatışmasız tasfiyeyi geliştirmek için katliam yerine esareti ve bu yöntemi denediler. Demek ki mahkeme sürecindeki yasal prosedürle infaz gerçekleşirse katliam olur. Parti, örgüt ve halk çalışma yürütemez savaş yapamaz bir durumda olur ve dağılırsa, infaz olacaktır. Bir gün bile durmayacaktır. Belki hukiki prosedürü bile beklemeye gerek kalmaz. Bunu net söyleyebiliriz. Fakat parti ve halk olarak sapasağlam ayakta durur ve her zaman büyük bir savaşa girmeye hazır olursak, o zaman infaz önlenecek, yapılamayacaktır. Çünkü komployu yapanlar, infazı bu çatışma tehlikesinin varlığı nedeniyle yapmadılar. Şimdi de infazı yapamayacaklar. İnfazı önlemenin yolu bu.

İnfazı durdurmak demek, kompluyu boşa çıkartmak demektir. Komployu boşa çıkartmanın yolu da budur. Bu nedenle infaz olursa ne olacak diye soruyorlar. Çok tuhaf. Ama bu en çok da partimizin içinde soruluyor veya böyle sözümona bizim içimizde olan, ulusal kurtuluş hareketi içinde olan çevreler soruyorlar. Çok ayıp bir sorudur bu. Dışımızdakiler sorsa hiçbir şey demezdik, ama kendi kendimize böyle yaklaşmamız çok tehlikeli. Demek ki siyasi bilincimiz çok fazla yok. Bu olmaz. Bunu açmak lazım. İnfaz demek, soykırım demektir. Seni katletmeye geliyorlar. Yani giyotine gider gibi ya kafanı yatırırın ya da neyin

varsa yaparsın. Eğer giyotine kafayı koymayı kendine layık görüyorsan buyur, onu tercih etmek isteyenler ederler, başkasını yapmayı bilenler başkasını yaparlar. Bunun öyle tartışılacak, anlaşılmayacak bir yönü yok ki! Bu kadar gerçeklerden uzak olmak, kendi gerçekliğine karşı bu kadar tereddütlü olmak doğru değil. Bu tereddüt durumunu aşmamız gerekiyor.

Tereddüt kadroda var. Bu nedenle hep çevremizi etkilemeye çalışıyor. Bu, halka da olumsuz bir biçimde yansıyor, halkın seferber olmasını engelliyor ve zayıflatıyor. Halk eylemliliğini azaltıyor. Siyasi mücadeleye, kitle mücadelesine gerektiği yerde, gerektiği kadar yönelmemek, halkın mücadeleye, çalışmaya aktif yönelimini zayıflatıyor. En azından terddüt doğuruyor, halk içinde de ertelemecilik doğuruyor, gevşeklik doğuruyor. Bunlar tehlikeli ve yanlış. Bütün bunlar tartışılacak konular değil aslında. Eğer biz bütün bu konularda net bir kadro ve örgüt konumunda olursak, ne çevremizde bazı sapkınlar akortsuz seslerle ortamı etkilemek gibi yaklaşım gösterebilirler, ne de halk bu biçimde kalır. Herkes neyin ne olduğunu çok iyi görür, hisseder ve hiç konuşmaya gerek kalmaksızın tereddütsüz görevlerinin üzerine yürür.

Parti Önderliği, “biz yoldaşlarımızla konuşan insanlar değildik, biz birbirimizin gözüne baktık mı birbirini anlayan insanlardık; yoldaş olmak bu düzeye gelmek demektir; böyle olan, yoldaşlığı böyle anlayan, parti gerçeğini böyle anlayan bir konuma geleceğiz” diyordu. Komploya karşı verilecek en iyi yanıt, komploju boşa çıkartacak en temel güç budur. Bunun dışında elimizde herhangi bir güç, araç-gereç, şu-bu yok. Birçok imkanımız var, fakat bütün imkanlarımızın olumlu kullanılması bu esasın yerine getirilmesine, böyle bir kadro ve örgütün oluşmasına bağlıdır.

Kürdistan halkının, 30 yıllık mücadelenin yarattığı o kadar büyük imkan ve birikim var ki, böyle bir kadro ve örgüt olursa, onları istediği kadar işletebilir. Ama böyle bir kadro ve örgüt olmazsa, bu imkanlar düşmana hizmet eder. Kesinlikle devrime ve halka hizmet etmez. Kesinlikle tersinden kullanılır, daha da fazla halka ve mücadeleye zarar verici olur. Bu açıdan imkanlar, araçlar, değişik yol-ve yöntemler o kadar önemli değil. Onlar var. Esas olan onları devrim yararına, mücadele yararına ne kadar kullanabileceğimiz, onu kullanacak gücün kullanma başarısı, yetkisi, sağlamlığı ve gerçekten onu gerektiği gibi kullanabilecek düzeye gelmesidir.